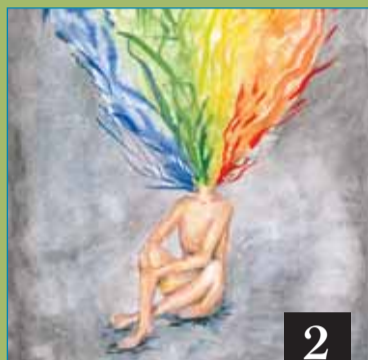

Διαβάστε

2

Κύρατα
συναισθημάτων

4

Brexit

5

Έκτρωση:
Ζήτημα ζωής
ή θανάτου

7

Εθελοντισμός
Δίνεις χρόνο, παίρνεις
αγάπη και εμπειρίες!

11

Προβλήματα
στην εκπαίδευση...
χωρίς τέλος

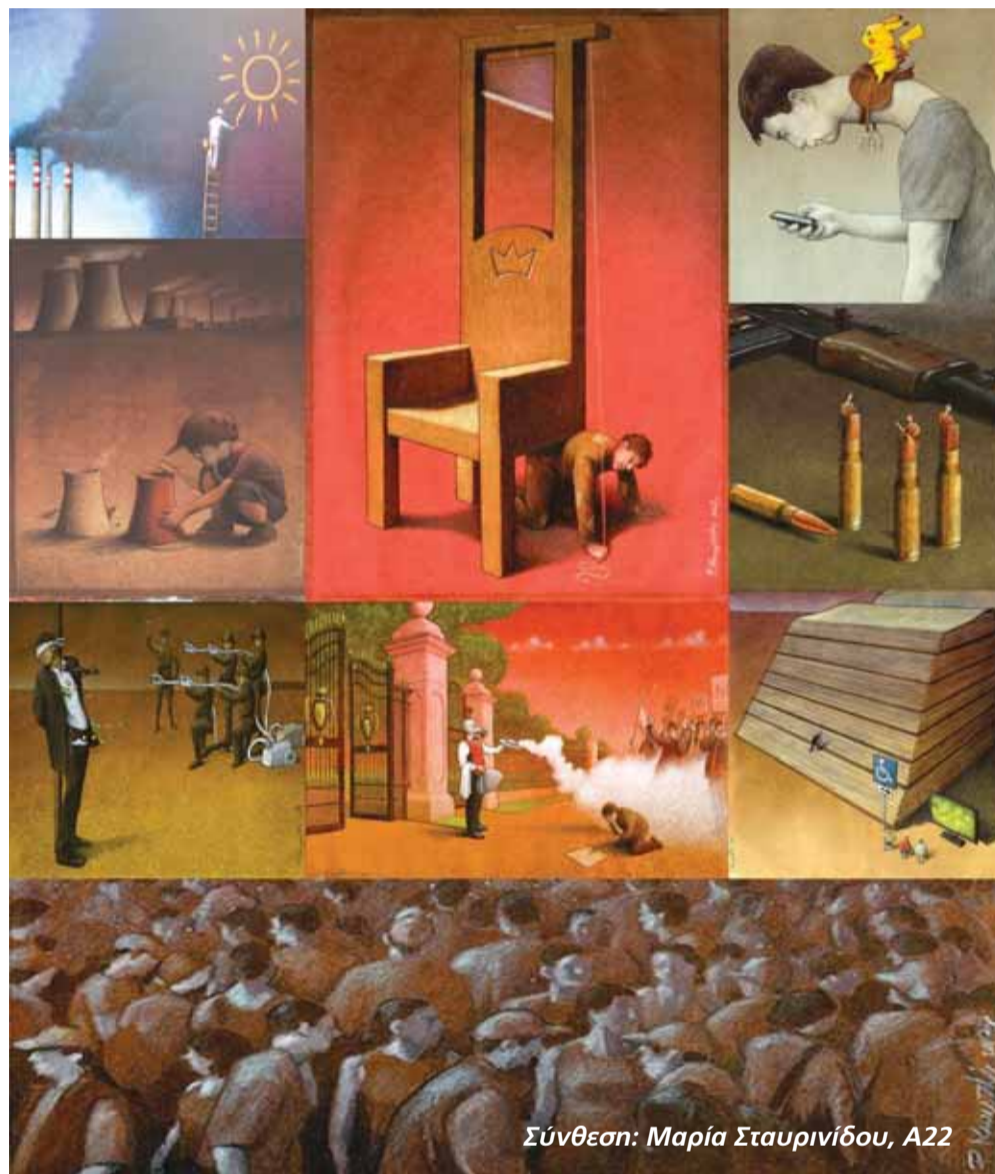
Στον φαύλο κύκλο της σήψης και της διαφθοράς

Γράφει: Ροδούλα Παπαδοπούλου, Γ31

Στη σύγχρονη εποχή, ο άνθρωπος - έρμαιο των πόθων και των παθών του - περιστοιχίζεται από σωρεία ανόμοιων μεταξύ τους χαρακτηριστικών, τα οποία συναπαρτίζουν το προφίλ των κοινωνιών του 21ου αιώνα. Κοινωνίες που έχουν να αντιμετωπίσουν τόσο τον ρατσισμό και τον αμοραλισμό, που μέρα με τη μέρα εδραιώνονται ολοένα και περισσότερο, όσο και τη ραγδαία ανάπτυξη των ΜΜΕ και την έκρηξη των γνώσεων, που, θέλοντας και μη, εγείρουν φοβίες και ανασφάλειες στον σύγχρονο άνθρωπο. Εν έτει 2019 εμείς, ως πολίτες μιας ραγδαία εξελισσόμενης πολιτείας και ατενίζοντας την τρέχουσα κατάσταση καληπάζουσας σπταιμίας που βιώνει η υφήλιος, καλούμαστε να αναπτύξουμε κριτική σκέψη προκειμένου να κατορθώσουμε να επιπλεύσουμε στην επερχόμενη μπόρα. Μια μπόρα που ανά καιρούς φέρνει στην επιφάνεια πλήθος σκανδάλων και σπείρει (δικαιοιογημένα) τη δικόνοια στον λαό.

Είναι γεγονός πως η ηρεμία που διέπει - φαινομενικά - ένα μικρό κράτος σαν το δικό μας, έχει διαταραχθεί ανεπανόρθωτα τα τελευταία χρόνια. Ξεκινώντας από τα τραπεζικά σκάνδαλα και το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας, σε μια εποχή που η Τράπεζα Κύπρου πολεμάει να ανακτήσει την εμπιστοσύνη καταναλωτών και επενδυτών, φτάνουμε στο σήμερα, που νωπό είναι ακόμη στη μνήμη μας το κλείσιμο του Συνεργατισμού, με υπέρογκα δάνεια, απάτες και έναν σχετικά ογκώδη φάκελο με τα ονόματα των υπαιτίων.

Συνέχεια στη σελ. 3

Σύνθεση: Μαρία Σταυρινίδου, Α22

12

Καρκίνος:
Κι όμως, μπορεί να νικηθεί!

13

Μαύρη Κωμωδία
Η θεατρική παράσταση
του Σχολείου μας

14

Γενιά '01
THE GAME IS OVER

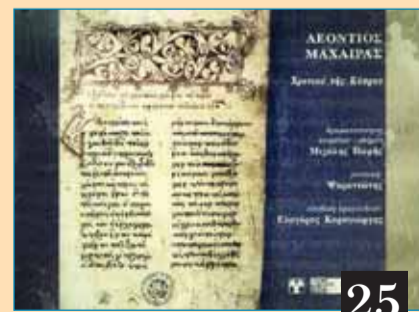
17

Σχολείο - Πρεσβευτής
του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου

23

Κάρτα φιλάθλου...
σε άδεια γήπεδα

25

Κυπριακή διάλεκτος
Άδικη η υποτίμησή της

Χαιρετισμός από τον Διευθυντή του Σχολείου μας

Μια σχολική εφημερίδα πρέπει να προέρχεται από τους μαθητές, ώστε να απευθύνεται σε αυτούς με θέματα που τους ενδιαφέρουν, τους απασχολούν αλλά και τους ψυχαγωγούν. Καλωσορίζω, λοιπόν, με ιδιαίτερη χαρά την έκδοση του πέμπτου τεύχους της εφημερίδας «Σχολικές σελίδες», που δημιουργήθηκε σε αυτό το πλαίσιο, με κόπο και μόχθο, από τους νεαρούς «δημοσιογράφους» του σχολείου μας. Πιστεύω ότι και αυτή η έκδοση θα ενθουσιάσει, όπως και οι προηγούμενες, τη σχολική κοινότητα, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση ενός θετικού μαθησιακού κλίματος.

Από τη θέση του υπεύθυνου ιδιοκτήτη της εφημερίδας θα ήθελα να συγχαρώ την πολυπληθή συντακτική ομάδα για την εξαιρετική δουλειά που έκανε και ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τους μαθητές και τις μαθήτριες που θα αποφοιτήσουν τον Ιούνιο, διαβεβαιώνοντάς τους ότι αφήνουν πίσω τους άξιους συνεχιστές του έργου τους.

Ευχαριστίες οφείλω στους καθηγητές, οι οποίοι συνέβαλαν στην έκδοση της εφημερίδας, καθώς και στον Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων για την οικονομική και ηθική στήριξη που μας παρέιχε.

Ο Διευθυντής
Αλέξης Ντίσκος

Κύματα συναισθημάτων

Γράφει: Βασιλική Χατζηγαβριήλ, Β21

Η αρχή και το τέλος του κόσμου είναι ο άνθρωπος, ο τρόπος με τον οποίο σκέφτεται, ο χαρακτήρας του, τα συναισθήματά του και ό,τι άλλο συμπληρώνει την εικόνα του. Χωρίς, όμως, αμφιβολία, η αρχή και το τέλος του ανθρώπου είναι τα συναισθήματά του, αρνητικά ή θετικά.

Ο άνθρωπος είναι πηλασμένος με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να νιώθει και να παίρνει αποφάσεις συχνά επηρεασμένος από την ψυχική του κατάσταση. Συνήθως, όταν μιλάμε για συναισθήματα, περιοριζόμαστε στη λύπη και τη χαρά· και όμως, είναι πολύ περισσότερα από ένα φλυτζάνι λύπης ή ένα κομμάτι χαράς. Είναι περίπλοκα σαν ένα μπλεγμένο κουβάρι μαλλί και πολλές φορές ανεξέλεγκτα σαν ένα κοπάδι άγρια άλογα.

Άλλες φορές μάς κυριεύουν και δεν μας αφήνουν να σκεφτούμε λογικά, αφού νιώθουμε ότι καταβαλλόμαστε από την πίεση, τον πόνο, τον φόβο και το άγχος. Μένουμε ανήμποροι να κάνουμε κάτι άλλο από το να νιώθουμε και να είμαστε πλημμυρισμένοι από αυτά. Αρκετές φορές έχω ευχηθεί να μην ένιωθα, ελπίζοντας πως έτσι θα ήταν πιο εύκολα τα πράγματα, αλλά όταν το ξανασκεφτώ, χωρίς τα συναισθήματα η ζωή μας θα ήταν μουντή και άχρωμη, χωρίς ενδιαφέρον και ζωηρότητα.

Είναι πολύ όμορφο να μπορείς να αισθάνεσαι και αυτό συμβαίνει αρκετά συχνά στην καθημερινότητά μας. Θα υπάρξουν μέρες που τα αρνητικά συναισθήματα θα είναι πιο έντονα από τα θετικά ή που θα νιώθουμε πως είμαστε εντελώς κενοί· παρόλα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν και αυτό είναι ση-

Σκίτσο: Μαρίνα Παναγιώτου, Β31

μαντικό. Τα συναισθήματα μπορούμε να τα παρομοιάσουμε με ένα λουλούδι, που την άνοιξη ανοίγει και δείχνει τα κάλλη του, ενώ τον χειμώνα μαζεύεται και κρύβεται στο χώμα. Έτσι κι εμείς, με την κατάλληλη αφορμή ανθίζουμε και

νιώθουμε όμορφα, ενώ, όταν γίνει κάτι δυσάρεστο, μαζεύομαστε στον εαυτό μας. Τα συναισθήματα δεν πρέπει να τα φοβόμαστε, γιατί χωρίς αυτά θα ήμασταν σαν το κρύο μάρμαρο των αγαθμάτων.

Η ταυτότητά μας

Email εφημερίδας: efimeridastrovolou@gmail.com

Υπεύθυνος Ιδιοκτήτης
Αλέξης Ντίσκος, Διευθυντής

Συντακτική Ομάδα

Δέσποινα Αθανασοπούλου Α11, Αίμιλη Γεωργίου Α11, Χριστίνα Σταυρινίδου Α11, Μαρία Σταυρινίδου Α22, Αναστασία Γεωργιάδη Α23, Αλί Στυλιάννα Μαρία Θεοχάρους Α23, Ραφαήλ Πιερή Α23, Ιωσήφ Καμνηλάρη Α31, Μαρία Χατζηγεωργίου Α31, Κυπριανή Αναστασίου Α32, Μαρία-Καμेलία Κωνσταντίνου Α32, Ήλια Φράγκου Α32, Ελένη Αθανασίου Β11, Αλίκα Ευσταθίου Β11, Βασιλική Καραπάνου Β11, Στυλιανή Κλεάνθους Β11, Στυλιανός Κωνσταντίνου Β11, Αντώνης Μιχαήλ Β11, Γεωργία Προδρόμου Β11, Ανδρέας Χρυσάνθου Β11, Βασιλική Χατζηγαβριήλ Β21, Εμμανουήλ Κοκόσπς Β31, Γιώργος Χατζηήλρας Β31, Ιάσωνας Γεωργίου Β32, Παναγιώτης Ιωάννου Β32, Μύρια Ιωάννου Β51, εμίνα Σεραφείμ Β51, Δημήτρης Καμαρίτης Γ11, Ανδρεανή Κυριάκου Γ11, Χριστίνα Χριστοφή Γ11, Αμαλία Γρηγοριάδου Γ21, Άντρεα Κουλουμπρή Γ21, Νικολέτα Λουκά Γ21, Αλεξάνδρα Χριστοδούλου Γ21, Μικαέλλα Κιτηρή Γ31, Ειρήνη Κώστα Γ31, Παναγιώτης Μιχαήλ Γ31, Ειρήνη Νικολάου Γ31,

Ροδούλα Παπαδοπούλου Γ31, Ειρήνη Φιλιππίδου Γ31, Ερασμία Αγκισιλάου Γ32, Σάββας Αθανασίου Γ32, Φωτεινή Βοντιτσιάνο Γ32, Σοφία Νικολάου Γ32, Σερένα Κωνσταντίνου Πετρίδου Γ32, Άνθια Τρακκούδη Γ32, Ζωή Τσουλούπα Γ32, Γεωργία Χειμαρρίδη Γ32, Παντελής Ψακίδης Γ32, Στέφανη Αγαθαγγέλου Γ33, Ιωάννα Ανδρέου Γ33, Δαμιανός Αντωνίου Γ33, Στέφανη Καρασιαλή Γ33, Ντάνιελ Οδυσσεάς Κατσιόλιας Γ33, Χάρης Κούρτης Γ33, Νεκτάριος Νικολάου Γ33, Στέλλα Ολυμπίου Γ33, Γωγώ Σαββίδου Γ33, Κατερίνα Σιεντάνη Γ33, Νατάσα Τσιρίπηλου Γ33, Μάριος Κωνσταντίνου Γ34, Άρης Πομπηορίδης Γ34, Χρίστος Σωτηρίου Γ34, Σταυριάννα Χαραλάμπους Γ34, Σόνια Ανδρέου Γ41, Εύη Αταλιώτη Γ41, Αντρεάνα Νικολάου Γ41, Στυλιάννα Αποστόλου Γ51, Ονσίφορος Γεωργίου Γ51, Μαριλένα Θεοδότου Γ51, Στυλιάννα Κυριάκου Γ51, Κωνσταντίνα Μακρή Β51, Λίζα Σαγκιρίδου Γ61

Σκίτσα

Μαρία Σταυρινίδου Α22, Αναστασία Γεωργίου Β11, Εμμανουήλ Κοκόσπς Β31, Μαρίνα Παναγιώτου Β31, Οξάνα Βοηλονίτς Β32

Υπεύθυνοι Έκδοσης-Επιμέλειας Ύλης
Μαρία Χατζηγεωργίου, ΒΔ, Φιλόλογος
Ευρυδίκη Κωνσταντίνου, Φιλόλογος

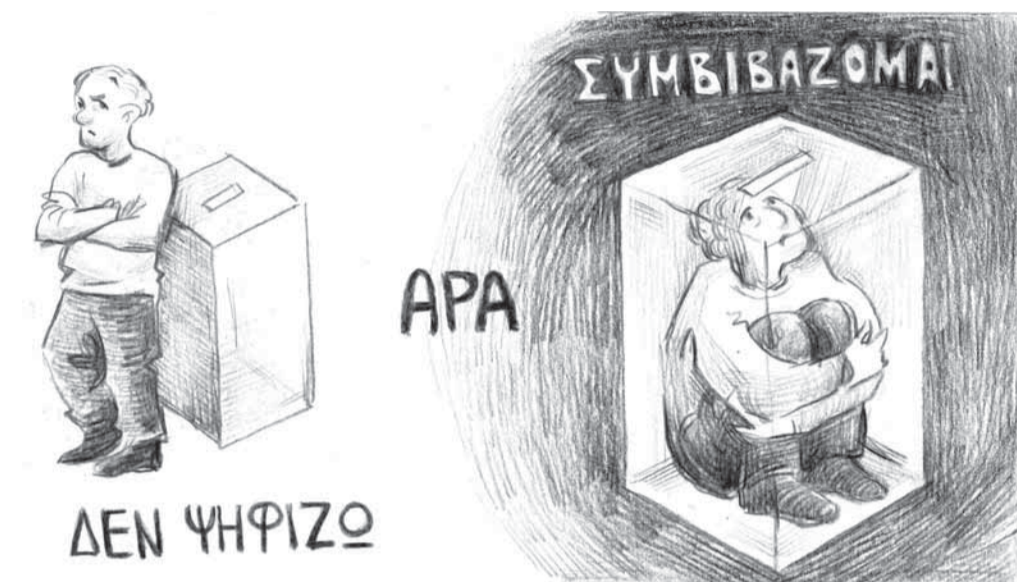
Σχεδιασμός-Σελίδωση
Τυπογραφείο Theopress Ltd

Ευρωεκλογές 2019

Η ψήφος ΣΟΥ έχει δύναμη

Γράφει: Σταυριάννα Χαραλάμπους, Γ34

Σκίτσο: Οξάνα Βολονίτς, Β32

Από την 1η Μαΐου 2004, το νησί μας είναι πλήρες και ισότιμο μέλος της ΕΕ και συμμετέχει ενεργά στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια των 28 κρατών μελών. Εμείς, ως Ευρωπαίοι πολίτες, έχουμε το δικαίωμα και τη δύναμη να επιλέγουμε τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το μόνο άμεσα εκλεγμένο σώμα της ΕΕ κατευθείαν από Ευρωπαίους πολίτες, που έχει νομοθετική, εποπτική και δημοσιονομική αρμοδιότητα επί της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από 751 βουλευτές και η Κύπρος εκλέγει έξι από αυτούς.

Το Ευρωκοινοβούλιο έχει πολύ σημαντικές αρμοδιότητες και εξουσίες, μεταξύ των οποίων την έγκριση νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, μαζί με το Συμβούλιο της ΕΕ, με βάση προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη λήψη αποφάσεων για διεθνείς συμφωνίες που υπογράφει η ΕΕ. Είναι, επίσης, επιφορτισμένο με την πολύ σημαντική εξουσία της άσκησης δημοκρατικού ελέγχου σε όλα τα όργανα της ΕΕ. Για παράδειγμα, αξιοποιώντας την εξουσία και τις αρμοδιότητες που έχει για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών, μετά και το ξέσπασμα του σκανδάλου Facebook-Cambridge Analytica πέρις, ζήτησε με ψήφισμά του τον πλήρη έλεγχο του Facebook και τη λήψη μέτρων προστασίας των προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών! Τον Μάιο του 2018, μέλη του Ευρωκοινοβουλίου συναντήθηκαν με τον CEO του Facebook Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ενώ, σε συνέχεια του σκανδάλου Facebook-Cambridge Analytica, πραγματοποιήθηκαν τρεις δημόσιες ακροάσεις.

Το Ευρωκοινοβούλιο, λόγω και της άμεσης εκλογής των μελών του από όλους εμάς τους πολίτες που ζητούμε ένα πιο καθαρό και υγιές περιβάλλον, υποστηρίζει τη χρήση καθαρών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως είναι η ηλιακή και η αιολική. Τον Ιούνιο του 2016, ενέκρινε ψήφισμα για την έκθεση προόδου σχετικά με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, στοχεύοντας στη χρήση τουλάχιστον

30% της ενέργειας της ΕΕ από καθαρές ανανεώσιμες πηγές. Στις 17 Ιανουαρίου 2018, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε ότι το 35% του συνόλου της ενέργειας θα πρέπει να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 και να ενισχυθεί η ίδια κατανάλωση ως δικαίωμα, κάτι που θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στην προστασία του περιβάλλοντος και την αποφυγή περαιτέρω επιβάρυνσής του με μη καθαρές πηγές ενέργειας, όπως είναι το πετρέλαιο.

Ως εκ τούτου, είναι εύκολο αντιληπτό σε όλους τους σκεπτόμενους πολίτες και κυρίως τους νέους ότι οι επερχόμενες ευρωπαϊκές εκλογές, στις 26 Μαΐου 2019, θα έχουν άμεσο αντίκτυπο στη ζωή μας. Για τον λόγο αυτόν, όλοι οι νέοι ψηφοφόροι, που είναι Κύπριοι ενήλικοι πολίτες, οφείλουν μέχρι τις 2 Απριλίου 2019 να αποταθούν στις Επαρχιακές Διοικήσεις, στην Υπηρεσία Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ώστε να αποκτήσουν εκλογικό βιβλιόριο και να μπορούν να συμμετάσχουν ενεργά στις επερχόμενες ευρωεκλογές. Το ποιοι θα εκλεγούν στο Ευρωκοινοβούλιο με την ψήφο μας θα είναι καθοριστικό για τις αποφάσεις που θα ληφθούν και για τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργήσει η ΕΕ στα χρόνια που έρχονται σε ζητήματα που απασχολούν όλους μας.

Όλοι εμείς οι Ευρωπαίοι πολίτες, μέσω της εκλογής των υποψηφίων που μας εκφράζουν, μπορούμε να έχουμε αποτελεσματικά ρόλο και λόγο σε αποφάσεις που μας αφορούν άμεσα και επηρεάζουν τη ζωή μας, όπως είναι η ελεύθερη μετακίνηση και το δικαίωμα εργασίας και σπουδών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων μας, όπως αυτά της προστασίας της ιδιωτικής μας ζωής, της αξιοπρεπούς διαβίωσης, της προστασίας του περιβάλλοντος και φυσικά της παιδείας. Γι' αυτό πρέπει να αξιοποιήσουμε μαζικά τη δύναμη της Ψήφου που έχουμε και να λάβουμε μέρος στις αποφάσεις που αφορούν στις ζωές μας!

Γενικό Σύστημα Υγείας

Ναι μεν, αλλά...

Γράφει: Μικαέλλα Κιτηρή, Γ31

Το κυοφορούμενο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ) αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση των τελευταίων ετών στη χώρα μας. Είναι γενικά παραδεκτό ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από την εφαρμογή ενός καθολικού και ταυτόχρονα ποιοτικού συστήματος υγείας θα είναι πολυπληθή για τους ασθενείς και την κοινωνία γενικότερα. Η υγεία αποτελεί το πολυτιμότερο αγαθό και η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα στον σύγχρονο κόσμο.

Παρόλο που στη χώρα μας η επί σειρά ετών προσπάθεια για εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος υγείας δεν έχουν τελεσφορήσει, το επίπεδο ιατρικής φροντίδας είναι υψηλό, συγκριτικά με άλλες ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ η πρόσβαση των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες του κρατικού, αλλά κυρίως του ιδιωτικού τομέα, κρίνεται από τους ειδικούς πολύ ικανοποιητική. Αυτό δεν είναι παράδοξο, αφού η χώρα μας διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό ειδικών γιατρών κατ' αναλογία πληθυσμού από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 80% των πολιτών απολαμβάνουν το δικαίωμα της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα κρατικά νοσηλευτήρια βάσει εισοδηματικών κριτηρίων, ενώ το 40% των πολιτών διατηρεί ιδιωτική ασφάλεια υγείας.

Η εισαγωγή και η εφαρμογή του θεσμού του οικογενειακού γιατρού, όπως προβλέπεται στο υπό εφαρμογή ΓεΣΥ, που στοχεύει κατά κύριο λόγο στην εξοικονόμηση πόρων αλλά και στον έλεγχο

των δαπανών της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης, απαιτεί κυρίως αλλαγή στη νοοτροπία των πολιτών, που μέχρι τώρα για τα προβλήματα υγείας τους απευθύνονται κατευθείαν σε ειδικούς γιατρούς και εξειδικευμένα κέντρα. Παράλληλα, η έλλειψη γενικών γιατρών και η εκπαίδευση ανειδίκευτων προς το αντικείμενο αυτό γιατρών, με ταχύρυθμα μαθήματα και συνοπτικές διαδικασίες, που θα κληθούν να διαδραματίσουν τον ρόλο του οικογενειακού γιατρού, θέτει υπό αμφισβήτηση την ποιότητα των υπηρεσιών. Από την άλλη, η διαφαινόμενη αποτυχία για συμμετοχή στο ΓεΣΥ όλων των παρόχων υγείας και ιδιαίτερα των μεγάλων ιδιωτικών νοσοκομείων, λόγω του ότι διαφωνούν με βασικές πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία τους σε περιβάλλον ΓεΣΥ, καταργεί την πολυδιαφημιζόμενη ελεύθερη πρόσβαση των ασθενών στον γιατρό και στο νοσηλευτήριο της επιλογής τους, που αποτελεί μία από τις βασικότερες αρχές του νέου συστήματος αλλά και απαίτηση όλων των πολιτών.

Επίσης, η υποχρεωτική συμμετοχή και συνεισφορά όλων των πολιτών στο ΓεΣΥ με βάση τα εισοδήματά τους, που αποτελεί επίσης βασική αρχή, κινδυνεύει να καταστεί άλλη μία φορολογία, αν οι πολίτες τελικά δεν εξυπηρετούνται και δεν αξιοποιούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Το κράτος και τα πολιτικά κόμματα από τη μια και ο ιατρικός κόσμος από την άλλη οφείλουν να εργαστούν με θέληση και σωφροσύνη, για να καταστήσουν το ΓεΣΥ ποιοτικό, βιώσιμο και λειτουργικό, γιατί το αξίζουμε!

Στον φαύλο κύκλο της σήψης και της διαφθοράς

Συνέχεια από σελ 1

Παράλληλα, ως φορολογούμενοι πολίτες, πληρώνουμε το χρέος που έκτοτε είμαστε αναγκασμένοι να πληρώσουμε, σε μια ύστατη προσπάθεια να διασώσουμε επιχειρήσεις, που παρ' όλες τις «ενέσεις» δισεκατομμυρίων που τους χορηγούμε, καταλήγουν να βάζουν λουκέτο(!).

Ενώσω, λοιπόν, οι Κύπριοι πολίτες κουβαλούν το βάρος των λαθών διάφορων αξιωματούχων, ευελπιστώντας -μάταια- σ' ένα λαμπρότερο μέλλον, η κοινωνική σήψη εξαπλώνεται, με τους «ηγέτες» να αρνούνται επιδεικτικά να αποδείξουν εμπράκτως τις αδικώς υποσχόμενες προοδευτικές ιδέες και απόψεις τους. Έτσι, αντί τα φαινόμενα διαπλοκής στον δημόσιο βίο να ελαχιστοποιούνται, οι μίζες και η ασιδωσιά πληθαίνουν με τρομακτικό ρυθμό. Σαν βόμβες ήχησαν σ' αυτά μας η υπόθεση του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (Σ.Α.ΠΑ), η αγορά ελικωπτέρων Agusta, καθώς και πλήθος δικαστικών σκανδάλων, που προκάλεσαν τον περιορισμό της ελευθερίας μας και την επικράτηση μονοδιάστατων τρόπων και μέσων λήψης αποφάσεων, που ενισχύουν το παρόν σύστημα, οδηγώντας

μας σ' έναν φαύλο κύκλο και καθιστώντας την προσπάθεια ηθικής αντιμετώπισης των πολιτικών ζητημάτων και αποδέσμευσης από τον ασφυκτικό κλοιό των υπέρμετρων φόρων, αν όχι ανέφικτη, ατελέσφορη.

Αδιαμφισβήτητο, το δημοκρατικό πολίτευμα έχει πολλές φορές πληγεί από τους ίδιους τους πρεσβευτές του. Αντιλαμβανόμεστε, όμως, πως για να κατορθώσει μια κοινωνία να θάλλει στη συγκαιρινή, ειδική πραγματικότητα που βιώνουμε, η οποία χαρακτηρίζεται από υποτίμηση των ηθικών ιδανικών και πνευματική ραστώνη, θα πρέπει να μεριμνήσει, θέτοντας γερά θεμέλια που θα αποτρέπουν κάθε προσπάθεια υποβιβασμού της δημοκρατίας και εξανδραποδισμού του ατόμου. Σ' έναν κόσμο όπου οι ανθρώπινες αξίες φυραίνουν και το ιδεατό αποτελεί το άπιαστο, εμείς, ως οι αυριανοί πολίτες, που θα αποτελέσουμε ανεξάρτητες λειτουργικές μονάδες της πολιτείας, αέναα θα παιδεύομαστε, ενώνοντας τις δυνάμεις μας, και χτίζοντας ένα στερεό και εποικοδομητικό αύριο, απαλλαγμένο από κάθε είδος εκφυλισμού.

Brexit

29 Μαρτίου 2019, ώρα 23:00

Γράφει: Σάββας Αθανασίου, Γ32

Στις 24 Ιουνίου 2016, οι Βρετανοί μίλησαν με την ψήφο τους και αποφάσισαν ότι επιθυμούν την αποχώρηση της χώρας τους από την ΕΕ. Το Brexit επικράτησε με 51,9%, ενώ το Remain συγκέντρωσε ποσοστό 48,1%. Βάσει σχεδίου, η Βρετανία θα εισέλθει σε μια 21μηνη μεταβατική περίοδο, μετά την αποχώρησή της από το μπλοκ τον Μάρτιο, που θα ολοκληρωθεί το 2020, δίνοντας χρόνο και στις δύο πλευρές να διαπραγματευτούν τη μελλοντική πολιτική και εμπορική τους σχέση. Αδιέξοδο στις συνομιλίες έφερε το θέμα με τα ιρλανδικά σύνορα και την αποφυγή της

επαναφοράς ενός «σκληρού συνόρου» ανάμεσα στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας και τη Βόρεια Ιρλανδία, ώστε να διαφυλαχθούν οι ειρηνευτικές συμφωνίες του 1998. Το σχέδιο συμφωνίας προέβλεπε ένα backstop (δίκτυ ασφαλείας) αντί ενός συνόρου που θα χώριζε το νησί στη μέση. Προορισμένο να εφαρμοσθεί μόνο ως έσχατη λύση, το backstop προέβλεπε την παραμονή του Ηνωμένου Βασιλείου στην τελωνειακή ένωση, αλλά και ένα ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τη Βόρεια Ιρλανδία κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για τη με-

λλοντική εμπορική σχέση ανάμεσα στις δύο πλευρές.

Έρευνα έδειξε ότι εκείνοι που υπερψήφισαν την έξοδο της χώρας από την ΕΕ είναι άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Τα κύρια

επιχειρήματα που τους έπεισαν ήταν ο έλεγχος της μετανάστευσης και τα ισχυρά σύνορα, να γίνει η Βρετανία ξανά σπουδαία, μακριά από τους γραφειοκράτες των Βρυξελλών, χαμηλότερες τιμές και ένας ασφαλέστερος κόσμος.

«Οι ειδικοί προειδοποιούν ότι οι επιπτώσεις του Brexit θα είναι καταστροφικές για ολόκληρο τον κόσμο»

Brexit και φοιτητές

Παράλληλο με το θέμα των εργαζομένων είναι και το θέμα των φοιτητών που ήδη φοιτούν ή σκοπεύουν να φοιτήσουν σε πανεπιστήμια του Ηνωμένου Βασιλείου. Μέχρι τώρα όλοι οι Ευρωπαίοι φοιτητές είχαν τα ίδια δικαιώματα με τους ντόπιους πολίτες και ως εκ τούτου τους χορηγούνταν δάνεια με χαμηλά επιτόκια σε αντίθεση με τους φοιτητές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θεωρούνταν «international students».

Επομένως, κάποιες από τις βασικές αλλαγές που θα επέλθουν θα είναι ο αποκλεισμός από τα προνόμια των φοιτητικών δανείων αλλά και η αύξηση των διδάκτρων κατά 30% έως 40%. Όπως είναι, λοιπόν, φυσικό θα δυσκολέψει η φοίτηση στα βρετανικά πανεπιστήμια. Σημειώνεται πως η ανώτατη παιδεία στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι μόνο κατ' εξαίρεση δωρεάν για τους «home students». Για κάθε Ευρωπαίο φοιτητή από την ΕΕ τα δίδακτρα, κατά προσέγγιση, είναι της τάξης των 9.500

ευρώ τον χρόνο. Για τους «overseas» ή «international students» το ποσό αυτό είναι αυξημένο κατά περίπου 6.000 ευρώ!

Ένα άλλο αρκετά σοβαρό ερώτημα που τίθεται, όχι μόνο για τους εργαζομένους και τους φοιτητές, αλλά για όλους, ακόμα και για τους τουρίστες, είναι αυτό της βίζας, η οποία χορηγείται κάτω από αυστηρά κριτήρια. Θα χρειάζεται μελλοντικά για την μετακίνηση των πολιτών μεταξύ χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Συνέπειες για την ΕΕ

Ποιες θα είναι οι συνέπειες του Brexit για την ευρωπαϊκή κοινότητα; Η έκθεση του ΔΝΤ εκτιμά ότι το πλήγμα για την ΕΕ θα είναι μικρό. Συγκεκριμένα, οι χώρες που θα επηρεαστούν περισσότερο, κατά το ΔΝΤ, είναι εκείνες που έχουν διμερές εμπόριο με τη Βρετανία: Ιρλανδία, Κύπρος, Μάλτα, Βέλγιο, Ολλανδία και Λουξεμβούργο. Στο σύνολο της ΕΕ δεν «βλέπει» συνέπειες που θα γίνουν έντονα αισθητές, δεδομένου ότι οι εξαγωγές της Βρετανίας προς άλλες χώρες της ΕΕ αντιστοιχούν στο 13% του ΑΕΠ της, ενώ οι εξαγωγές της ΕΕ προς τη Βρετανία αντιστοιχούν μόλις στο 3% του ΑΕΠ της αθροιστικά.

Τι γίνεται, όμως, με τα τρία εκατομμύρια περίπου των Ευρωπαίων πολιτών -μεταξύ των οποίων και πολλοί Κύπριοι- που ζουν και εργάζονται στη Βρετανία; Το σχέδιο συμφωνίας της πρωθυπουργού Τερέζα Μέι φαίνεται να προσφέρει ανάσα ανακούφισης, αφού προστατεύει τα δικαιώματά τους μετά το Brexit. Το ίδιο ισχύει και για το ένα εκατομμύριο Βρετανών πολιτών που ζει στην ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να συνεχίσουν να εργάζονται και να λαμβάνουν τις παροχές στην επιλεγόμενη χώρα διαμονής τους. Το προσχέδιο προβλέπει ειδικές διατάξεις για την Κύπρο και το Γιβραλτάρ σε ζητήματα διακυβέρνησης, όπως δικαιώματα πολιτών, φορολογία και άλλα θέματα.

Brexit και θέσεις εργασίας

Οι υποστηρικτές του Brexit έχουν φέρει το θέμα της απασχόλησης των Βρετανών στο επίκεντρο της εκστρατείας τους και έτσι θεωρείται πολύ πιθανό πως η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα συνοδευτεί και από την μετεγκατάσταση πολλών θέσεων εργασίας. Για τους συνταξιούχους θεωρείται πιθανό τα εισοδήματά τους να καταρρεύσουν, καθώς η στερηλίνα υποτιμάται. Όσον αφορά τις ασφάλειες υγείας, δεν

θα έχουν πλέον κάλυψη από την ΕΕ και αυτό σημαίνει πως θα απαιτείται έξτρα άδεια εργασίας για τους ενεργούς Βρετανούς πολίτες. Στον αέρα δείχνει να βρίσκεται και το επαγγελματικό μέλλον εκατοντάδων εργαζομένων στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, κυρίως στις Βρυξέλλες. Μάλιστα πολλοί είναι όσοι ήδη έχουν λάβει δεύτερη υπηκοότητα, τη βελγική στις περισσότερες περιπτώσεις.

Φυσικά, δεν θα μπορούσε να μην υπολογίσει κανείς και τις συνέπειες στον

τουρισμό, μιας και το Brexit εκτιμάται πως θα κοστίσει στη βρετανική τουριστική βιομηχανία 4,1 δισ λίρες, θέτοντας παράλληλα σε κίνδυνο 63.000 θέσεις εργασίας. Παράλληλα, οι ειδικοί προειδοποιούν ότι η Βρετανία εκτός των κόλπων της ΕΕ θα είναι πιο ευάλωτη σε τρομοκρατικά χτυπήματα, όπως επίσης και στην ατμοσφαιρική ρύπανση, καθώς δεν θ' ακολουθεί τη συντονισμένη δράση της ΕΕ για ένα βιώσιμο περιβαλλοντικό πλαίσιο.

Σχέσεις Βρετανίας με άλλες χώρες

Θεωρείται παράλληλα πολύ πιθανό, τώρα που η Βρετανία βγαίνει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να υπάρξουν προβλήματα και με ορισμένους γείτονές της. Να σημειωθεί πως το Brexit μπορεί ακόμα και να δημιουργήσει νέο σύνορο ανάμεσα στην Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία και να θέσει περιορισμούς ακόμα και στην καθημερινή κυκλοφορία χιλιάδων ατόμων.

Οι συνέπειες του Brexit δεν περιορίζονται σε βρετανικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι

ειδικοί προειδοποιούν ότι οι επιπτώσεις θα είναι καταστροφικές για ολόκληρο τον κόσμο κι εκφράζουν τους φόβους τους ότι η παγκόσμια αγορά θα υποστεί ένα μεγάλο σοκ, καθώς αλλαγές τέτοιου μεγέθους προκαλούν συνέπειες που εξαπλώνονται με το λεγόμενο «domino effect».

Για παράδειγμα, με το Brexit θα κλονιστούν οι στενές σχέσεις Βρετανίας-ΗΠΑ, με τις ΗΠΑ ν' αναζητούν στη συνέχεια έναν άλλο ισχυρό σύμμαχο εντός της Ένωσης. Όπως έχουν επισημάνει Αμερικανοί αξιωματούχοι: «Η Βρετανία είναι καλύτερη όταν καθοδηγεί μια δυνατή ΕΕ».

Οι συνέπειες, επομένως, της εξόδου της Βρετανίας από τους κόλπους της ΕΕ θα είναι σίγουρα μεγάλες τόσο για την ίδια τη Βρετανία όσο και για την ευρωπαϊκή αλλά και την παγκόσμια κοινότητα. Η φύση αυτών των συνεπειών θα εξαρτηθεί τελικά από τους όρους της σχέσης που θα έχει πλέον με την ευρωπαϊκή οικογένεια. Μπορεί κορυφαίοι οικονομολόγοι και αρμόδιοι σε κάθε τομέα να έχουν προβλέψει τις συνέπειες, ωστόσο αυτές θα αποδειχθούν μονάχα στην πράξη. Ο χρόνος και οι διαπραγματεύσεις που θα ακολουθήσουν, θα καθορίσουν και το κόστος της αποχώρησης για όλα τα εμπλεκόμενα μέλη.

Πηγές: εφημερίδες Το Βήμα, Η Καθημερινή, Πρώτο θέμα

Έκτρωση

Ζήτημα ζωής ή θανάτου

Γράφουν: Χάρης Κούρτης Γ33

Σερένα Κωνσταντίνου Πετρίδου Γ32

Ηραγδαία ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας έχει φέρει ασύλληπτη πρόοδο σε όλους τους τομείς της κοινωνίας μας, οδήγησε σε καινοτόμες αλλαγές και έχει βρει λύσεις σε πολλά προβλήματα που ταλαιπωρούσαν τον άνθρωπο για πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα, όμως, η απότομη, ανεξέλεγκτη και αλματώδης εξάπλωσή της σε θέματα ηθικής έχει γεννήσει νέα ερωτήματα, τα οποία καλείται ο άνθρωπος να απαντήσει. Ένα από αυτά είναι και το θέμα των αμβλώσεων, για το οποίο γίνονται συχνά εκτενείς συζητήσεις, κυρίως γιατί πρόκειται για ένα ζήτημα στο οποίο εμπλέκονται νομικοί, οικονομικοί, θρησκευτικοί, κοινωνικοί και ηθικοί παράγοντες.

Οι υποστηρικτές της έκτρωσης ή, όπως προτιμούν να καλούνται, οι υπερασπιστές της ελεύθερης επιλογής, τάσσονται υπέρ των εκτρώσεων ισχυριζόμενοι ότι η διακοπή της κύησης είναι μια καθαρά προσωπική υπόθεση. Υποστηρίζουν ότι κάθε γυναίκα έχει το δικαίωμα να ορίζει

η ίδια το σώμα της και να αποφασίζει γι' αυτό. Εξάλλου, όπως ήλνε, η γυναίκα είναι αυτή που θα υποστεί τις συνέπειες είτε της γέννησης είτε της αποβολής του εμβρύου και επομένως η ίδια θα πρέπει να κρίνει και να αποφασίσει, ενώ οποιαδήποτε παρέμβαση τρίτων αποτελεί καταπάτηση των δικαιωμάτων της.

«Και για τα δικαιώματα του αγέννητου μωρού ποιος θα μιλήσει; Έχει, άραγε, το δικαίωμα να ζήσει ή μήπως η μάνα έχει περισσότερα δικαιώματα από το μωρό και μπορεί να αποφασίσει για τη θανάτωσή του;». Σε αυτά τα ερωτήματα στηρίζεται κυρίως η φιλοσοφία όσων τάσσονται κατά των αμβλώσεων. Θεωρούν παράλογο να χαρακτηρίζεται ως δικαίωμα κάτι που έχει ως αποτέλεσμα τη στέρηση του πολυτιμότερου δικαιώματος της ζωής σε μιαν άλλη ύπαρξη. Καθένας παιδί δεν ευθύνεται για τη σύλληψή του. Είναι, λοιπόν, αδικία να διεκδικείται το δικαίωμα για τη θανάτωση μιας ανθρώπινης ψυχής. Ακόμα πιο παράλογο θεωρούν και την άμβλωση του εμ-

«Πριν πάρει ο οποιοσδήποτε κάποια απόφαση, θα πρέπει να είναι πλήρως συνειδητοποιημένος, γιατί στα χέρια του δεν είναι μόνο η δική του ζωή»

βρύου στις περιπτώσεις που αυτό διαγνωστεί με κάποια ασθένεια ή αναπηρία. Είναι όλες και αποδεχόμαστε ως μόνη λύση για κάθε ασθένεια, αναπηρία ή άλλο πρόβλημα υγείας, που αντιμετωπίζει κανείς σε κάποια στιγμή της ζωής του, τη θανάτωσή του, με ή χωρίς τη δική του συναίνεση.

Τι κάνουμε, όμως, σε περιπτώσεις που μια ανήλικη μείνει έγκυος; Την αναγκάζουμε να φέρει στο φως ένα παιδί, τη στιγμή που και η ίδια είναι ακόμα παιδί και δεν είναι έτοιμη να αναλάβει τις ευ-

θύνες μιας μητέρας; Τι κάνουμε σε περιπτώσεις βιασμού; Αυτά είναι κάποια από τα ερωτήματα που δύσκολα απαντώνται, ίσως γιατί καμιά επιλογή δεν είναι απόλυτως ορθή και γιατί καμιά δεν υπερασπίζεται πλήρως τόσο τα δικαιώματα του παιδιού όσο και της μητέρας. Το σίγουρο είναι πως ο καθένας είναι υπεύθυνος για τις αποφάσεις και τις πράξεις του. Γι' αυτό πριν πάρει ο οποιοσδήποτε κάποια απόφαση, θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένος και συνειδητοποιημένος, γιατί στα χέρια του δεν βρίσκεται μόνο η δική του ζωή.

Δρ. Μαρία Καρεκλά, Ψυχολόγος

«Την απόφαση μιας γυναίκας για τη διακοπή μιας κύησης επηρεάζουν πολλοί παράγοντες, κυρίως κοινωνικοί. Υπάρχουν γυναίκες που είναι πλήρως συνειδητοποιημένες και προχωρούν στη διακοπή της κύησης χωρίς να έχουν δεύτερες σκέψεις. Υπάρχουν άλλες που αμφιταλαντεύονται. Ο ψυχολόγος δεν καθοδηγεί τη γυναίκα να πάρει μια συγκεκριμένη απόφαση, ανάλογα με αυτό που ο ίδιος θεωρεί σωστό. Αυτό που κάνει είναι να τη βοηθά να αποφασίσει η ίδια, αφού πρώτα βεβαιωθεί ότι έχει ενημερωθεί για τα επακόλουθα, ότι έχει προβληματιστεί για το πώς θα είναι η επόμενη μέρα της όποιας απόφασης πάρει.

Έχω δει γυναίκες, χρόνια μετά τη διακοπή μιας κύησης, να το έχουν μετανιώσει, να πάσχουν από κατάθλιψη ή υπερβολικό άγχος. Σε τέτοια περίπτωση, η γυναίκα θα πρέπει να βοηθηθεί από κάποιον ειδικό, ώστε να καταφέρει να συγχωρέσει τον εαυτό της, αναλογιζόμενη τα δεδομένα που ήταν σε ισχύ εκείνη την περίοδο της ζωής της. Επίσης, θα πρέπει να αποδεχτεί το γεγονός ότι δεν μπορεί να γυρίσει τον χρόνο πίσω, για να αλλάξει την απόφαση που πήρε, και ότι το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να ελέγξει τη συνέχεια της ζωής της.»

«Η ζωή ξεκινά από τη στιγμή της σύλληψης»

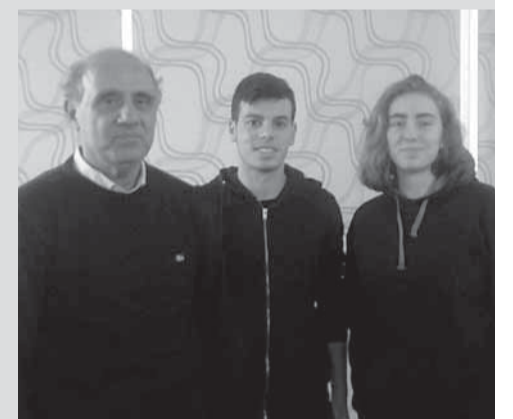
Δρ. Σάββας Κυριακίδης, Γυναικολόγος

«Έκτρωση είναι η εκούσια διακοπή μιας κύησης. Την ευθύνη για την πράξη αυτή έχουν η γυναίκα, ο άντρας αλλά και ο γιατρός. Η ιατρική υποστηρίζει ότι η ζωή ξεκινά από τη στιγμή της σύλληψης. Από τη στιγμή που γίνεται η γονιμοποίηση καθορίζονται τα πάντα, το φύλο, το χρώμα των ματιών κ.ο.κ. Απλώς, δεν φαίνονται λόγω του μικρού μεγέθους του γονιμοποιημένου ωαρίου. Άρα η διακοπή μιας κύησης σημαίνει αφαίρεση μιας ζωής.

Κατά τη διαδικασία της έκτρωσης ενδέχεται να τραυματιστεί σοβαρά η μήτρα ή να προκληθούν λοιμώξεις. Υπάρχει ακόμα ο κίνδυνος να προκληθεί βλάβη

στον τράχηλο, με αποτέλεσμα η γυναίκα να αποβάλλει αυτόματα επόμενες κυήσεις. Πέραν, όμως, των σωματικών κινδύνων η έκτρωση δημιουργεί απρόβλεπτες ψυχολογικές συνέπειες στη γυναίκα.

Πολλές εκτρώσεις γίνονται επειδή το έμβρυο είναι άρρωστο. Δεν παύει, όμως, να πρόκειται για μια ζωή. Με το σκεπτικό αυτό, όσοι αρρωσταίνουν, όποια ηλικία και αν έχουν, θα πρέπει να θανατώνονται. Ακόμα και αν μια γυναίκα δεν επιθυμεί να μεγαλώσει η ίδια το μωρό της, υπάρχει η λύση της υιοθεσίας. Μακάρι να μη γίνονταν καθόλου εκτρώσεις. Εξάλλου καμιά γυναίκα δεν

μετάνιωσε που κράτησε το παιδί της, όσα προβλήματα και αν αντιμετωπίσει για το μεγάλωμά του.»

Κωνσταντίνος Χαυζηρηγοριάδης, ΒΔ, Θεολόγος

«Η Εκκλησία δεν έχει θέσεις, αλλά προτείνει έναν τρόπο ζωής, ελευθερίας και αγάπης, τον οποίο ο άνθρωπος μπορεί ελεύθερα είτε να βιώσει είτε να απορρίψει. Δεν επιβάλλει απαγορεύσεις, αλλά προσεγγίζει την κάθε περίπτωση με κατανόηση και αγάπη, προσπαθώντας να προσφέρει λύσεις στο πλαίσιο της ορθόδοξης πίστης και πνευματικότητας. Εντούτοις, θα μπορούσαμε να κάνουμε μια αναφορά στο θέμα των εκτρώσεων έστω και ως πρόταση.

Η μόνη περίπτωση στην οποία η διακοπή της κυοφορίας γίνεται ανεκτή, όχι όμως αποδεκτή, από την Ορθόδοξη Εκκλησία είναι όταν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος για τη ζωή της μητέρας. Βέβαια, η Εκκλησία δεν θεωρεί ότι η μια ζωή έχει μεγαλύτερη αξία από την άλ-

λη. Απλώς δίνει προτεραιότητα στη διάσωση της ζωής της μητέρας, γιατί από αυτήν εξαρτώνται και άλλοι, όπως άλλα παιδιά ή ο σύζυγος.

Απαντώντας σε αυτούς που υποστηρίζουν πως η γυναίκα είναι υπεύθυνη για το σώμα της και πως είναι ελεύθερη να αποφασίζει αν θα προχωρήσει σε τερματισμό της εγκυμοσύνης ή όχι, σημειώνεται πως η εγκυμοσύνη δεν περιλαμβάνει τη γυναίκα και το σώμα της μόνο. Η εγκυμοσύνη είναι μια σχέση που δημιουργείται μεταξύ της μητέρας και ενός άλλου μοναδικού προσώπου, που ζει και μεγαλώνει μέσα της. Δεν είναι θέμα επιλογής της μητέρας η συνέχιση της κύησης ή η διακοπή της. Αν κάποιος έχει εξουσία πάνω στο κυοφορούμενο, αυτός είναι μόνο ο Ζωοδότος Θεός.»

Οδική Ασφάλεια

Κανένας άλλος νέος θυσία στον Μολώχ της ασφάλτου!

🎤 **Γράφουν:** Μύρια Ιωάννου B51, Σεμίνα Σεραφεΐμ B51

«Η ζωή είναι πολύτιμη, για να την σπαταλάμε τόσο άδικα»

Οι αριθμοί σοκάρουν... Το 2018 έχασαν τη ζωή τους στην ασφάλτο 49 άνθρωποι, οι περισσότεροι νέοι! Σταμάτησαν τα όνειρα νέων παιδιών και μαζί με αυτά τα όνειρα των γονιών και των οικογενειών τους. Οι νέοι πολλές φορές δεν σκέφτονται τον κίνδυνο και νομίζουν πως, όταν οδηγούν με μεγάλη ταχύτητα, είναι ένα απλό παιχνίδι. Συχνά δεν τηρούν τους κανό-

νες οδικής κυκλοφορίας, καταναλώνουν αλκοόλ, οι μοτοσυκλετιστές δεν χρησιμοποιούν κράνη... Νομίζουν πως δεν θα πάθουν τίποτε. Και όμως οι αριθμοί των τροχαίων συγκρούσεων αποδεικνύουν το αντίθετο. Ο καθένας μας είναι σημαντικός. Πριν πιάσουμε το τιμόνι στα χέρια μας, ας σκεφτούμε αυτούς που μας περιμένουν, αυτούς που μας αγαπούν.

Γιώργος Μιλής

Υπεύθυνος Οδικής Ασφάλειας Τροχαίας Αρχηγείου Αστυνομίας Κύπρου

«Η Κύπρος μετρά γύρω στους πενήντα νεκρούς τον χρόνο. Το ιδανικό θα ήταν κανένας άνθρωπος να μη χάνει τη ζωή του στους δρόμους. Στόχος της Κύπρου είναι μέχρι το 2020 να περιορίσουμε στα τριάντα τα θύματα από τροχαίες συγκρούσεις. Δυστυχώς, στις περισσότερες τροχαίες συγκρούσεις εμπλέκονται κυρίως νέοι ηλικίας 18-30 χρονών και αυτό είναι πολύ θλιβερό. Οι κύριοι λόγοι των τροχαίων συγκρούσεων είναι κατά 92% ο ανθρώπινος παράγοντας, 4% οι καιρικές συνθήκες και 4% το οδικό δίκτυο. Οι κυριότερες αιτίες πρόκλησης των τροχαίων συγκρούσεων είναι η κατανάλωση αλκοόλ, η υπερβολική ταχύτητα, η χρήση κινητού, η μη χρήση ζω-

νης ασφαλείας και προστατευτικού κράνους και η παράνομη δεξιά στροφή.

Την ευθύνη έχουν πρωτίστως οι ίδιοι οι οδηγοί, οι οποίοι πρέπει να προστατεύσουν τον εαυτό τους, και μετά οι γονείς, οι οποίοι οφείλουν, με το παράδειγμα αλλά και με τις συμβουλές τους, να βοηθούν τα παιδιά τους να αποκτήσουν, από μικρή ηλικία, οδική συνείδηση. Το σημαντικότερο είναι η πρόληψη. Γι' αυτό και η Αστυνομία πραγματοποιεί συχνά επισκέψεις στα σχολεία, όπου συνομιλεί με τους μαθητές και κάνει διάφορες διαλέξεις για την ασφάλεια στους δρόμους. Η ζωή είναι πολύτιμη, για να την σπαταλάμε τόσο άδικα.»

Για λίγο την προσοχή σας παρακαλώ...

🎤 **Δημιουργία:** Ερασμία Αγησιλάου Γ32, Σάββας Αθανασίου Γ32, Παντελής Ψακίδης Γ32

Αγάπησε τον εαυτό σου!

🎤 **Γράφουν:** Κυπριανή Αναστασίου A32
Καμέλια Κωνσταντίνου A32
Ήλια Φράγκου A32

Είναι θλιβερό το γεγονός ότι πολλές γυναίκες παλεύουν με τις ανασφάλειές τους, οι οποίες συχνά τις ωθούν να κάνουν κακό στον ίδιο τους τον εαυτό. Δεν είναι λίγες οι φορές που ακούμε ότι νεαρά κορίτσια, στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν σώμα μοντέλων, που δυστυχώς προβάλλονται από τα ΜΜΕ, καταλήγουν τελικά στα άκρα. Τρώνε ελάχιστα και γυμνάζονται υπερβολικά, με αποτέλεσμα να θέτουν τη ζωή τους σε άμεσο κίνδυνο. Σημασία δεν έχει η εξωτερική μας εμφάνιση αλλά ο εσωτερικός μας κόσμος. Αν δεν αγαπήσουμε εμείς οι ίδιοι τον εαυτό μας, κανείς δεν θα το κάνει. Ο καθένας από μας ας ψάξει να βρει τη μυστική δύναμη που έχει στην ψυχή του. Αυτή θα τον κάνει τελικά ευτυχισμένο!

στα και γυμνάζονται υπερβολικά, με αποτέλεσμα να θέτουν τη ζωή τους σε άμεσο κίνδυνο. Σημασία δεν έχει η εξωτερική μας εμφάνιση αλλά ο εσωτερικός μας κόσμος. Αν δεν αγαπήσουμε εμείς οι ίδιοι τον εαυτό μας, κανείς δεν θα το κάνει. Ο καθένας από μας ας ψάξει να βρει τη μυστική δύναμη που έχει στην ψυχή του. Αυτή θα τον κάνει τελικά ευτυχισμένο!

Εθελοντισμός

Δίνεις χρόνο, παίρνεις αγάπη και εμπειρίες!

Γράφουν: Αλίκη Ευσταθίου Β11, Βασιλική Καραπάνου Β11, Αντώνης Μιχαήλ Β11

Τελικά, τα υλικά αγαθά είναι τόσο σημαντικά όσο πολλοί νομίζουμε; Συχνά, καταναλώνουμε ασύστολα και πάντα είμαστε ανικανοποίητοι, ενώ στην πραγματικότητα δεν χρειαζόμαστε πολλά. Ξεχνάμε ότι υπάρχουν άνθρωποι που στερούνται ακόμα και τα βασικά, που αγωνίζονται να επιβιώσουν, ελπίζοντας για ένα καλύτερο μέλλον γι' αυτούς και τα παιδιά τους. Έχουν όμως το χαμόγελό τους, που είναι η δύναμή τους. Αλληλεγγύη δεν είναι το αίσθημα της λύπης για τον άλλο, αν θεωρείς τον εαυτό σου ανωτέρω του. Βοηθώ σημαίνει αγαπώ και δίνω εφόδια στους πιο άτυχους, για να μπορέσουν να φτιάξουν τη ζωή τους όπως την ονειρεύονται.

Αλληλεγγύη δεν είναι μόνο η υλική βοήθεια προς μεμονωμένα άτομα, είναι και η συνεισφορά ψυχικής υποστήριξης σε ομάδες ανθρώπων. Είναι εύκολο κανείς να δωρίσει κάτι ή να δώσει ένα μικρό χρηματικό ποσό. Τι γίνεται με τις μεγάλες ομάδες ανθρώπων που μεταναστεύουν ή πεινούν; Χρειάζεται κόπος αλλά και θέληση, για να είναι κάποιος εθελοντής. Δεν θα είναι λίγα τα εμπόδια που θα πρέπει να αντιμετωπίσει. Όμως θα αποκτήσει πλούτο στην ψυχή. Αν όλοι βοηθούσαμε τους συνανθρώπους μας στις δυσκολίες τους, ο κόσμος θα ήταν πολύ καλύτερος. Και δεν είναι ανάγκη να βοηθούμε μόνο δίνοντας υλικά αγαθά. Μια αγκαλιά, ένας παρήγορος λόγος μπορεί να προσφέρει πολύ περισσότερα, ενώ η στήριξη δίνεται ευκολότερα, αν βάζουμε τον εαυτό μας στη θέση του συνανθρώπου μας που ταλαιπωρείται.

Αγάπη, αλληλεβοήθεια, κατανόηση, ισότητα και αλtruισμός είναι μερικές από τις αξίες που πλέον θα κουβαλούμε πάντα μαζί μας. Η εθελοντική δράση είναι στάση ζωής και αποτελεί αντίδοτο στον εγωισμό, την ιδιοτέλεια και την απάθεια. Ο εθελοντής μπορεί να δίνει χρόνο, αλλά παίρνει εμπειρίες κι εξελίσσεται. Θα προσπαθήσουμε να προτρέψουμε κάθε γνωστό μας να υπηρετήσει τις αξίες του εθελοντισμού και να προσφέρει βοήθεια με οποιοδήποτε τρόπο σε όποιον τη χρειάζεται.

Αποστολή στη Ρουάντα

Συνέντευξη με τη Βικτώρια Κλεάνθους

«Τα παιδιά του τίποτα μάς έδωσαν τα πάντα!»

Ωs μέλη της συντακτικής επιτροπής της Εφημερίδας, είχαμε τη χαρά να γνωρίσουμε τη Βικτώρια Κλεάνθους, απόφοιτο του Λυκείου μας, η οποία μας μίλησε για την εμπειρία της από τη συμμετοχή της στην ανθρωπιστική αποστολή που οργάνωσε η Action Aid στη Ρουάντα, τον περασμένο Μάρτιο.

Ερ.: Τι σημαίνει για σας ο εθελοντισμός;

Απ.: Για να βοηθήσουμε κάποιον, δεν χρειάζονται υπερβολικά μεγάλες πράξεις. Ακόμα και αν βοηθήσεις έναν μαθητή σου, αγοράζοντάς του φαγητό, έχει μεγάλη αξία. Ο εθελοντισμός για μένα είναι κάτι ιερό, ειδικά μετά το ταξίδι μου στην Αφρική. Από τότε έχω αποφασίσει να συμμετέχω κάθε χρόνο σε μian αποστολή στο εξωτερικό και να βοηθώ όσο μπορώ σε διάφορες εθελοντικές οργανώσεις στην Κύπρο.

Ερ.: Πώς πρέπει να συμπεριφέρεται ένας εθελοντής στον χώρο όπου προσφέρει;

Απ.: Πάντοτε με σεβασμό. Με σεβασμό προς τους ανθρώπους, με σεβασμό προς την κουλτούρα και γενικότερα με σεβασμό σε όλους τους τομείς. Επίσης δεν πρέπει να νιώθει οίκτο. Δεν πας εκεί γιατί τους λυπάσαι, πας εκεί γιατί πιστεύεις πως τους αξίζει κάτι καλύτερο. Πρέπει επιτέλους να φύγουμε από τον μικρόκοσμό μας και, αν δεν κάνουμε πράξεις εμείς και ειδικά η νέα γενιά, δεν θα αλλάξει απολύτως τίποτα.

Ερ.: Ποιος ήταν ο στόχος της αποστολής στη Ρουάντα;

Απ.: Στόχος μας ήταν να κτίσουμε τουαλέτες στο σχολείο της κοινότητας και έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο που θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τα κορίτσια. Στην αποστολή ήμασταν είκοσι

άτομα και μαζί με τόπιους κτίσαμε στην κυριολεξία τους χώρους αυτούς. Κουβαλούσαμε νερό, ξύλα, χώμα, τούβλα και, επειδή δεν διαθέταμε μηχανήματα, τα μεταφέραμε όλα χέρι με χέρι μέχρι να φτάσουν στο σημείο που θέλαμε. Για την ολοκλήρωση του έργου ο κάθε ένας από μας έδωσε και κάποιο χρηματικό ποσό.

Ερ.: Όταν φύγατε από τη Ρουάντα, τα παιδιά πώς ένιωσαν;

Απ.: Νομίζω ότι στεναχωρήθηκαν. Η παρουσία μας τους έδωσε χαρά. Μαζί παίξαμε, τραγουδήσαμε, περάσαμε όμορφα. Όταν τους ρωτούσαμε τι θα ήθελαν να γίνουν όταν μεγαλώσουν, απαντούσαν ότι ονειρεύονταν να γίνουν γιατροί ή δάσκαλοι, επειδή θέλουν και αυτά να βοηθήσουν.

Ερ.: Η επιστροφή σας στην Κύπρο ήταν δύσκολη;

Απ.: Ήταν εξαιρετικά δύσκολη και ήταν φυσιολογικό να με ρωτήσουν φίλοι και συγγενείς τα τυπικά, όπως πώς πέρασα, και πραγματικά δεν μπορούσα να απαντήσω. Περνούσα μια φάση που ήθελα να μείνω μόνη μου και να σκέφτομαι. Όταν επέστρεψα στη δουλειά, περικυκλώθηκα από τους συναδέλφους μου και, ενώ αυτοί με βομβάρδιζαν με ερωτήσεις, εγώ έβαλα τα κλάματα.

Ερ.: Νιώσατε ότι άλλαξε ο χαρακτήρας σας επιστρέφοντας;

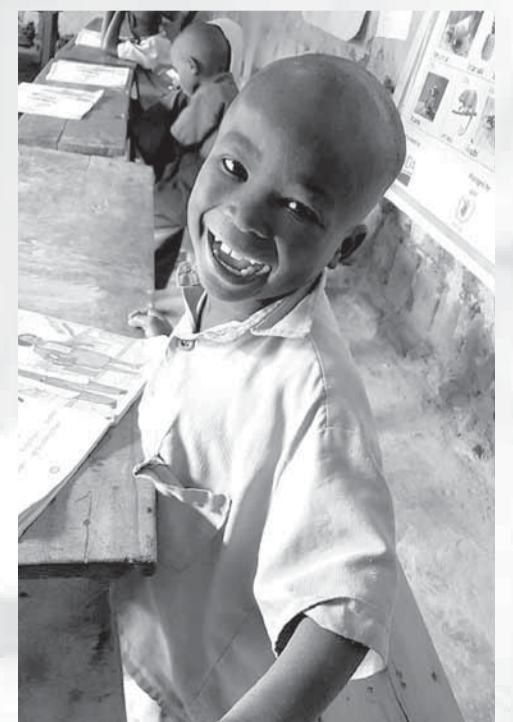
Απ.: Άλλαξε ο τρόπος που βλέπω κάποια πράγματα, ο τρόπος που διαχειρίζομαι τα λεφτά μου, ο τρόπος που λειτουργώ στη δουλειά μου. Σημασία έχει να είμαστε καλοί άνθρωποι, να προστατεύουμε τον κόσμο, στον οποίο είμαστε φιλοξενούμενοι, και να βοηθούμε τους ανθρώπους που είναι λιγότερο τυχεροί.

Θα ακουστεί υπερβολικό αυτό που θα πω, αλλά πλέον νιώθω ευτυχισμένη και πολλά πράγματα που προηγουμένως είχαν για μένα αξία τώρα δεν έχουν και άλλα που δεν θεωρούσα σημαντικά τώρα έγιναν αυτοσκοπός μου. Νιώθω ότι απέκτησε η ζωή μου άλλο νόημα. Θεωρώ εγωιστικό αυτό που θα πω, αλλά το ταξίδι που θα κάνω στο Νεπάλ το κάνω πρώτα για μένα και μετά για τους ανθρώπους που θα βοηθήσω, γιατί θα δώσω ένα και θα πάρω χίλια.

Επίσης, αντιλήφθηκα ότι είναι καθαρά θέμα τύχης που εμείς βρισκόμαστε σε αυτήν την ευνοϊκή θέση. Έχουμε όλοι το ίδιο μυαλό, αισθανόμαστε τα ίδια συναισθήματα, δεν έχουν κάτι λιγότερο. Το μόνο που έχουν λιγότερο είναι τύχη. Το βρίσκω πολύ σημαντικό που πολλά άτομα ενδιαφέρονται και βοηθούν, γιατί χωρίς να το καταλαβαίνουμε δίνουμε σε αυτά τα άτομα ελπίδα. Είναι σημαντική αυτή η βοήθεια, γιατί σήμερα είναι εκείνοι και αύριο μπορεί να είμαστε εμείς. Μπορεί να γίνει οτιδήποτε και να βρεθούμε ανά πάσα στιγμή στη θέση τους.

Ερ.: Ποιο μήνυμα θέλετε να δώσετε;

Απ.: Στην πραγματικότητα δεν χρειαζόμαστε τίποτα από αυτά που νομίζουμε ότι χρειαζόμαστε. Ο άνθρωπος για να ζήσει χρειάζεται πολύ λίγα πράγματα, δηλαδή φαγητό, νερό, δουλειά, υγεία και αγάπη. Όταν κάποιος δει από κοντά αυτούς τους ανθρώπους που τραγουδούν και χορεύουν όλη μέρα, θα διερωτηθεί: «Τι κάνω εγώ με τη ζωή μου; Γιατί παραπονιέμαι;».

Προβλήματα στην προσβασιμότητα των αναπήρων

Οι ευθύνες της πολιτείας και της κοινωνίας

Γράφει: Μάριος Κωνσταντίνου, Γ34

Σοβαρά προβλήματα προσβασιμότητας στο δομημένο και μη περιβάλλον της Κύπρου αντιμετωπίζουν καθημερινά τα άτομα με αναπηρίες, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις προσωπικές, οικογενειακές και επαγγελματικές τους υποχρεώσεις. Τα προβλήματα αφορούν κυρίως στις μετακινήσεις τους, την είσοδό τους σε δημόσια ή ιδιωτικά κτήρια και την εξεύρεση κατάλληλου χώρου στάθμευσης, αφού συχνά οι χώροι στάθμευσης αναπήρων είναι παράνομα κατειλημμένοι από αρτιμελείς πολίτες.

Δεν είναι λίγες οι φορές που άτομα με αναπηρίες καταγγέλλουν ότι βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό. Αντιμετωπίζουν πρόβλημα πρόσβασης σε δημόσια και ιδιωτικά κτήρια, τα οποία δεν διαθέτουν ράμπες ή ανελκυστήρες. Τα πεζοδρόμια είναι κατειλημμένα από σταθμευμένα αυτοκίνητα, με αποτέλεσμα συχνά να αναγκάζονται να κατεβαίνουν στον δρόμο, θέτοντας τη ζωή τους σε μεγάλους κινδύνους. Επίσης, δεν υπάρχει ούτε η κατάλληλη σήμανση στους δρόμους, η οποία θα τους διευκόλυνε στις καθημερινές τους δραστηριότητες.

Ανάγκη η πολιτεία και οι αρμόδιοι φορείς να μελετήσουν σε βάθος τα προβλήματα, ώστε να υπάρχει προσβασιμότητα παντού και για όλους τους πολίτες.

Αλλά και ο κάθε πολίτης οφείλει να ενεργεί με τρόπο που να συμβάλλει στην καλύτερη διακίνηση των ατόμων αυτών.

«Ζούμε σε μία εποχή που δεν παίζουν ρόλο οι ανικανότητες αλλά οι ικανότητες»

Στην προσπάθειά τους να ξεπεράσουν τη φυσική τους ανεπάρκεια, τα άτομα με αναπηρίες χρησιμοποιούν συχνά διάφορα βοηθητικά μέσα, όπως μπαστούνια και αναπηρικά καροτσάκια. Συχνά, όμως, η μοναδική δίοδος γι' αυτούς έχει σκαλοπάτια, δάπεδα με απότομες κλίσεις ή στενού χώρους, με αποτέλεσμα η μετακίνησή τους να καθίσταται αδύνατη.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες είναι πολλά και χρειάζεται οπωσδήποτε να βρεθούν λύσεις άμεσα. Ο κάθε ένας από εμάς θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί και να σέβεται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες. Πόσο δύσκολο είναι, για παράδειγμα, να μη σταθμεύουμε στους χώρους των αναπήρων; Είναι αδήριτη

Δημήτρης Λαμπριανίδης, Πρόεδρος της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου

«Παρόλες τις προσπάθειες του κράτους για στήριξη των ατόμων με αναπηρίες, παραμένουν άλυτα αρκετά και σημαντικά προβλήματα. Λόγω της δυσκολίας προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες, γίνεται ολοένα και δυσκολότερο να ενσωματωθούν στην κοινωνία και να παραγάγουν αυτά που μπορούν και θέλουν. Η αδυναμία του κράτους να στηρίξει τα άτομα με αναπηρία έχει ως συνέπεια αρκετά να είναι άνεργα, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επιβίωσή τους.

Το Γενικό Σχέδιο Υγείας είναι εξαιρετικής σημασίας και αναμένουμε ότι θα προσφέρει σε όλα τα άτομα, αλλά ειδικότερα στα άτομα με αναπηρίες, τις

απαραίτητες υπηρεσίες αποκατάστασης, ώστε να μπορούν να ενσωματωθούν στην κοινωνία και να αξιοποιηθούν οι ικανότητές τους. Εξάλλου, ζούμε σε μία εποχή που δεν παίζουν ρόλο οι ανικανότητες αλλά οι ικανότητες.»

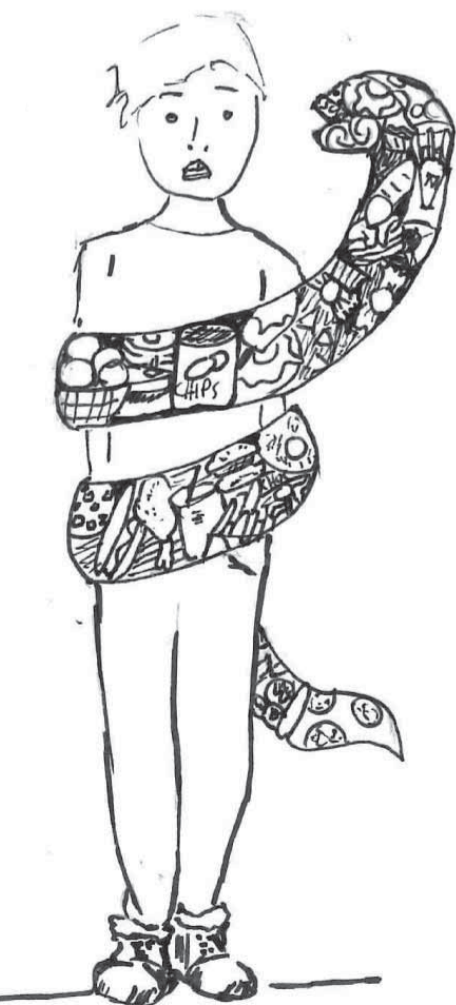
Διατροφή και έφηβοι

Γράφει: Ελένη Αθανασίου, Β11

Τα ροφήματα αδυνατίσματος, τη νέα δίαιτα της Kylie Jenner ή τη δίαιτα των μοντέλων της Victoria Secret; Ποιο διατροφικό πρόγραμμα, άραγε, να ακολουθήσουμε; Αυτά δεν σκεφτόμαστε εμείς οι έφηβοι, ταλαιπωρώντας τελικά το

μυαλό και το σώμα μας; Η διατροφή είναι ένα θέμα που μας απασχολεί ιδιαίτερα, αφού συνδέεται άμεσα με την εμφάνισή μας. Δυστυχώς, στην προσπάθειά μας να αποκτήσουμε αναλογίες μοντέλου, συχνά καταφεύγουμε σε υπερβολές, με αποτέλε-

σμα πολλές φορές να προκαλούμε στον εαυτό μας προβλήματα, κυρίως διατροφικές διαταραχές. Συζητώντας με τη διατροφολόγο κ. Χαρά Οδυσσέως, διαπίστωσα πως η διατροφή στην εφηβεία είναι τελικά πολύ πιο απλή απ' όσο νομίζουμε.

Σκίτσο: Αναστασία Γεωργίου, Β11

Συνέντευξη

με τη Χαρά Οδυσσέως, Διατροφολόγο

«Οι βασικοί άξονες για ένα υγιές σώμα είναι η σωστή διατροφή, η φυσική δραστηριότητα και η αυξημένη κατανάλωση νερού»

Ερ.: Πώς θα χαρακτηρίζατε τις διατροφικές συνήθειες των εφήβων;

Απ.: Ενώ παλαιότερα οι διατροφικές συνήθειες των ανθρώπων γενικότερα ήταν ανθυγιεινές, τα τελευταία χρόνια, επειδή υπάρχει πληθώρα υγιεινών επιλογών, οι νέοι τείνουν να τις επιλέγουν. Το έχουν κάνει κάπως σαν μόδα.

Ερ.: Τι πρέπει να καταναλώνει ένας έφηβος;

Απ.: Θα ήταν καλό να ακολουθεί ένα σωστό πρόγραμμα διατροφής, το οποίο θα του παρέχει όλα τα απαραίτητα συστατικά που του χρειάζονται, όπως πρωτεΐνες, σίδηρο και ασβέστιο. Θα πρέπει, επίσης, να ακολουθεί ένα ισορροπημένο τρόπο ζωής, ο οποίος να περιλαμβάνει τους τρεις βασικούς άξο-

νες για ένα υγιές σώμα: τη σωστή διατροφή, τη φυσική δραστηριότητα και την αυξημένη κατανάλωση νερού.

Ερ.: Τι πιστεύετε ότι θα μπορούσε να προσφέρεται στα κυλικεία των σχολείων;

Απ.: Πλέον τα κυλικεία διαθέτουν υγιεινές επιλογές, όπως φρούτα. Καλό θα ήταν να προσφέρουν μπάρες δημητριακών ή γιαούρτι συνδυασμένο με φρούτα.

Ερ.: Πόσο σημαντικό είναι οι νέοι να αποκτούν από μικρή ηλικία υγιείς διατροφικές συνήθειες;

Απ.: Είναι πολύ σημαντικό, αν λάβουμε υπόψη ότι, κατά την παιδική ηλικία, αναπτύσσονται τα λιπώδη κύτταρα.

Οπότε, εάν κάποιου παιδιού η διατροφή δεν είναι η ενδεδειγμένη, στο μέλλον θα έχει αυξημένα λιπαρά κύτταρα, τα οποία δεν θα μπορεί εύκολα να μειώσει. Αυτό μπορεί να του προκαλέσει παχυσαρκία ή άλλη διαταραχή στην εφηβεία του ή πιο μετά.

Ερ.: Τι περιλαμβάνει η μεσογειακή διατροφή;

Απ.: Σύμφωνα με τη μεσογειακή διατροφή, θα πρέπει να καταναλώνονται καθημερινά γαλακτοκομικά προϊόντα, μια με δύο φορές την εβδομάδα όσπρια, ενώ το κόκκινο κρέας μια φορά την εβδομάδα. Επίσης, τα γλυκά θα πρέπει να καταναλώνονται με μέτρο, ενώ πολύ σημαντική είναι η κατανάλωση νερού και η φυσική δραστηριότητα.

ΜΜΕ: Πληροφορούν ή παραπληροφορούν;

Γράφει: Παναγιώτης Ιωάννου, Β32

Τα ΜΜΕ, όταν λειτουργούν με γνώμονα το κοινό καλό, χωρίς υπερβολές ή ανήθικα τεχνάσματα και υπηρετούν την αλήθεια και τη διαφάνεια, επιτελούν σημαντικό και ουσιαστικό έργο. Η προώθηση της πολυφωνίας και του διαλόγου, η αντικειμενική ενημέρωση και η γνήσια ψυχαγωγία πρέπει να αποτελούν τους κύριους σκοπούς του πολυήλιου ρόλου τους. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν υπηρετούν πολιτικές, οικονομικές ή άλλες σκοπιμότητες, τότε παρέχουν μονόπλευρη ενημέρωση, εξυπηρετούν συμφέροντα και συμμετέχουν σε προπαγανδιστικές ενέργειες.

Ποιος είναι, όμως, ο ρόλος των ΜΜΕ στη σύγχρονη εποχή; Επιτελούν, πράγματι, το έργο τους αντικειμενικά και μακριά από κάθε σκοπιμότητα; Δυστυχώς, όχι. Είναι γενικά παραδεκτό πως, συχνά, αποπροσανατολίζουν την κοινή γνώμη, διαστρεβλώνουν την αλήθεια και διαβρώνουν την πολιτική συνείδηση των πολιτών. Η παραπληροφόρηση, λόγω της επικράτησης του συμφέροντος και της έντονης κομματικοποίησης,

παρουσιάζεται, πλέον, ως μάστιγα, με αποτέλεσμα την καλλιέργεια του φανατισμού.

Δυστυχώς, η εξάρτηση της ύπαρξης και λειτουργίας τους από οικονομικά ισχυρούς ανθρώπους, οι οποίοι τα χρηματοδοτούν, ο σκληρός ανταγωνισμός στο κυνήγι της είδησης και της εξασφάλισης μιας αποκλειστικότητας καθιστούν τη λειτουργία τους προβληματική και την πολύπλευρη και αντικειμενική ενημέρωση των πολιτών δέσμη οικονομικών, πολι-

Σκίτσο: Εμμανουήλ Κοκόσης, Β31

ρετούν συμφέροντα και σκοπιμότητες, η άσκηση πίεσης εκ μέρους της κοινωνίας των πολιτών για ποιοτική βελτίωσή τους, μέσω του δικαιώματος της επιλογής, και η υπεύθυνη άσκηση του δημοσιογραφικού λειτουργήματος μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά προς την ορθή λειτουργία τους. Γιατί, αναμφισβήτητα, η άσκηση της δημοσιογραφίας από άτομα με μόρφωση και αγάπη για το λειτουργήμα τους, αλλιά και η κριτική στάση των πολιτών απέναντι σε όσα προβάλλουν τα ΜΜΕ (π.χ. κακή διαχείριση λόγου, προώθηση του καταναλωτισμού, της βίας, παραπληροφόρηση της κοινής γνώμης, διαστρέβλωση της αλήθειας) είναι καθοριστικοί παράγοντες για τη βελτίωση της λειτουργίας τους.

Η ύπαρξη των ΜΜΕ θωρακίζει τους δημοκρατικούς θεσμούς, γι' αυτό και η ορθή λειτουργία τους, έτσι ώστε να προάγουν την πολυφωνία, τον σεβασμό στη διαφορετική άποψη και την κριτική θεώρηση των πραγμάτων, καθίσταται απαραίτητη. Χρειάζεται, όμως, μεγάλη και ειλικρινή προσπάθεια τόσο από τους εμπλεκόμενους φορείς και τους λειτουργούς τους όσο και από την κοινωνία των πολιτών.

Συνέντευξη

με τον δημοσιογράφο Μιχάλη Παπαδόπουλο

Ερ.: Το επάγγελμα της δημοσιογραφίας θεωρείται από πολλούς λειτουργήμα. Πιστεύετε ότι, σήμερα, επιτελεί τον ρόλο του ορθά;

Απ.: Η δημοσιογραφία είναι ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον επάγγελμα, αλλιά και δύσκολο. Ενδεχομένως, κάποτε να ήταν και λειτουργήμα, κάτι που δυστυχώς στην εποχή μας παύει να ισχύει για διάφορους λόγους. Η δημοσιογραφία είναι, όμως, απαραίτητη για την ύπαρξη της δημοκρατίας. Χωρίς τον δημοσιογραφικό λόγο δεν θα μπορούσε να αντιληφθεί η δημοκρατία και, από αυτήν την άποψη, δεν είναι τυχαίο που ο χώρος των media ονομάστηκε και τέταρτη εξουσία. Δυστυχώς, τις τελευταίες δεκαετίες, η δημοσιογραφική εξουσία δεν κρίνει απλώς τις θεσμοθετημένες εξουσίες, έχει δημιουργήσει μια ιογενή σχέση με αυτές και αυτό έχει επηρεάσει αρνητικά την ανεξαρτησία της και την πληροφόρηση των πολιτών.

Ερ.: Μπορείτε να μας δώσετε παραδείγματα του «αλληλομένου» ρόλου της δημοσιογραφίας;

Απ.: Συχνά, παρατηρείται το φαινόμενο τα ίδια τα media να επιβάλλουν σε οργανώσεις ή άλλους θεσμούς ποιοι θα τους εκπροσωπήσουν σε μια τηλεοπτική συζήτηση. Και τα κριτήρια που θέτουν δεν έχουν, δυστυχώς, σχέση με την εν-

μέρωση των πολιτών. Πολλοί πολιτικοί επιστήμονες κάνουν σήμερα λόγο για «τηλεοπτική δημοκρατία», πράγμα οξύμωρο.

Ερ.: Ποια είναι η άποψή σας για την πολυφωνία που υπάρχει στις μέρες μας;

Απ.: Είναι σημαντικό να υπάρχει πολυφωνία. Υπάρχουν πολλά μέσα: ραδιόφωνα, εφημερίδες -αν και τα τελευταία χρόνια, λόγω της εξάρτησης των ηλεκτρονικών μέσων, αρκετές εφημερίδες αναστέλλουν τη λειτουργία τους ή κλείνουν οριστικά. Όμως, υπάρχει μια τυποποίηση της είδησης και μια προκαθορισμένη εστίαση της επικαιρότητας. Αν παρακολουθείς ειδήσεις κάποιος από το πρωί έως το βράδυ, θα παρατηρήσει ότι όλα τα media εστιάζουν σε συγκεκριμένα θέματα και συγκεκριμένες ειδήσεις. Αυτό που

ωναν την αληθοφάνεια. Ακόμα και τα κόμματα προσπαθούν να παρέμβουν και να ελέγξουν την πληροφόρηση. Το πετυχαίνουν στον βαθμό που οι διευθυντές των media το επιτρέπουν.

Ερ.: Ποιος είναι ο ρόλος των δημοσιογράφων σε όλη αυτήν τη διαπλοκή;

Απ.: Οι δημοσιογράφοι, πολλές φορές, συμμετέχουν σε αυτήν τη διαπλοκή είτε επειδή είναι ήδη ενταγμένοι σ' έναν χώρο τον οποίο θέλουν να εξυπηρετήσουν, είτε γιατί εξαναγκάζονται από το ίδιο σύστημα, δηλαδή από τους εργοδότες τους. Οι εφημερίδες παλαιότερα ήταν δημιούργημα του δημοσιογράφου, ο οποίος ήθελε να ασκήσει έναν δημόσιο ρόλο, να κρίνει τη λειτουργία της εξουσίας κ.λπ. Τα media, πλέον, τα αγοράζουν μεγάλοι οικονομικοί οργανισμοί και

τα. Στο παρελθόν, είχαμε «απόλυτες αλήθειες» για διάφορα ζητήματα. Αυτό, πλέον, δεν ισχύει. Ζούμε σε εξαρτημένες κοινωνίες. Η Δύση, εδώ και τρεις δεκαετίες, προχώρησε στη διεξαγωγή διάφορων πολέμων -στη Γιουγκοσλαβία, στο Ιράκ, στη Συρία, στο Αφγανιστάν κ.λπ.- οι οποίοι στηρίχτηκαν σε ψευδοειδήσεις, καθώς, όπως ενθυμείσθε, ουδέποτε αποδείχθηκαν ή επαληθεύτηκαν οι λόγοι για τους οποίους τους διεξήγαγε, π.χ. η ύπαρξη χημικών όπλων.

Ερ.: Στην Κύπρο υπάρχει σωστή πληροφόρηση;

Απ.: Η ελευθερία και η ανεξαρτησία του Τύπου είναι ένας μύθος. Κατά κανόνα, οι δημοσιογράφοι, στα βασικά ζητήματα, εξυπηρετούν τα συμφέροντά της εργοδοσίας τους, τα οποία μπορεί να είναι πο-

«Η ελευθερία και η ανεξαρτησία του Τύπου είναι ένας μύθος»

ονομάζουμε επικαιρότητα είναι, στην πραγματικότητα, ένα κατασκευασμένο προϊόν από τις διευθύνσεις των media. Αυτό αποκλείει πάρα πολλά γεγονότα, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν θέση στη σκηνή της δημοσιότητας.

Ερ.: Μπορούμε να μιλήσουμε, δηλαδή, για ύπαρξη παραπληροφόρησης;

Απ.: Η παραπληροφόρηση είναι δομικό χαρακτηριστικό του τρόπου λειτουργίας των media, με τη διαφορά ότι στις μέρες μας, λόγω της εξάρτησης των ηλεκτρονικών μέσων, έχει πάρει υπερβολικές διαστάσεις. Για παράδειγμα, στις πρόσφατες αμερικάνικες εκλογές οι ίδιοι ανθυποψήφιοι ήταν οι προαγωγοί αυτής της διαδικασίας και με ψεύτικες ειδήσεις εδραί-

τα χρησιμοποιούν ως εργαλείο εξυπηρέτησης δικών τους συμφερόντων και καθαρής κερδοσκοπίας. Δεν είναι τυχαίο ότι το 80-85% της πληροφορίας σε παγκόσμιο επίπεδο ελέγχεται από 5-6 μεγάλους δημοσιογραφικούς οργανισμούς. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το λειτουργήμα του δημοσιογράφου να παγιδευτεί σε αυτήν την κατάσταση.

Ερ.: Οι πολίτες μαθαίνουν, τελικά, την αλήθεια για ό,τι συμβαίνει σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο;

Απ.: Το καθεστώς της αλήθειας έχει διαταραχθεί ανεπανόρθωτα, ιδιαίτερα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα τελευταία 50-60 χρόνια δεν υπάρχουν πλέον οι βεβαιότητες που είχαμε για διάφορα θέμα-

λιτικά, οικονομικά, επαγγελματικά ή και άλλα. Συμβαίνει δημοσιογράφος να αναγκαστεί, για διάφορους λόγους, να γράψει ένα κείμενο με το οποίο ιδεολογικά να διαφωνεί. Αυτό προκαλεί ένα είδος εσωτερικής σύγκρουσης και επαφίεται στον ίδιο αν θα την αντέξει, για ηθικούς ή βιοποριστικούς λόγους. Η κρίση επηρέασε πολύ τα ΜΜΕ και από την άποψη της ελευθεροτυπίας, γιατί αρκετά έντυπα έκλεισαν, έγιναν πολλές απολύσεις και όσοι δημοσιογράφοι εξακολουθούν να εργάζονται υπέστησαν φοβερές μειώσεις απολαβών. Αυτή η ανασφάλεια που δημιουργήθηκε τους έκανε πιο ευάλωτους και τους ανάγκασε να κάνουν συμβιβασμούς, για να μη χάσουν τη δουλειά τους.

Για την κατάντια της παιδείας δεν ευθύνονται οι απαλλαγές των καθηγητών

Γράφει: Εμμανουήλ Κοκόσης, Β31

Ο αξιότιμος κύριος Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού με χαρά παρακολουθεί εκδηλώσεις στα σχολεία και αρέσκεται να βλέπει ότι οι μαθητές συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα και σε εξωσχολικές δράσεις (ολυμπιάδες, διαγωνισμούς κ.ά.). Τείνει, όμως, να ξεχνά ποιοι είναι αυτοί που δουλεύουν, εντός και εκτός σχολικού χώρου, για να υλοποιήσουν όλα αυτά.

Για την κατάντια της παιδείας δεν ευθύνονται οι καθηγητές και οι απαλλαγές τους. Η ευθύνη βαραινεί το απαρχαιωμένο εκπαιδευτικό μας σύστημα και κατ'έκταση το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, που θα έπρεπε να το εκσυγχρονίσει και να το προσαρμόσει, ώστε να απευθύνεται σε όλους τους μαθητές του

«Θα ήθελα να αυξηθούν οι απαλλαγές των καθηγητών, για να μπορούν να βοηθούν τους μαθητές τους να απασχολούνται δημιουργικά με όσο το δυνατό περισσότερα, ενδιαφέροντα και ευχάριστα θέματα»

(και όχι στους λίγους και εκλεκτούς). Το ΥΠΠ θα πρέπει να ασχοληθεί με τα ουσιαστικά προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος και να εντοπίσει τις δικές του ελλείψεις. Το δικό του μερίδιο ευθύνης είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των καθηγητών.

Παρακολουθώντας όσα συμβαίνουν, νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω -άλλωστε τους το οφείλω- τους καθηγητές μου (σίγουρα ανάμεσά τους υπήρξαν και κάποιοι που δεν ήταν τόσο επαρκείς, αλλά ακόμη και γι' αυτούς τους λίγους νιώ-

θω ότι την ευθύνη έχει το ΥΠΠ, τόσο για τον διορισμό όσο και για την παραμονή τους στις θέσεις τους). Στους καθηγητές μου (όπως και στους γονείς μου) οφείλω πολλά. Τις γνώσεις και τις εμπειρίες μου τις απέκτησα με τη βοήθεια και την αγάπη τους, εντός και εκτός της σχολικής τάξης. Με τον προσωπικό τους ζήλο ασχολήθηκα με το θέατρο, τη μουσική, συμμετείχα σε ολυμπιάδες, σε προγράμματα ανταλλαγής μαθητών, σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, σε αθλητικούς αγώνες. Με τις απαλλαγές τους, βρίσκω μία διέξοδο

και μπορώ να αντέξω τον τεράστιο φόρτο της ύλης και τον αγώνα για αποστήθιση γνώσεων, που είναι ο μόνος που θα με βοηθήσει να αποδείξω ότι αξίζω (αφού μόνο αυτό φαίνεται να μετράει). Θα ήθελα να αυξηθούν οι απαλλαγές των καθηγητών, για να μπορούν να βοηθούν τους μαθητές τους να απασχολούνται δημιουργικά με όσο το δυνατό περισσότερα, ενδιαφέροντα και ευχάριστα θέματα.

Το κείμενο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Ο Φιλελεύθερος», στις 4 Σεπτεμβρίου 2018.

Ο παιδευτικός ρόλος του σχολείου

Γράφει: Νεκτάριος Νικολάου, Γ33

Η παιδεία που λαμβάνει ο έφηβος μέσα από το σχολείο είναι ένα από τα σημαντικότερα εφόδια, αν όχι το σημαντικότερο, για τη ζωή του. Τι γίνεται, όμως, όταν αυτή δεν προσφέρεται ολοκληρωμένα; Δυστυχώς, στις μέρες μας μετεωρίζεται ανάμεσα στην ανθρωπιστική παιδεία και την επιστημονική κατάρτιση, προσπαθώντας να εξισορροπήσει τις δύο πτυχές της. Τελικά, όμως, παρουσιάζεται ανεπαρκής και δεν προσφέρει στους μαθητές ουσιαστικό όφελος.

Το σχολείο έχει πλέον αποκτήσει εξετασιοκεντρικό χαρακτήρα, αναγκάζοντας τον μαθητή σ'έναν καθημερινό αγώνα, για να προλάβει να μάθει τον τεράστιο όγκο ύλης. Στοχεύει, όλο και περισσότερο, στη στείρα αποστήθιση της γνώσης και όχι στη βαθιά κατανόσή της. Και όμως, η παιδεία θα μπορούσε και θα έπρεπε να είναι κάτι περισσότερο από αυτό. Φτάνει να στοχεύει, εκτός από τη μόρφωση των μαθητών, και στη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους. Να καλλιεργεί την κριτική τους σκέψη δημιουργώντας ενεργούς πολίτες μετά την έξοδό τους από το σχολείο. Με αυτόν τον τρόπο η πρόοδος και η ευτυχία στη ζωή μας θα είναι σίγουρη και θα μπορούμε πλέον να βλέπουμε με αισιοδοξία το μέλλον.

Η κατάσταση είναι ζοφερή... Όπου, όμως, υπάρχουν άνθρωποι, δικαιούμαστε να αισιοδοξούμε και να ελπίζουμε. Εξάλλου, όπως έχει επισημάνει και η Χέλεν Κέλερ: «Η αισιοδοξία είναι η πίστη που οδηγεί στην επιτυχία. Τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς ελπίδα».

Διδακτικά βιβλία

Μην κωφεύετε στην κριτική των μαθητών

Γράφει: Στυλιάνα Αποστόλου, Γ51

Όπως εύγλωττα έχει επισημανθεί από τους Ντένζιν και Λίνκολν, όλες οι αποκαλύψεις που έχουν ως απώτερο σκοπό την κοινωνική αποδοχή χρειάζονται επαλήθευση και, ασφαλώς, κύριος κριτής τους θα πρέπει να είναι ο χρήστης τους. Το ίδιο θα έπρεπε να συμβαίνει και με τα διδακτικά βιβλία των μαθημάτων που παρακολουθούμε καθημερινά στο σχολείο. Ποιος θα μπορούσε να είναι ο καταλληλότερος κριτής τους, παρά οι καθηγητές και οι μαθητές που τα χρησιμοποιούν καθημερινά;

Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουμε εντοπίσει πλήθος ορθογραφικών λαθών, λανθασμένη διατύπωση ασκήσεων/ερωτήσεων, εκφραστικά λάθη, δυσνόητα κείμενα που βρίθουν από

ση ότι, σε πολλές περιπτώσεις, απουσιάζουν ερωτήσεις/ασκήσεις που προωθούν την κριτική μας σκέψη.

Η ανάγκη αξιολόγησης των βιβλίων προβάλλει επιτακτική, όχι μόνο από τους φορείς της εκπαίδευσης, αλλά και από τους μαθητές και τους καθηγητές, των οποίων η άποψη θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη, δεδομένου ότι αυτοί αποτελούν τους κύριους χρήστες. Αφού, λοιπόν, οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν τη συγκεκριμένη ύλη από τα βιβλία αυτά και οι μαθητές υποχρεούνται μέσω αυτών να μελετούν και, ενδεχομένως, να εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, επιβάλλεται να εισακουστεί η άποψή τους.

Παρόλα τα προβλήματα της παιδείας μας και των, ομολογουμένως, συνεχών προσπαθειών από τις αρμόδιες αρχές για

Εύλογα θα διερωτάται κανείς: Πώς μπορούμε να ενεργήσουμε, ώστε να φτάσει στους αρμοδίους η κριτική μας για τα βιβλία που επί καθημερινής βάσης χρησιμοποιούμε; Οι εισηγήσεις, οι ιδέες, καθώς και οι αλληλότροπες γνώμες μας για τα διδακτικά μας βιβλία θα αποτελέσουν το έναυσμα, ώστε να ληφθούν αποφάσεις για τη βελτίωσή τους. Μια καλή πρόταση θα μπορούσε να είναι η δημιουργία ενός ιστολογίου (μπλόγκ), εγκατεστημένου με αυτόματο σύστημα, όπου ο κοινός χρήστης του διαδικτύου -μαθητής, κηδεμόνας, καθηγητής- να έχει την ευκαιρία εύκολα, γρήγορα και δωρεάν να εκφράσει την άποψή του, δημοσιεύοντάς την, απευθυνόμενος, φυσικά, στους αρμοδίους.

Για τους όχι και τόσο εξοικειωμένους με το διαδίκτυο, θα πρότεινα την τοποθέτη-

«Οι απόψεις των μαθητών θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, αν θέλουμε να βελτιώσουμε πραγματικά τα σχολεία»

άγνωστες λέξεις, παράλειψη σημαντικών σημείων θεωρίας που είναι απαραίτητα για τη λύση ασκήσεων... Παρόλη την προσπάθεια των καθηγητών να καλύψουν τις ελλείψεις αυτές, ετοιμάζοντας συμπληρωματικό υλικό, το πρόβλημα εξακολουθεί να μας ταλαιπωρεί. Σε πολλές περιπτώσεις, οι ασκήσεις που υπάρχουν, ενώ θα έπρεπε να μας βοηθούν να αφομοιώσουμε ένα κεφάλαιο, είναι ανεπαρκείς, ώστε αδυνατούμε να εμπεδώσουμε τη συγκεκριμένη ύλη. Αρνητική είναι και η διαπίστω-

ση ενός «γραμματοκιβωτίου»/ «κουτιού παραπόνων και εισηγήσεων», που θα δέχεται τις ιδέες τους, οι οποίες θα παραδίδονται στους αρμοδίους για μελέτη. Μια εξίσου καλή εισήγηση θα ήταν η δημιουργία ερωτηματολογίων και ερευνών από μαθητές σχολείων που να αφορούν στο θέμα αυτό, ώστε να καταγραφούν τα προβλήματα και οι γνώμες τους. Οι απόψεις των μαθητών θα πρέπει κάποια στιγμή να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, αν θέλουμε να βελτιώσουμε πραγματικά τα σχολεία μας.

Η παιδεία στον αναπνευστήρα...

Γράφει: Στυλιάνα Κυριάκου, Γ51

Ομολογουμένως, η φεινή σχολική χρονιά ξεκίνησε με πολλά προβλήματα. Υπουργείο Παιδείας και εκπαιδευτικοί βρέθηκαν «αντιμέτωποι», καθώς διαφώνησαν σε σημαντικά ζητήματα της παιδείας του τόπου μας, γεγονός που οδήγησε τους δεύτερους σε απεργίες. Το σκηνικό, όπως διαμορφώθηκε από το καλοκαίρι, μέσα από τις έντονες αντιπαραθέσεις των δύο πλευρών, προκάλεσε σοβαρούς προβληματισμούς για την κατάσταση της παιδείας, η οποία είναι από όλους παραδεκτό ότι δεν πάει καλά.

Αδιαφορία μαθητών

Ένα από τα βασικότερα προβλήματα είναι το μειωμένο ενδιαφέρον των μαθητών για τα μαθήματα που παρακολουθούν. Δυστυχώς, όμως, αν και το φαινόμενο αυτό δεν είναι σημερινό, κανένας δεν έχει αναρωτηθεί για τις αιτίες του, οι οποίες δεν είναι δύσκολο να εντοπιστούν. Η κάλυψη της ογκώδους ύλης, που καθορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, και όχι η πρόκληση του ενδιαφέροντος του μαθητή με παιδα-

Οι προβληματισμοί μου για το μέλλον, ως τελειόφοιτη μαθήτριας, μετά και τα γεγονότα αυτά, έγιναν εντονότεροι... Δυστυχώς, οι προσπάθειες που έγιναν κατά καιρούς, αλλιά και συνεχίζουν να γίνονται, για βελτίωση της κατάστασης, δεν αποφέρουν αποτελέσματα. Η ανάγκη για λήψη αποφάσεων για ριζικές αλλαγές είναι άμεση και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να συμβάλουν όλοι. Γνώμονας όλων των εμπλεκόμενων θα πρέπει να είναι το καλό της παιδείας του τόπου μας και όχι οποιαδήποτε άλλα συμφέροντα.

γωγικά μέσα και καινοτόμους τρόπους διδασκαλίας είναι ένα από αυτά. Η ευθύνη γι' αυτό, βέβαια, δεν βαραινεί μόνο τους εκπαιδευτικούς, αφού και αυτοί εκτελούν οδηγίες και κάνουν ό,τι μπορούν, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που τους παρέχονται. Είναι σχεδόν σίγουρο, όμως, ότι η αλλαγή στον τόμο αυτό θα μας δώσει τη δυνατότητα να αναφερόμαστε σε πετυχημένους εκπαιδευτικούς και πιο πειθαρχημένους μαθητές.

Κατεύθυνση Καλών Τεχνών

Επιπλέον, η υποτίμηση της τελευταίας ομάδας επιλογής μαθημάτων, των Καλών Τεχνών, δεν συμβάλλει θετικά στη γενική αποτίμηση της παιδείας μας. Συχνά εκφράζεται η άποψη ότι ο συγκεκριμένος κλάδος επιλέγεται από τους μαθητές που απλώς θέλουν να πάρουν απολυτήριο λυκείου. Μπορεί, πράγματι, σε έναν βαθμό, να ισχύει η άποψη αυτή... Σημαντικό ρόλο στην παγίωση της αντίληψης αυτής έχει και η μη έγκαιρη καθοδήγηση των μαθητών σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, με αποτέλεσμα να φτάνουν στο λύκειο και να οδηγούνται σε λανθασμένες επιλογές.

Θεωρώ πως τα μαθήματα της συγκεκριμένης κατεύθυνσης θα έπρεπε να διδάσκονται σε όλες τις τάξεις, από το δημοτικό μέχρι και το λύκειο, καθώς συμβάλλουν στην ολόπλευρη διαμόρφωση της προσωπικότητας των μαθητών. Εστιάζοντας πρώτα στο μά-

θημα του θεάτρου, οι μαθητές μέσα από τον τρόπο με τον οποίο γίνεται το μάθημα, μαθαίνουν να λειτουργούν ομαδικά και να συνεργάζονται, μαθαίνουν να εκφράζουν πιο εύκολα τα συναισθήματά τους, γίνονται πιο κοινωνικοί και πάνω απ' όλα εξασκούν το μυαλό τους και αποκτούν κριτική σκέψη.

Μέσα από το μάθημα της τέχνης, το οποίο μετά την πρώτη τάξη του λυκείου δεν περιλαμβάνεται στα μαθήματα κοινού κορμού, ο μαθητής αφήνεται ελεύθερος να δημιουργήσει, αναπτύσσοντας τη δημιουργικότητά του και καλλιεργώντας σημαντικές δεξιότητες, χρήσιμες για την πορεία της ζωής του. Επομένως, το ερώτημα που τίθεται είναι καιρικό... Γιατί τα μαθήματα αυτά να θεωρούνται υποδεέστερα και οι μαθητές που τα επιλέγουν να μην αντιμετωπίζονται ισότιμα με τους συμμαθητές τους;

Προβλήματα στην εκπαίδευση... χωρίς τέλος

Γράφει: Εμμανουήλ Κοκόσης, Β31

Για να προχωρήσει μπροστά μια κοινωνία και να εξελιχθεί, χρειάζεται ένα άρτιο εκπαιδευτικό σύστημα. Ο Αδαμάντιος Κοραής πιστοποιεί την άποψη αυτή, όταν λέει: «Πολιτεία που δεν έχει σαν βάση της την παιδεία είναι οικοδομή πάνω στην άμμο». Από αυτό συμπεραίνει κανείς τη σημασία και τον καθοριστικό ρόλο της εκπαίδευσης. Δυστυχώς, παρά τις διαπιστώσεις αυτές, το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας είναι απαρχαιωμένο και νοσεί. Οι προσπάθειες που γίνονται για βελτίωσή του δεν επιτυγχάνουν τον εκσυγχρονισμό και την εξυγίανσή του, αφού τα προβλήματά του είναι πολλά και χρόνια.

Ατέλειωτη ύλη

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι ο τεράστιος όγκος της ύλης. Η διδακτέα ύλη «πνίγει» τόσο τους καθηγητές όσο και τους μαθητές. Η προσπάθεια για κάλυψή της δεν αφήνει περιθώρια στους καθηγητές να επιλέγουν τον ρυθμό διδασκαλίας που ταιριάζει στους μαθητές τους ούτε να αφιερώνουν τον χρόνο που χρειάζεται για την εμπέδωση και την κάλυψή της. Παράλληλα, δεν τους επιτρέπει να βοηθούν τους μαθητές τους να καλύπτουν τα μαθησιακά τους κενά μέσα από

επαναληπτικές δραστηριότητες, που είναι ασφαλώς χρονοβόρες. Πολλοί μαθητές, μην μπορώντας να ανταποκριθούν στην ύλη και στον ρυθμό διδασκαλίας που απαιτείται για την κάλυψή της, βιώνουν αισθήματα αποτυχίας και οδηγούνται στην παραίτηση και τελικά στην απαξίωση. Επιβάλλεται η ύλη να μειωθεί δραστικά και η έμφαση να δίνεται στην απόκτηση δεξιο-

τήτων, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και κυρίως στην καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Αξιολόγηση μαθητή

Στενά συνδεδεμένη με την ογκώδη ύλη είναι και η αξιολόγηση του μαθητή, η οποία είναι συνήθως συγκριτική και αποσκοπεί στη βαθμολόγησή του. Δεν εντοπίζει τα κενά του, ώστε να βοηθήσει τον καθηγητή να προγραμματίσει τη διδασκαλία του σύμφωνα με αυτά και να μπορέσει να τον καθοδηγήσει, για να βελτιωθεί. Αυτό που αξιολογείται στα περισσότερα μαθήματα είναι η αποστήθιση πολλών πληροφοριών και όχι η κριτική σκέψη και οι δεξιότητες. Μια τέτοια αξιολόγηση προωθεί την αποστήθιση και ενισχύει τη βαθμοθηρία.

Καλό θα ήταν τα διαγωνίσματα να αλληλίζον χαρακτήρα, να στοχεύουν στην επίσημανση των μαθησιακών δυσκολιών και να συνοδεύονται από μία έκθεση προόδου για τον κάθε μαθητή, που θα τον ακολουθεί σε κάθε τάξη και θα παρουσιάζει την εικόνα του, ώστε η διδασκαλία να συνάδει με τις μαθησιακές του ανάγκες.

Ανάπτυξη ταλέντων

Το εκπαιδευτικό σύστημα θα έπρεπε να προσαρμόζεται στις ανάγκες του μαθητή και όχι ο μαθητής σε αυτό, να αναπτύσσει τα ταλέντα του και να καλλιεργεί τα ενδιαφέροντά του. Το σχολείο σήμερα δεν αναπτύσσει ολόπλευρα τους μαθητές ούτε αναδεικνύει ή καλλιεργεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστά τους. Αυτό που επιδιώκεται μέσα

από τη φοίτησή τους είναι η προπαρασκευή τους για εισδοχή σε ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Το σχολείο δεν πρέπει να συνδέεται με την επαγγελματική κατάρτιση των μαθητών. Θα έπρεπε να παρέχει τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων μέσα από πολλές και διαφορετικές κατευθύνσεις και να προωθεί τη βιωματική μάθηση. Για τους μαθητές που θα επιθυμούσαν να ενταχθούν σε κάποιο από τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα έπρεπε να υπάρχει μια προπαρασκευαστική τάξη στο τέλος του λυκείου.

Μεταρρυθμίσεις μέσω διαλόγου

Τα προβλήματα του εκπαιδευτικού μας συστήματος είναι πολλά και οι προσπάθειες που γίνονται για την επίλυσή τους, όντας άστοχες, μάλλον δημιουργούν περισσότερα. Από τη στιγμή που οι μεταρρυθμίσεις δεν γίνονται με γνώμονα τις ανάγκες των μαθητών ούτε λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των καθηγητών, που αφουγκράζονται καθημερινά τις ανάγκες των μαθητών τους, μια ουσιαστική λύση είναι αδύνατο να βρεθεί. Αυτό που κρίνεται σκόπιμο να γίνει είναι ένας επικοινωνιακός διάλογος μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθηγητών και μαθητών, μέσα από τον οποίο θα εντοπιστούν οι αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος και θα κατατεθούν εισηγήσεις για την αντιμετώπισή τους. Όταν καταρρέει ένα οικοδόμημα, τα μπαλώματα δεν διασώζουν την κατάσταση. Απαιτούνται τολμηρές αποφάσεις έτσι ώστε να γκρεμιστεί και να κτιστεί ξανά από την αρχή.

Καρκίνος: Κι όμως, μπορεί να νικηθεί!

Γράφουν: Ιωάννα Ανδρέου Γ33, Στέλλα Ολυμπίου Γ33

Ηραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και της ιατρικής επιστήμης προσφέρει απεριόριστες λύσεις σε διάφορους τομείς που άπτονται της υγείας. Στην ιατρική, οι επιστήμονες καθημερινά ανακαλύπτουν νέες θεραπείες και ανίστες ασθένειες γίνονται πλέον ιάσιμες. Αυτό συμβαίνει και με τον καρκίνο. Σημαντικό επίτευγμα της ιατρικής είναι η μάχη που δίνει κατά του καρκίνου και δεν είναι λίγες οι φορές που καταφέρνει τελικά να τον νικήσει. Αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι το προσδόκιμο ζωής των καρκινοπαθών έχει πλέον αυξηθεί σημαντικά, ενώ, σύμφωνα με τα στατιστικά, ένας στους δύο ασθενείς θεραπεύεται. Ο καρκίνος πλέον θεωρείται μία χρόνια νόσος, όπως ήταν παλαιότερα η φυματίωση και σήμερα ο σακχαρώδης διαβήτης.

Ο καρκίνος δεν κάνει διακρίσεις. Μπορεί να εμφανιστεί σε άτομα κάθε ηλικίας και κάθε φύλου. Παλαιότερα, το ποσοστό θνησιμότητας ήταν μεγάλο λόγω του ότι οι γνώσεις για τον καρκίνο βρισκόταν σε εμβρυακό στάδιο. Επιπλέον, ο τομέας της ιατρικής που ήταν υπεύθυνος για την πρόληψη ήταν παραμελημένος και έτσι ο κόσμος, ο οποίος βρισκόταν σε πλήρη άγνοια, εκτίθετο σε διάφορους κινδύνους.

Από τότε μέχρι σήμερα έχουν γίνει τεράστια άλματα και τα δεδομένα έχουν σε μεγάλο βαθμό αλλάξει. Η αποκωδικοποίηση του DNA από τους επιστήμονες το 2000 συντέλεσε σε μεγάλο βαθμό στην πρόληψη της ασθένειας, αφού οι επιστήμονες μπορούν να έχουν προγνωστικούς παράγοντες. Λόγω της πρόληψης και της άμεσης διάγνωσης, το ποσοστό ίασης όσων πάσχουν από καρκίνο έχει αυξηθεί εντυπωσιακά.

Βέβαια, τα ιατρικά μέσα δεν αποτελούν το μοναδικό όπλο για την αντιμετώπιση του καρκίνου. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η καλή ψυχολογία του κάθε ασθενούς. Αν και οι χημειοθεραπείες είναι επίπονες, ο ασθενής δεν πρέπει να τα παρατά, αλλά να έχει πίστη και υπομονή, για να συνεχίσει τον αγώνα. Τον αγώνα αυτόν δεν τον δίνει μόνος του, καταλυτικό ρόλο διαδραματίζει και η οικογένειά του.

Αν και στην αρχή ο καρκίνος φαντάζει τρομακτικός, με τη σωστή αντιμετώπισή του, είναι απλώς μια δοκιμασία που εξετάζει την ψυχική δύναμη και αντοχή κάθε ανθρώπου. Πρέπει λοιπόν, να έχουμε πίστη, γιατί ο καρκίνος μπορεί να νικηθεί, για να μην πούμε ότι ήδη νικήθηκε!

Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου

Το Ογκολογικό Κέντρο ξεκίνησε τις εργασίες του την 1η Σεπτεμβρίου του 1998. Ο ρόλος του είναι καθαρά θεραπευτικός. Προσφέρει διάφορες ογκολογικές υπηρεσίες, όπως χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία, ορμονοθεραπεία και διαγνωστικές εξετάσεις. Παρέχει, επίσης, υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης τόσο στους ασθενείς όσο και στους οικείους τους. Στο Κέντρο εργάζονται ιατροί ογκολόγοι και παραϊατρικό προσωπικό εξειδικευμένο σε συγκεκριμένα είδη καρκίνου.

Επιθυμώντας να μάθουμε περισσότερα για τον καρκίνο, επισκεφθήκαμε το

Ογκολογικό Κέντρο, όπου συνομιλήσαμε με τον Διευθυντή Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας και Ακτινοδιαγνωστικής, δρα Δημήτρη Ανδρέοπου-

λο, και τον Ακτινοθεραπευτή Τεχνολόγο κ. Νικόλα Φωτίου, οι οποίοι μας έδωσαν πολύτιμες πληροφορίες.

Συνέντευξη

με τον δρα Δημήτρη Ανδρέοπουλο,

Διευθυντή Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας και Ακτινοδιαγνωστικής

Ερ.: Ποια είναι τα αίτια πρόκλησης του καρκίνου;

Απ.: Ο καρκίνος είναι μια δυσλειτουργία του συστήματος. Όλοι μας, σε καθημερινή βάση, παράγουμε καρκινικά κύτταρα. Έχουμε, όμως, κάποιους μηχανισμούς απόρριψής τους. Κάποια από αυτά, δυστυχώς, αναπλάθονται ή μεγαλώνουν, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται όγκοι. Αυτό συμβαίνει είτε γιατί οι μηχανισμοί άμυνας του οργανισμού έχουν μπλοκάρει είτε γιατί ήταν πιο αδύνατοι από τους όγκους. Υπάρχουν και πολλοί εξωγενείς παράγοντες που εξελίσσουν έναν καρκίνο, όπως για παράδειγμα το κάπνισμα και γενικά οι καταχρήσεις. Η κληρονομικότητα ευθύνεται σε πολύ μικρό ποσοστό, της τάξεως του 5%.

Ερ.: Μπορεί η ψυχολογία να βοηθήσει στην ίαση του καρκίνου;

Απ.: Η εμπειρία μας μάς έχει δείξει ότι ένας καρκινοπαθής με κακή ψυχολογία δεν βοηθά τον οργανισμό του να ανταποκριθεί θετικά στις θεραπείες.

Ερ.: Κατά καιρούς ακούμε ότι έχουν ανακαλυφτεί φάρμακα για τη θεραπεία του καρκίνου. Πόσο κοντά είμαστε στη θεραπεία του;

Απ.: Η ογκολογία είναι ένα ευρύ φάσμα, αφού αποτελείται από 200 διαφορετι-

κοίς όγκους, που ο καθένας απαιτεί τη δική του θεραπεία. Στις μέρες μας, εκτός από τη χειρουργική επέμβαση, την ακτινοθεραπεία και τη χημειοθεραπεία, έχει εξελιχτεί και η μοριακή βιολογία. Κάθε καρκίνος σε κάθε άνθρωπο έχει διαφορετικό γενετικό δόμημα και γι' αυτό τα αποτελέσματα μπορεί να είναι διαφορετικά σε ασθενείς που ακολουθούν την ίδια θεραπεία. Για τον λόγο αυτό ο κάθε ασθενής λαμβάνει την ενδεδειγμένη για τον ίδιο θεραπεία.

Δεν μπορεί να υπάρξει ένα φάρμακο, γιατί υπάρχουν διάφορες μορφές καρκίνου και η καθεμιά χρήζει διαφορετικής αντιμετώπισης. Για να κυκλοφορήσει ένα φάρμακο στην αγορά, θα πρέπει να περάσει από ενδελεχή έλεγχο. Σήμερα, η ογκολογία έχει αυξησει το ποσοστό ίασης στο 55-57%, δηλαδή ένας στους δύο ασθενείς γιατρεύονται.

Ερ.: Συμφωνείτε με τον εμβολιασμό του τραχήλου της μήτρας στις έφηβες;

Απ.: Είναι γνωστό ότι ο καρκίνος της μήτρας οφείλεται σε ιό που μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή. Για τον λόγο αυτό, το εμβόλιο μπορεί να χορηγείται και σε αγόρια και σε κορίτσια. Το εμβόλιο, βέβαια, προστατεύει ως ένα βαθμό. Δεν σημαίνει ότι, όταν βάλει κανείς το εμβό-

λιο, μπορεί να έχει ελεύθερη σεξουαλική δραστηριότητα, χωρίς προστασία.

Ερ.: Ποια είδη καρκίνων εμφανίζονται πιο συχνά στην Κύπρο;

Απ.: Στις γυναίκες εμφανίζεται συχνότερα στον μαστό και στους άντρες στον προστάτη. Ακολουθεί, και για τα δύο φύλα, ο καρκίνος του παχέως εντέρου και μετά ο καρκίνος του πνεύμονα.

Ερ.: Ο καρκίνος του μαστού θεωρείται πλέον εύκολα ιάσιμος;

Απ.: Όλοι οι καρκίνοι είναι ιάσιμοι, φτάνει να εντοπιστούν έγκαιρα. Η διαχείριση του καρκίνου του προστάτη και του μαστού, ακόμα και στο μεταστατικό τους στάδιο, είναι αλήθεια ότι δίνει περισσότερο χρόνο επιβίωσης συγκριτικά με άλλες μορφές καρκίνου.

Ερ.: Παρατηρείται αύξηση των ασθενών τα τελευταία χρόνια;

Απ.: Στην πραγματικότητα αυξήθηκε το ποσοστό των πρώιμων καρκίνων, γιατί ο κόσμος πλέον είναι υποψιασμένος και κάνει προληπτικούς ελέγχους. Για παράδειγμα, πριν από τριάντα χρόνια, το ποσοστό του καρκίνου του προστάτη ήταν αρκετά υψηλό, αλλά εντοπιζαμε μεταστατικούς καρκίνους του προστάτη και πολύ σπάνια πρώιμους.

Νικόλας Φωτίου, Τεχνολόγος Ακτινοθεραπείας

«Το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου είναι εξειδικευμένο στην ακτινοθεραπεία. Αφού γίνει η διάγνωση του καρκίνου, ο ασθενής παραπέμπεται στον ακτινοθεραπευτή ογκολόγο, ο οποίος μαζί με την ομάδα των τεχνολόγων ακτινοθεραπείας και τους ιατροφυσικούς, οργανώνει το καταλληλότερο πλάνο έτσι ώστε να δοθεί η ενδεδειγμένη θεραπεία για το συγκεκριμένο είδος

καρκίνου. Γίνεται προσομοίωση της θεραπείας και στη συνέχεια οι ακτινοθεραπείες.

Η ακτινοθεραπεία γίνεται μέσω των ακτίνων X, οι οποίες διοχετεύονται στους καρκινικούς όγκους. Αυτό έχει πολύ υψηλά ποσοστά επιτυχίας. Την ώρα που ακτινοβολούνται τα καρκινικά κύτταρα, παίρνουν ακτινοβολία και κάποια υγιή κύτταρα, γι' αυτό η ακτινοβολία δίνεται

μέχρι το σημείο που δεν θα κάνει ζημιά στα υγιή κύτταρα. Μια από τις καινούργιες μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο κέντρο είναι η IMRT. Η μέθοδος αυτή μειώνει την έκθεση ακτινοβολίας των υγιών κυττάρων και επικεντρώνεται όσο γίνεται περισσότερο στον όγκο. Με την εγκατάσταση των καινούργιων μηχανήματων θα γίνονται πιο πολυήλικες θεραπείες με αποτέλεσμα το κέντρο να καταστεί εφάμιλλο με αντίστοιχα κέντρα άλλων χωρών.»

Μαύρη Κωμωδία

Η θεατρική παράσταση του Σχολείου μας

🎭 **Γράφει: Παντελής Ψακίδης, Γ32**

Για ακόμη μια χρονιά, το Σχολείο μας λαμβάνει μέρος στους Παγκύπριους Σχολικούς Αγώνες Θεάτρου, με το έργο του Peter Shaffer *Μαύρη Κωμωδία*. Μια συμμετοχή που πηγάζει από τον εθελοντισμό των μαθητών και των καθηγητών και κυρίως από την αγάπη τους για τον μαγικό κόσμο του θεάτρου. Ηθοποιοί, σκηνοθέτες και άλλοι συντελεστές δουλέψαμε σκληρά, αμέτρητες ώρες, με πολλή υπομονή, επιμονή, ζήλο και αφοσίωση.

Μαύρη Κωμωδία, λοιπόν. Ένα εξαιρετικό έργο του Peter Shaffer. Ένα δύσκολο μονόπρακτο, τόσο σκηνοθετικά όσο και ερμηνευτικά. Όμως, αυτό είναι το θέατρο· πρόκληση και δημιουργία! Οι παραστάσεις δόθηκαν στις 14 και 15 Μαρτίου 2019, στο Σατιρικό Θέατρο. Στο τέλος των παραστάσεων όλοι μείναμε πολύ ικανοποιημένοι και εισπράξαμε το ζεστό χειροκρότημα του κοινού!

Υπόθεση του έργου

Στο σπίτι του «ανερχόμενου» γλύπτη Μπρίνσλεϋ, όλα μοιάζουν έτοιμα για την επερχόμενη επίσκεψη ενός Γερμανού πολυεκατομμυριούχου συλλέκτη έργων τέχνης και του πατέρα της κακομαθημένης μνηστής του, Κάρολ. Κι εκεί που μπαίνει και η τελευταία «παράνομη» διακοσμητική πινακίδα στο φτωχικό διαμέρισμα -ο Μπρίνσλεϋ και η Κάρολ έχουν «δανειστεί» την επίπλωση της γειτόνισσάς τους, χωρίς την άδειά της!- κάτι αναπάντεχο συμβαίνει. Μια διακοπή ρεύματος! Κι ενώ οι ένοικοι ψάχνουν απεγνωσμένα κεριά, σπέρτα και λαμπάδες, ξεκινούν όλα... Ερωμένες, απρόσκλητοι επισκέπτες, παρεξηγήσεις, λάθος εκτιμήσεις και κωμικοτραγικά ευτράπελα θα οδηγήσουν στη σύνθεση της ευχάριστης αλλά και απρόβλεπτης εξέλιξης...

Σημείωμα από τους Σκηνοθέτες

«Το ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης αφενός είναι μια κοπιαστική διαδικασία, αφετέρου όμως μια άκρως παιδαγωγική. Και φέτος λοιπόν, ανεβάζουμε τη *Μαύρη Κωμωδία* με μεράκι, αγάπη και κυρίως ευθύνη της αποστολής μας, αν και το περασμένο καλοκαίρι αμφισβητήθηκαν τέτοιου είδους δραστηριότητες και μαάλιστα από επίσημα χείλη. Να ευχαριστήσουμε τους μαθητές και τις οικογένειές τους, τις δικές μας οικογένειες που μας ανέχονται, τον Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων για την πολύτιμη βοήθειά του και τέλος όσους συναδέλφους μάς συμπαράσταθηκαν σε αυτήν την προσπάθεια.»

Χριστόδουλος Κατσούρης και
Ευτυχία Αναστασίου, Φιλολόγοι

Συντελεστές

Διασκευή – Διδασκαλία – Σκηνοθεσία – Κουστούμια – Σκηνικά:

Χριστόδουλος Κατσούρης,
Ευτυχία Αναστασίου, Φιλολόγοι

Σύνθεση και διδασκαλία μουσικής:

Μαρία Ζαννέτου, καθηγήτρια Μουσικής

Επιμέλεια προγράμματος:

Μαρία Παντελή, Φιλολόγος

Τεχνική Υποστήριξη:

Άννα Μαρία Παύλου,
καθηγήτρια Τεχνολογίας

Φιλοτέχνηση Αφίσας – Πρόσκλησης – Προγράμματος:

Κλειώ Δημητρίου,
καθηγήτρια Γραφικών Τεχνών

Κατασκευή Γλυπτών:

Μαρία Κυπριανού, καθηγήτρια Τέχνης
Άντρα Παπαμιχαήλ Β32,
Νεφέλη Αλεξάνδρου Β61

Γενική Εποπτεία:

Άννα Παπανδρέου Γάβρη,
Β.Δ.Α', Φιλολόγος

Ηθοποιοί (κατά σειρά εμφάνισης):

Παντελής Ψακίδης Γ32, Αντρεάνα Παλαικυθρίτου Α22,
Στυλιάνα Κυριάκου Γ51, Λίζα Καννά Α11,
Εμμανουήλ Κοκόσης Β31, Άντρα Κουλουμπρή Γ21,
Αντρέας Αναστασίου Γ41, Αίμιλη Γεωργίου Α11,
Άρνης Πομπηλορίδης Γ34

Μουσικοί:

Ανδρέας Αλεξάνδρου Γ31, Σάββας Αθανασίου Γ32,
Χρίστος Ανθίμου Γ33, Νεκτάριος Νικολάου Γ33

Γενιά '01

THE GAME IS OVER

Επιμέλεια: Στέφανη Καρασιαλή Γ33
Νατάσα Τσιρίπηλλου Γ33
Στυλιάνα Κυριάκου Γ51

Έφτασε η στιγμή να κλείσει ένας μεγάλος κύκλος της ζωής μας, η στιγμή που χωρίζει τον χρόνο της ζωής μας στα δύο. Με συγκίνηση γυρίζουμε μια νέα σελίδα και ένα καινούργιο ταξίδι αρχίζει. Αφήνουμε πίσω μας ατέλειωτες ώρες μελέτης στο σχολείο, στο σπίτι, στα φροντιστήρια... Είναι αδιαμφισβήτητο ότι όλες οι στιγμές, οι εμπειρίες, οι επιτυχίες και οι αποτυχίες, οι χαρές και οι στεναχώριες που βιώνουμε καθημερινά θα μας μείνουν αξέχαστες! Παρόλο που μισούσαμε το καθημερινό πρωινό ξύπνημα, την πίεση των διαγωνισμάτων, τις απαιτήσεις των καθηγητών -που ήταν ατέλειωτες- και φυσικά τις εξετάσεις, μπορούμε να πούμε πως θα μας λείψουν... Περισσότερο απ' όλα, βέβαια, θα μας λείψουν οι φίλοι που αποκτήσαμε, αφού με πολλούς ίσως χαθούμε, θα μας λείψουν τα αστεία, οι σχολικές εκδηλώσεις...

Στέφανη Καρασιαλή Γ33, Νατάσα Τσιρίπηλλου Γ33

Τα μαθητικά χρόνια είναι η πιο όμορφη περίοδος στη ζωή του κάθε ανθρώπου! Ανεμελιά, γέλια με την παρέα στα διαλείμματα, συναισθήματα πρωτόγνωρα και στιγμές μοναδικές. Όλα αυτά θα μας συνοδεύουν στη μετέπειτα ζωή μας και θα αποτελούν τα σημαντικότερα εφόδια που θα πάρουμε μαζί μας φεύγοντας από το σχολείο. Εύχομαι καλή σταδιοδρομία και κάθε επιτυχία στον καθένα από εμάς.

Σόνια Αντρέου, Γ41

Η τρίτη λυκείου σημαίνει το τέλος της μαθητικής ζωής και της ανεμελιάς. Ένα ταξίδι γεμάτο από αναμνήσεις φτάνει στο τέλος του. Θα μου λείψουν οι συμμαθητές μου, οι καθηγητές μου και όλες οι στιγμές που έζησα στον σχολικό χώρο, κυρίως στο λύκειο, γιατί εδώ έκανα φίλους μιας ζωής. Αλλά αυτό που θα θυμάμαι πιο έντονα είναι η συμμετοχή μου στη θεατρική μας παράσταση *Μαύρη Κωμωδία*. Θα μου λείψουν όλα, καλά και κακά, ευχάριστα και βαρετά... Το μόνο που θα ήθελα να ξεχάσω είναι το πρωινό ξύπνημα και το υπερβολικό άγχος που είχα πριν από κάποια διαγωνίσματα. Μετά τους τίτλους τέλους αυτής της σχολικής χρονιάς ξεκινά πλέον για μας το ταξίδι της ενήλικης ζωής. Συμμαθητές μου της τρίτης λυκείου, ήρθε η ώρα να ανταμειφθούμε για τους κόπους μας, λίγο έμεινε για το τέλος, κρατηθείτε, μην τα παρατήσετε! Καλή επιτυχία και θα τα πούμε σε κάποια παραλία...

Στυλιάνα Κυριάκου, Γ51

Θα μου λείψει η συνήθεια που είχα με τον διπλανό μου να βρίσκουμε παρατσούκλια για τους καθηγητές μας, όταν βαριόμασταν στο μάθημα. Ακόμα, θα μου λείψει το συναίσθημα που ένιωθα όταν μας ανακοίνωναν ότι είχαμε κενη την τελευταία περίοδο, ειδικά αν χάναμε το μάθημα των Οικονομικών. Δεν θα μου λείψει το πρωινό ξύπνημα στις 6:30 και σίγουρα το ατέλειωτο δίωρο των Νέων Ελληνικών κάθε Τετάρτη...

Μαριλένα Θεοδότου, Γ51

Όταν ξεκίνησε η φετινή σχολική χρονιά, τα συναισθήματά μου ήταν ανάμεικτα. Ήταν σαν χθες. Όλα θα μου είναι αξέχαστα και είμαι σίγουρη πως όλοι θα θέλαμε να ξαναζήσουμε αυτές τις σχολικές στιγμές.

Λίζα Σαγκιρίδου, Γ61

Υπήρξε μια περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας πίστευα πως δεν θα έφτανε ποτέ αυτή η χρονιά, της τρίτης λυκείου, που παίζει καθοριστικό ρόλο στη μελλοντική ζωή του κάθε τελειοφοίτου. Όμως, όχι μόνο έφτασε, αλλά κύλησε πολύ γρήγορα και ήταν γεμάτη από διάβασμα, άγχος, δυσκολίες... Θα μου λείψουν τα μαθητικά τα χρόνια, οι συμμαθητές, οι καθηγητές, όπως και όλες οι εμπειρίες της σχολικής μου ζωής.

Κωνσταντίνα Μακρή, Γ51

Ένας σταθμός και πέρασμα το λύκειο στη ζωή του ανθρώπου. Σταθμός πάλης με τον εαυτό μας στα εφηβικά μας χρόνια, ωρίμανσης των πόθων και των ονείρων μας, αναζήτησης της αλήθειας. Πέρασμα από την ασφάλεια στο άγνωστο, από τα σχολικά χρόνια στη ζωή, από τη γενική ενιαία εκπαίδευση στην κατά τομέα

εμβάθυνση, εξειδίκευση και αυτοπραγμάτωση. Τα χρόνια περνούν, μα οι στιγμές δεν γερνούν. Τα χρόνια περνούν, μαζί τους κι εμείς, και προχωράμε αισιόδοξα, ευγνωμώντας για τα εφόδια που μας δόθηκαν. Κάθε τέλος μια αρχή και η ώρα του αντίο είναι η ευκαιρία να πετάξουμε ελεύθερα με τις αρχές, τις αξίες και τα ιδανικά που το λύκειο μας έδωσε.

Ειρήνη Νικολάου, Γ31

Ένα από τα πιο όμορφα ταξίδια μας φτάνει στο τέλος του! Ήταν ένα ταξίδι γεμάτο εμπειρίες, συναισθήματα και στιγμές ανεξίτηλες, που θα μας συνοδεύουν στην υπόλοιπη πορεία της ζωής μας. Το ταξίδι συνεχίζεται για τον καθένα μας με καινούργιους προορισμούς και στόχους. Τελειοφοίτοι, καλή μας συνέχεια και ας συνεχίσουμε να κυνηγάμε τα όνειρά μας...

Αντρέα Νικολάου, Γ41

Από το αγαπημένο μου σχολείο θα μου λείψει περισσότερο η καντίνα της κυρίας Μαρίας. Οι ωραίες τυρόπιτες και φετόπιτες και η καταπληκτική πίτα της σάτζις. Άντε, μπορεί να μου λείψουν και λίγο οι συμμαθητές και οι καθηγητές μου.

Φωτεινή Βοντιτσάνο, Γ32

Από το σχολείο θα θυμάμαι ελάχιστα πράγματα μετά από χρόνια. Αυτό όμως που θα μείνει για πάντα χαραγμένο στη μνήμη μου είναι η παρέα το διάλειμμα. Ο σχολικός χώρος υπήρξε ο χώρος όπου δημιούργησα φιλίες δυνατές, βασισμένες στην εμπιστοσύνη και αυτό είναι για μένα το μεγαλύτερο και σημαντικότερο όφελος του σχολείου. Οι πλάκες με τους συμμαθητές, αλλά πάνω απ' όλα φίλους, στην αυλή και την τάξη, έστω και αν κάποτε οι καθηγητές γκρίνιαζαν, θα μείνουν χαραγμένες στη μνήμη μου για πάντα. Ακόμα και η γκρίνια των καθηγητών θα μου λείψει... Επίσης, θα θυμάμαι έντονα το χαρούμενο συναίσθημα όταν μαθαίναμε πως έχουμε κενή, ειδικά αν ήταν την τελευταία περίοδο. Θα τα κρατήσω όλα, καλά και κακά, και είμαι σίγουρος ότι θα τα διηγούμαι κάποια μέρα στα παιδιά μου και θα γελάω με τις σχολικές αυτές ιστορίες.

Ονησίφορος Γεωργίου, Γ51

Μια δύσκολη χρονιά φθάνει στο τέλος της, μετά από πολλή κούραση, κόπο και κυρίως διάβασμα. Ο κύκλος του σχολείου ολοκληρώνεται μετά από δώδεκα ολόκληρα χρόνια. Τα μαθητικά μας χρόνια τελείωσαν.... Ξεκινά ένας νέος κύκλος ακόμα πιο μεγάλος και ακόμα πιο σημαντικός.

Δημήτρης Καμαρίτης, Γ11

Το σχολείο αναμφισβήτητα είναι ένας από τους πιο σημαντικούς σταθμούς στη ζωή όλων μας. Για τους μαθητές είναι ένας ασταμάτητος κύκλος δυσκολιών και σκληρής δουλειάς για την επίτευξη των ονείρων τους. Ως μαθητές της Γ' Λυκείου βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα κρίσιμο σκαλοπάτι της ζωής, αφού από το γνώριμο σχολικό περιβάλλον κατευθυνόμαστε σε μια επιλογή, που πιθανόν θα κρίνει όλη μας τη ζωή: προς ένα Ανώτατο Ίδρυμα ή προς άλλες επαγγελματικές σπουδές. Είναι σημαντικό να σκεφτούμε τις επιλογές μας πιο συνειδητοποιημένα, να πλησιάσουμε λίγο περισσότερο τον εαυτό μας, να μέσα μας υπάρχει πληθώρα συναισθημάτων. Πολλές φορές μάς καταβάλλει το άγχος και η πίεση, αφού ξχνάμε να ζήσουμε την ανεμελιά που προσφέρει το σχολείο και να χαρούμε τα μαθητικά μας χρόνια. Καθώς πλησιάζει το τέλος της σχολικής χρονιάς, τα συναισθήματα που διακατέχουν τους τελειοφοίτους είναι ανάμεικτα -είναι συναισθήματα χαράς αλλά και συγκίνησης.

Μάριος Κωνσταντίνου, Γ34

Επιτέλους αυτή η δύσκολη περίοδος της ζωής μου φτάνει στο τέλος! Μετά από δώδεκα χρόνια στο σχολείο, αποφοιτώ! Δεν θα μου λείψουν καθόλου το πρωινό ξύπνημα της Δευτέρας, οι ατέλειωτες ασκήσεις των Λατινικών, τα διαγωνίσματα, το άγχος, η ένταση και οι νύχτες που πέρασα αγκαλιά με τα βιβλία μου!

Πολλά περισσότερα όμως είναι αυτά που θα μου λείψουν, όπως τα διαλείμματα, οι τρέλλες, οι πρόβες χορού, οι κενές, οι στιγμές με τους φίλους μου, οι διαγωνισμοί στους οποίους λάμβανα μέρος, η Ιστορία και τα Ισπανικά, οι αξέχαστες εμπειρίες, τα ταξίδια που είχα την ευκαιρία να κάνω, οι εκδρομές και γενικότερα η τρίτη λυκείου στο σύνολό της... Μια τόσο δύσκολη και βασανιστική χρονιά, αλλά με πολλές όμορφες στιγμές!

Αμαλία Γρηγοριάδου, Γ21

Νιώθω μεγάλη ανακούφιση που φτάσαμε στο τέλος μιας τόσο δύσκολης χρονιάς. Ήταν μια αγχωτική περίοδος της ζωής μου, αλλά την απόλαυσα μέχρι και την τελευταία στιγμή. Νιώθω ευτυχισμένη που μέσω του σχολείου κατάφερα να γνωρίσω τόσο όμορφα άτομα, που δεν θα ξεχάσω ποτέ.

Άντρεα Κουλουμπρή, Γ21

Θυμάμαι ακόμα την πρώτη στιγμή που πάτησα το πόδι μου στο σχολείο... Έμαθα πολλά. Ο χρόνος λιγοστεύει και όσο περνάει τόσο καταλαβαίνω την αξία του. Καταλαβαίνω τι θα πει να ζεις τη στιγμή, να αγαπάς, να μαθαίνεις, να γελάς με την ψυχή σου, να στεναχωριέσαι, να μεγαλώνεις. Η αρχή του τέλους έφτασε. Μην βιαστείς να τερματίσεις. Κλείσε τα μάτια και θυμίσου. Νιώσε τη στιγμή που γελούσες με τους φίλους, που τους αγκάλιαζες, που πανικόβλητοι τρέχατε στους διαδρόμους για ένα διαγώνισμα ή μια πρόβα, που χορεύατε μαζί. Νιώσε τη στιγμή, άφησε το συναίσθημα να περικλείει όλο σου το είναι. Έτσι θα κρατάς ανοιχτή τη φλόγα της καρδιάς σου. Ποτέ δεν θα ξεχάσεις. Και σκέφτομαι πως το ταξίδι είναι οι άνθρωποι, μα πιο πολύ το ταξίδι είναι το πάθος να μοιραστείς τον δρόμο. Και κάπου εδώ ένα ταξίδι τελειώνει. Να 'σαι σίγουρος πως θα αρχίσει ένα καινούργιο. Μην ξεχνάς, όμως, τους ανθρώπους που σε αγάπησαν, που πίστεψαν σε σένα και που έζησαν μαζί σου αυτές τις στιγμές. Κράτα μαζί σου, λοιπόν, τις στιγμές, κλείδωσε τις μέσα στην ψυχή σου και κράτα το κλειδί μέχρι την Ιθάκη, όταν θα ξανασυναντηθούμε.

Ειρήνη Φιλιππίδου, Γ31

Junior Achievement Cyprus

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για τη Νεανική Επιχειρηματικότητα

Γράφει: Μύρια Ιωάννου, B51

Φέτος είναι η έκτη χρονιά που οι δράσεις του οργανισμού Junior Achievement Κύπρου εφαρμόζονται στα λύκεια, δημόσια και ιδιωτικά, και τις τεχνικές σχολές ολόκληρης της χώρας μέσα από το πρόγραμμα Εικονική Επιχείρηση. Το πρόγραμμα δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να ανακαλύψουν στην πράξη πώς λειτουργεί μία επιχείρηση, να κατανοήσουν πώς αναπτύσσεται και υλοποιείται μία επιχειρη-

ματική ιδέα από το στάδιο της αρχικής σύλληψης μέχρι τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης. Στόχος του προγράμματος είναι να εφοδιάσει τους νέους με γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την εργοδότησή τους σε κάποιον οργανισμό ή την ανάπτυξη της δικής τους επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και γενικότερα για την επιτυχή τους σταδιοδρομία σε οτιδήποτε επιλέξουν να κάνουν στη ζωή τους.

Εταιρεία SOLE

Το σχολείο μας συμμετέχει στο πρόγραμμα για δεύτερη συνεχή χρονιά με την εταιρεία SOLE, η οποία αποτελείται από τους μαθητές: Γιώργο Χατζηηλίρα B31, Άντρεα Παπαμιχαήλ B32, Νεοφύτα Χριστοφορίδου B41, Μύρια Ιωάννου B51 και Σεμίνα Σεραφείμ B51. Η εταιρεία κατασκευάζει υγρό σπρέι, το

οποίο απωθεί την κακοσμία των παπουτσιών, τους μύκητες των ποδιών και τον σκόρο από τις κάλτσες. Το προϊόν κατασκευάζεται από οικολογικά προϊόντα και αιθέρια έλαια.

Στις 16 Μαρτίου 2019, η SOLE έλαβε μέρος στο Trade Fair, όπου εξέθεσε και πούλησε το προϊόν της στους πελάτες

του *The Mall of Cyprus*. Το προϊόν τοποθετήθηκε, επίσης, στο ποδολογογικό κέντρο της Δήμητρας Μέσσιου στην Ανθούπολη και πωλήθηκε στο φαρμακείο Κωνσταντίνος Χατζηθανασίου στη Λακατάμεια, στο περίπτερο MELANI και στις υπεραγορές Ιωαννίδη και Κκολιά.

ΜΕΡΑ 2018-2019

Εσύ... είσαι ο καλύτερός μου φίλος;

Γράφουν: Αναστασία Γεωργιάδη A23, Αλί Στυλιάνα Μαρία Θεοχάρους A23, Ραφαήλ Πιερή A23, Ιωσηφίνα Καμηλιάρη A31, Μαρία Χατζηγεωργίου A31, Ιάσωνας Γεωργίου B32

Η διαπίστωση για την ύπαρξη αδελφοποιητών ζώων και οι αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για θέματα που αφορούν σε εγκατάλειψη, κακοποίηση ή ακόμα και πώληση ζώων μάς έδωσαν το έναυσμα να ερευνήσουμε πόσο καλός φίλος είναι ο άνθρωπος για τον σκύλο και γενικά για τα κατοικίδια. Η έρευνά μας διεξήχθη στο πλαίσιο του διαγωνισμού «Μαθητές και Μαθήτριες στην Έρευνα ΜΕΡΑ 2018-2019», που διοργανώνεται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ).

Στο πλαίσιο της ερευνητικής μας εργασίας, μελετήσαμε, αρχικά, τη νομοθεσία και τις μεθόδους χειρισμού των Δήμων για τα κατοικίδια και τα αδέσποτα ζώα. Ακολουθώντας, συνομιλήσαμε για το θέμα αυτό με τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, Βουλευτή και Αναπληρωτή Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, και παρακολουθήσαμε διαλέξεις από τον κ. Ντίνο Αγιωμαμίτη, Πρόεδρο του Συνδέσμου για την Προστασία και Ευημερία των Γάτων (CAT P.A.W.S), και την κ. Τούλα Πογιατζή, Πρόεδρο της Εταιρείας Προστασίας των Ζώων.

Νομοθεσία

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, ο ιδιοκτήτης είναι υποχρεωμένος να εγγράψει τον σκύλο του στις αρμόδιες αρχές, να του εφαρμόσει μικροτσιπ σε εγγεγραμμένο κτηνίατρο και να εξασφαλίσει το πιστο-

ποποιητικό υγείας του. Η νομοθεσία περιέχει πρόνοιες και για την ευημερία των σκύλων. Σύμφωνα με τους κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, κ. Ντίνο Αγιωμαμίτη και κ. Τούλα Πογιατζή, η νομοθεσία δεν τηρείται από τους περισσότερους συμπατριώτες μας. Ως εκ τούτου πολλοί εγκαταλείπουν τα κατοικίδια τους, χωρίς να καλούνται να λογοδοτήσουν. Ο πληθυσμός των αδέσποτων γάτων στην Κύπρο ανέρχεται στο ένα εκατομμύριο. Η ανεξέλεγκτη αναπαραγωγή των γάτων οφείλεται είτε στη μη στέρωσή τους από τους ιδιοκτήτες τους είτε στο γεγονός ότι το σχετικό κρατικό κονδύλι που υπάρχει για στειρώσεις είναι πολύ μικρό.

Έρευνα στο Σχολείο

Η συλλογή δεδομένων για τις αντιλήψεις των μαθητών του Σχολείου μας για το θέμα έγινε με τη χορήγηση ερωτηματολογίων. Τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν μετά την ανάλυση των ερωτηματολογίων είναι τα εξής:

- Οι μαθητές του Σχολείου μας που έχουν κατοικίδια τα αγαπούν και τα φροντίζουν. Παρόλα αυτά, οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν πως υπάρχει νομοθεσία που αφορά στην ευημερία των ζώων.

- Η νομοθεσία για εγγραφή των κατοικίδιων και τοποθέτηση μικροτσιπ δεν τηρείται σε ικανοποιητικό βαθμό από τις οικογένειες των μαθητών του Σχολείου. Δεν τηρείται ούτε η νομοθεσία που αφο-

ρά στη συλλογή των ακαθαρσιών των σκύλων κατά τη διάρκεια της βόλτας τους.

- Το μεγαλύτερο ποσοστό ιδιοκτητών γάτων ή σκύλων του Σχολείου δεν έχουν στειρώσει τα κατοικίδια τους.

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθητών του Σχολείου αναγνωρίζει ότι υπάρχει πρόβλημα με τα αδέσποτα ζώα στη χώρα μας.

Οι υποχρεώσεις μας:

α) Καθημερινή Βόλτα: Για τους σκύλους η καθημερινή βόλτα είναι αναγκαία για λόγους εκτόνωσης και άσκησης. Πρέπει να κρατούμε τον σκύλο μας από το λουρί σε δημόσιους χώρους και να μαζεύουμε πάντα τα κόπρανά του κατά τη διάρκεια της βόλτας.

β) Ασφάλεια: Τα ζώα χρειάζεται να μένουν σ' έναν ασφαλή χώρο, για να προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες και τους κινδύνους του περιβάλλοντος.

γ) Συντροφιά: Δεν πρέπει να αφήνουμε

τον σκύλο μας μόνο του το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας.

δ) Νομοθεσία: Σύμφωνα με τον νόμο, πρέπει να τοποθετήσουμε στον σκύλο μας μικροτσιπ, ώστε, αν αυτός χαθεί, να είναι δυνατός ο εντοπισμός του.

ε) Στείρωση: Η στειρώση του κατοικίδιού μας, σε συνδυασμό με την υιοθεσία ζώων από τα καταφύγια, αποτελεί τον μόνο τρόπο ελέγχου του υπερπληθυσμού των αδέσποτων ζώων.

Καταφύγια

Κατά τις επισκέψεις μας σε καταφύγια ζώων, όπως το Nicosia Dog Shelter και το D.O.G Rescue Cyprus, μας δόθηκε η ευκαιρία να συνομιλήσουμε με τους εθελοντές των καταφυγίων. Όπως ενημερωθήκαμε, τα καταφύγια είναι υπερπλήρη, με αποτέλεσμα ένας μεγάλος αριθμός σκύλων να οδηγείται από τους Δήμους σε ευθανασία και ένας επίσης μεγάλος αριθμός να αποστέλλεται για υιοθεσία στο εξωτερικό.

Σχολείο – Πρεσβευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

📌 **Γράφει: Δημήτρης Καμαρίτης, Γ11**

Το σχολείο μας, μαζί με 15 άλλα σχολεία από όλη την Κύπρο, συμμετέχει στο πρόγραμμα «Σχολείο-Πρεσβευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου». Στόχος του προγράμματος, το οποίο στηρίζεται από το Ευρωκοινοβούλιο, είναι οι μαθητές και γενικότερα οι νέοι να γίνουν ενεργοί πολίτες, μέσα από διάφορες δραστηριότητες. Τη φετινή σχολική χρονιά, το πρόγραμμα έχει ιδιαίτερη σημασία λόγω των επερχόμενων Ευρωεκλογών, οι οποίες θα διεξαχθούν στις 26 Μαΐου 2019 και στις οποίες οι πολίτες και ιδιαίτερα οι νέοι οφείλουν να συμμετάσχουν μαζί.

Δράσεις:

- Δημιουργία σημείου πληροφόρησης μαθητών και καθηγητών για την ΕΕ στην είσοδο του σχολείου.
- Στις 6 Φεβρουαρίου 2019, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη ομάδας μαθητών στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
- Στις 25 Φεβρουαρίου 2019, όλοι οι μαθητές της Β' τάξης έλαβαν μέρος στον Ευ-

ρωπαϊκό Διαγωνισμό Παραγωγής Γραπτού Λόγου.

- Στις 26 Φεβρουαρίου 2019, η υπεύθυνη Τύπου του Γραφείου του Ευρωκοινοβουλίου στην Κύπρο, κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου, επισκέφθηκε το σχολείο μας και μίλησε σε ομάδα μαθητών και καθηγητών για θέματα που αφορούν στην ΕΕ.

- Στις 21 Μαρτίου 2019, γιορτάσαμε τη Μέρα της Ευρώπης. Αντιπροσωπεία του

Ευρωκοινοβουλίου επισκέφθηκε το σχολείο μας και αξιολόγησε τις δράσεις μας. Επίσης, οι μαθητές απάντησαν σε ερωτηματολόγιο σχετικό με την ΕΕ και ετοιμάστηκαν παραδοσιακά εδέσματα από χώρες της ΕΕ.

- Στις 5 Απριλίου 2019, πραγματοποιήθηκε Μέρα Ευρώπης και Δημιουργικότητας, κατά την οποία οργανώθηκαν διάφορες δράσεις σχετικές με την ΕΕ από ομάδες μαθητών και καθηγητών.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων Προαγωγής Υγείας

Το πρόγραμμα ΕΔΣΠΥ διοργανώνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας. Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση και η προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής υγείας των μαθητών, των εκπαιδευτικών, των γονιών και της ευρύτερης κοινότητας. Το Σχολείο μας συμμετέχει στο πρόγραμμα με το θέμα: «Οι σύγχρονες εξαρτήσεις των νέων, με έμφαση στον ναργιλέ και το ηλεκτρονικό τσιγάρο», και τους μαθητές: Εμμανουήλ Κοκόση Β31, Ιωάννα Νικολάου Β31, Μαρίνα Παναγιώτου Β31, Ελένη Πέτρου Β31, Πέτρο Βασιλείου Β32, Ελένη Κωστακιώτη Β32, Μαρία Λεωνίδα Β32 και Νίκη Χαραλάμπους Β32.

Τα τελευταία χρόνια έκαναν την εμφάνισή τους και στην Κύπρο πολλή ναργιλέ-καφέ, στα οποία όσοι καπνίζουν ναργιλέ είναι κυρίως άτομα νεαρής ηλικίας. Έχει επίσης παρατηρηθεί ότι η χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου αυξήθηκε σε επικίνδυνα επίπεδα στη μαθητική κοινότητα. Στο πλαίσιο των δράσεων του προγράμματος, μαθητές της Α' Λυκείου παρακολούθησαν διάλεξη από την ειδικευόμενη σχολική ψυχολόγο του τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Άρτεμις Θεοφάνους για τις

επιπτώσεις της χρήσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου και του ναργιλέ στην υγεία των χρηστών. Η ομιλήτρια παρουσίασε αποτελέσματα έρευνας, που ανέλυε τις επιπτώσεις του καπνίσματος ναργιλέ και ηλεκτρονικού τσιγάρου στην υγεία των ανθρώπων. Μέσα από την παρουσίαση είχαν επισημανθεί τα πιο κάτω:

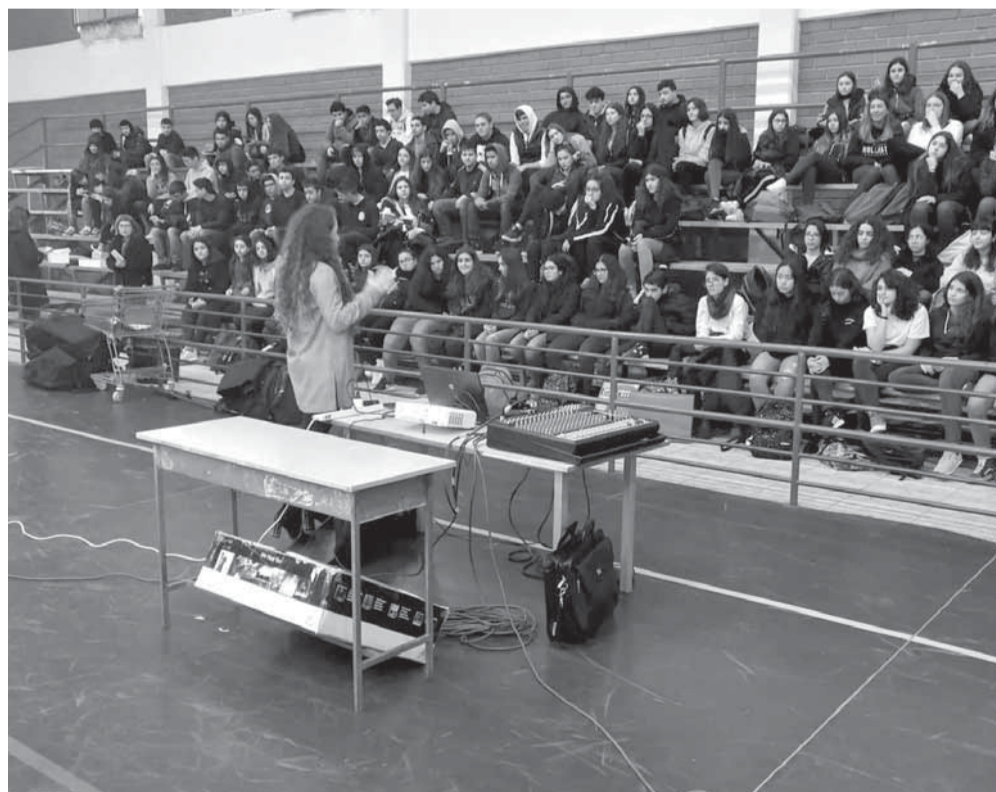
- Οι επιπτώσεις που επιφέρει το κάπνισμα ναργιλέ και ηλεκτρονικού τσιγάρου στην ανθρώπινη υγεία είναι αξιοσημάντες και, σε μερικές περιπτώσεις, σοβαρότερες από αυτές του τσιγάρου.

- Είναι σημαντικός ο αριθμός των μαθητών που παρουσιάζουν αυτή τη συμπεριφορά.

- Οι μαθητές δεν είναι ορθά ενημερωμένοι για τις επιπτώσεις του καπνίσματος ναργιλέ και ηλεκτρονικού τσιγάρου. Αυτό φάνηκε και από το γεγονός ότι πολλοί δεν ήταν σε θέση να δώσουν ορθές απαντήσεις κατά τη συζήτηση που ακολούθησε της διάλεξης.

- Οι μαθητές δεν γνωρίζουν τα συστατικά των δύο ειδών καπνίσματος ούτε γνωρίζουν για τις επιπτώσεις τους στην ανθρώπινη υγεία.

Το κάπνισμα ναργιλέ και ηλεκτρονικού τσιγάρου από μαθητές είναι φαινόμενο της

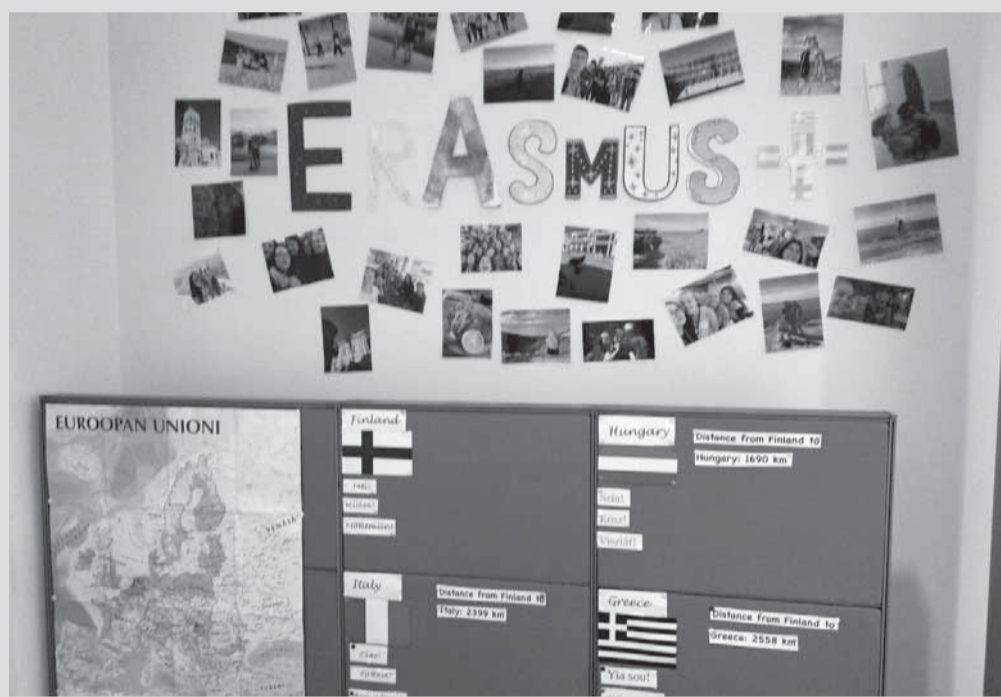

εποχής μας. Δυστυχώς, οι χρήστες δεν δίνουν την απαιτούμενη σημασία στους κινδύνους που υπάρχουν. Είναι επομένως πολύ σημαντικό να γίνεται σωστή και στο-

χειμένη ενημέρωση της μαθητικής κοινότητας, με απώτερο σκοπό την ευαισθητοποίηση και μείωση του αριθμού των μαθητών που καπνίζουν.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus+ ΚΑ 2: *Drops of life*

Γράφει: Χρίστος Σωτηρίου, Γ34

Το Σχολείο μας συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+ ΚΑ 2 με το θέμα «Drops of life». Στο πρόγραμμα συμμετέχουν σχολεία από άλλες πέντε ευρωπαϊκές χώρες: τη Φινλανδία, η οποία είναι και η συντονίστρια χώρα του προγράμματος, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και την Ουγγαρία. Στόχοι του προγράμματος είναι η γνώση και η ανταλλαγή απόψεων σε θέματα διαχείρισης του νερού.

Συνάντηση στην Κύπρο

Το Σχολείο μας φιλοξένησε την πρώτη διακρατική συνάντηση, από τις 29 Οκτωβρίου μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 2018. Κατά τη συνάντηση των εταίρων στην Κύπρο, έγιναν παρουσιάσεις για το πρόβλημα της ανομβρίας στη χώρα μας, τη μόλυνση του νερού και τους τρόπους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Μαθητές και καθηγητές περπατήσαμε και μελετήσαμε τις όχθες του ποταμού Πεδιαίου, κατασκευάσαμε το καλαμάκι της ζωής, το οποίο σώζει ζωές στις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω της έλλειψης νερού, και δημιουργήσαμε πόστερς. Οι εταίροι μας ξεναγήθηκαν στο Μουσείο Νερού στη Λευκωσία και στο παλιό υδραγωγείο της Λευκωσίας, ενώ κατά την επίσκεψή τους στο Μουσείο Θαλάσσης στην Αγία Νάπα, πληροφορήθηκαν και για το «Κερύνηα 2».

Με τους φιλοξενούμενους μας επισκεφτήκαμε, επίσης, τη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια και τον υδατοφράκτη του Κούρρη. Η επίσκεψή μας στην Αλυκή της Λάρνακας και στο Περιβαλλοντικό Κέντρο Ακρωτηρίου μάς έδωσε την ευκαιρία να μελετήσουμε τους υδροβιότοπους και

τα αποδημητικά πτηνά. Οι φιλοξενούμενοι εκπαιδευτικοί και μαθητές έφυγαν από το νησί μας με τις καλύτερες εντυπώσεις, εκφράζοντας την ελπίδα ότι θα το ξαναπισκεφτούν στο μέλλον.

Συνάντηση στη Φινλανδία

Η δεύτερη διακρατική συνάντηση πραγματοποιήθηκε από τις 28 Ιανουαρίου μέχρι την 1^η Φεβρουαρίου 2019 στην Καυχάνα της Φινλανδίας και είχε ως θέμα «Shapes of Water». Κατά τη συνάντηση, κάναμε μελέτη για την κατανάλωση του νερού σε κάθε χώρα εταίρο και για την καθαρότητα του πόσιμου νερού, του νερού της θάλασσας, των λιμνών, των ποταμών και του χιονιού.

Με την άφιξή μας στη Φινλανδία μάς υποδέχτηκαν όλοι με πολλή αγάπη. Την πρώτη μέρα γνωριστήκαμε με τους υπόλοιπους μαθητές του προγράμματος μέσω παιχνιδιών, χορών και φαγητού. Κατά τις επόμενες μέρες όλες σχεδόν οι δραστηριότητες είχαν ως κυρίαρχο στοιχείο το χιόνι. Δοκιμάσαμε τα πάντα... Κάναμε σκι, βόλτες με έλκηθρο και σκύλους στο χιόνι, περπατήσαμε σε απομονωμένες χιονισμένες περιοχές... Η πιο ωραία δραστηριότητα από όλες ήταν οι βουτιές που κάναμε στην παγωμένη λίμνη και στο χιόνι. Γνώρισα πολλούς ανθρώπους από άλλες χώρες, έκανα κανούργιους φίλους και είχα την ευκαιρία να ζήσω για λίγες μέρες σε μια χώρα όπου ο τρόπος ζωής είναι σε πολλούς τομείς διαφορετικός απ'ότι ο δικός μου. Η επίσκεψή μας στην Αλυκή της Λάρνακας και στο Περιβαλλοντικό Κέντρο Ακρωτηρίου μάς έδωσε την ευκαιρία να αναμνήσουμε τις βόλτες που θα με συνοδεύουν για το υπόλοιπο της ζωής μου.

CERN: Το ταξίδι μας στη Γενεύη

Γράφει: Γιώργος Χατζηλήρας, Β31

Τον Ιούνιο του 2018, μαθητές του Σχολείου μας και του Λυκείου Ακροπόλεως, λάβαμε μέρος σε εκπαιδευτική εκδρομή στη Γενεύη της Ελβετίας. Η εκδρομή διοργανώθηκε από τους καθηγητές Φυσικής των δύο Σχολείων και στόχος της ήταν η ξενάγησή μας στις εγκαταστάσεις του CERN. Το CERN είναι το μεγαλύτερο κέντρο πυρηνικών ερευνών στον κόσμο, που επικεντρώνεται κυρίως στη μελέτη της δημιουργίας του Σύμπαντος. Εκεί δημιουργήθηκε ο Παγκόσμιος Ιστός και ανακαλύφθηκε το Μποζόνιο του Χιγκς, του οποίου το πεδίο είναι υπεύθυνο για την ύπαρξη μάζας, χωρίς την οποία δεν θα υπήρχε βαρύτητα στο Σύμπαν.

Κατά την επίσκεψή μας είδαμε από κοντά τον πρώτο επιταχυντή του ερευνητικού κέντρου και επισκεφθήκαμε την αίθουσα ελέγχου του πειράματος ATLAS, όπου μας παρουσιάστηκε το πείραμα. Ακόμα, επισκεφθήκαμε τις δύο μόνιμες εκθέσεις του ερευνητικού κέντρου «Το Σύμπαν των Σωματιδίων» και «Μικρόκοσμος», ενώ μας παρουσιάστηκε αναλυτικά η ιστορία, ο ρόλος και το θεσμικό πλαίσιο

του οργανισμού από ενεργούς ερευνητές και επιστήμονες της Φυσικής των Στοιχειωδών Σωματιδίων και Υψηλών Ενεργειών.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μας στη Γενεύη πήγαμε επίσης στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης, όπου νεαροί επιστήμονες, ανάμεσά τους η Ζήνα από την Κύπρο και ο Δημήτρης από τη Μακεδονία, μας παρουσίασαν το ερευνητικό πρόγραμμα στο οποίο εργάζονται. Στο πρόγραμμα αυτό αρχές και μοντέλα από τη Φυσική, τη Χημεία, τη Βιολογία και τα Μαθηματικά αξιοποιούνται στην προσπάθεια αποκωδικοποίησης του μηχανισμού ανάπτυξης των ιστών στους οργανισμούς. Εκεί, μας δόθηκε η ευκαιρία να δούμε από κοντά τα εργαστήρια του πανεπιστημίου και να συνομιλήσουμε με τους ερευνητές.

Η επίσκεψή μας στο μουσείο του Ερυθρού Σταυρού θα μείνει ανεξίτηλη στη μνήμη μας. Μέσα από διαδραστικές εκθέσεις και δραστηριότητες είδαμε τη φρίκη του πολέμου, της προσφυγιάς, της φτώχειας, της πείνας, των φυσικών κατα-

στροφών και μάθαμε για τον ρόλο του οργανισμού. Συγκίνηση μας προκάλεσαν οι μαρτυρίες που ακούσαμε από ανθρώπους που έζησαν πολέμους και καταστροφές, οι οποίοι μας μίλησαν και για τη βοήθεια που πήραν από τον Ερυθρό Σταυρό.

Απέναντι από το μουσείο του Ερυθρού Σταυρού βρίσκεται το Παλάτι των Εθνών, όπου στεγάζεται η έδρα του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών. Εκεί είδαμε από κοντά τις εντυπωσιακές αίθουσες, ενώ η κ. Μιχαηλία Αβάνη, μέλος της μόνιμης αντιπροσωπείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στον οργανισμό, μας μίλησε για τον ρόλο της αντιπροσωπείας. Εντύπω-

ση μας έκανε η τεράστια καρέκλα με σπασμένο πόδι που βρίσκεται έξω από το Παλάτι των Εθνών. Η σπασμένη καρέκλα σχεδιάστηκε από τον καλλιτέχνη Daniel Berset, έχει ύψος 12μ. και συμβολίζει την εναντίωση στα ναρκοπέδια και τις βόμβες διασποράς.

Η εκπαιδευτική αυτή εκδρομή θα μείνει σε όλους μας αξέχαστη. Μέσα από την εκδρομή αποκομίσαμε σημαντικές εμπειρίες και γνώσεις, που θα μας χρησιμεύσουν στη μετέπειτα ζωή μας, αποκτήσαμε αναμνήσεις που θα μας μείνουν αξέχαστες, και φυσικά δημιουργήσαμε δεσμούς φιλίας!

Διακρίσεις

- Παγκύριος Διαγωνισμός «Πολυτροπικά Κείμενα και Δημιουργική Γραφή», Κατηγορία Β'

1^ο Βραβείο: Άθως Πετρίδης Α22,
Οξάνα Βολονίτς Β32

- 27^{ος} Παγκύριος Διαγωνισμός Μαθητικής Ολυμπιάδας Πληροφορικής και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Πρόκριση στη β' φάση:

Θεόδωρος Νικολάου Α21, Ιάσωνας Γεωργίου Β32

- Β' φάση Παγκύριας Ολυμπιάδας Βιολογίας EUSSO 2019

- Αργυρό μετάλλιο: Εμμανουήλ Κοκόσης Β31

- Χάλκινο μετάλλιο: Μαρία Λεωνίδα Β32,
Πέτρος Βασιλείου Β32

Διαγωνισμός Μετεωρολογίας 2018-2019

Θέμα: Ανάλυση του φαινομένου της αστραπής και των μετεωρολογικών φαινομένων που το συνοδεύουν

3^η θέση – Εύφημη Μνεϊά:

Ξένη Μπουριδίου Γ41, Στυλιάννα Προδρόμου Γ41

- Περιφερειακοί Αγώνες Στίβου Λυκείων

1^η θέση στο Άλμα εις Μήκος:

Σαράντος Σαράντης Β31

1^η θέση στη Σκυταλοδρομία 4x100μ.:

Γιώργος Χωραττάς Γ33

Νεκτάριος Νικολάου Γ33

Αμβρόσιος Κωνσταντίνου Γ51

Χρίστος Μεσιήτης Γ33, Αιμίλιος Σαββίδης Γ31

1^η θέση στον Ακοντισμό:

Αναστασία Καλογήρου Α23

1^η θέση στα 400μ.:

Γιώργος Χωραττάς Γ33

1^η θέση στα 400μ. με εμπόδια:

Κατερίνα Σιεπτιάνη Γ33

2^η θέση στον Ακοντισμό:

Ελένη Πέτρου Γ11

- Παγκύριοι Αγώνες Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης

Πρόκριση στις ημιτελικές φάσεις:

Πέτρος Γρηγορίου Γ41

Διαγωνισμός Juvenes Translatores - Α' Βραβείο

Γράφει: Γεωργία Χειμαρρίδη, Γ32

Η Γενική Διεύθυνση Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διοργάνωσε τον 12^ο Διαγωνισμό Μετάφρασης. Βασικοί στόχοι του διαγωνισμού ήταν να προωθηθεί η γλωσσική μάθηση μεταξύ των νέων της Ευρώπης και να δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να ανακαλύψουν τη μετάφραση, η οποία προάγει την επικοινωνία ανάμεσα στις διάφορες κουλτούρες. Οι διαγωνιζόμενοι κλήθηκαν να επεξεργαστούν ένα κείμενο στη γλώσσα της επιλογής τους και να το μεταφράσουν σε μια άλλη γλώσσα επίσης της επιλογής τους. Και οι δύο γλώσσες θα έπρεπε να είναι από τις 24 ομιλούμενες, επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το θέμα των κειμένων του διαγωνισμού ήταν: «Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018».

Το σχολείο μας συμμετείχε στον διαγωνισμό με τους μαθητές: Δημήτρη Καμαρίτη Γ11, Χριστίνα Αγαθοκλήους Γ21, Αλέξανδρο Στυλιανού Γ32, Γεωργία Χειμαρρίδη Γ32 και Μάριο Κωνσταντίνου Γ34.

Αποφάσισα να λάβω μέρος στον διαγωνισμό, διότι θεώρησα ότι ήταν μια καλή ευκαιρία να χρησιμοποιήσω τις γλωσσικές μου ικανότητες. Θεωρώ ότι η μεταφορά ενός κειμένου από μια γλώσσα σε μια άλλη είναι μια διαδικασία ενδιαφέρουσα και δημιουργική. Είναι, επίσης, ιδιαίτερα χρήσιμη στη ζωή μας, αφού όλοι ζούμε

πλέον σε μια πολυπολιτισμική Ευρώπη, στην οποία είτε θα ταξιδέψουμε είτε θα σπουδάσουμε. Επιπλέον, μέσω από τη διαδικασία της μετάφρασης διαπίστωσα πόσο θετικό ρόλο διαδραμάτισε το γεγονός ότι διαβάζω από μικρή βιβλία γραμμένα στην αγγλική γλώσσα.

Συμμετέχοντας στον διαγωνισμό, ένιωσα ότι ήλμβανα μέρος σε μια γλωσσική περιπέτεια. Ίσως γι' αυτό να ήταν έκπληξη για μένα, όταν ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα και κατέλαβα την πρώτη θέση.

Η τελετή βράβευσης έγινε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες. Στον χώρο παρευρίσκονταν εκπρόσωποι της επιτροπής από διάφορες χώρες της ΕΕ, ο νικητής από κάθε χώρα, οι καθηγητές και οι γονείς μας.

Οι αθλητικές μας ομάδες

Ομάδα Πετοσφαίρισης Αρρένων

Διάκριση

Η ομάδα Πετοσφαίρισης Αρρένων κατέλαβε την τρίτη θέση στους Περιφερειακούς Αγώνες Λευκωσίας.

Προπονήτρια: Άντρη Καραϊσκάκη, καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής

Μαθητές: Γρηγόρης Χαραλάμπος Α22, Αλέξανδρος Παπαγεωργίου Α23, Αιμίλιος Ιορδάνου Α31, Ειρηνάιος Γεωργίου Α31, Σπύρος Γεωργίου Α41, Χριστόδουλος Γεωργίου Α31, Μάριος Αλεξάνδρου Β31, Ιωάννης Κωφίδης Β32, Θεόδωρος Κολλοκοτρώνης Γ34, Σταύρος Ιωαννίδης Γ34, Ανδρέας Αναστασίου Γ41, Γιώργος Κουτσουμπάς Α31, Σίμος Δαμιανού Α31

Ομάδα Χειροσφαίρισης Αρρένων

Προπονητής: Σάββας Λακερίδης, καθηγητής Φυσικής Αγωγής

Μαθητές: Παναγιώτης Δαμιανού Γ32, Γιάννης Πέτρου Γ51, Ανδρέας Πέτρου Γ51, Ανδρέας Χρυσάνθου Β11,

Αιμιλιανός Σεραφείμ Β41, Ηλίας Σαριανίδης Β41, Γιώργος Σαριανίδης Α41, Ορέστης Θεοδώρου Γ32, Ιγνάτιος Κεντικεσένης Β31, Γιάννης Παναγιώτου Β32, Λεωνίδα Β32

Ομάδα Πετοσφαίρισης Θηλέων

Προπονήτρια: Έλενα Σχίζα, καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής

Μαθήτριες: Αργυρώ Κωφίδου Α22, Μαρία Καμέλια Κωνσταντίνου Α32, Γεωργία Καρακώστα Β41, Δημητριάνα Ιωαννίδου Β32, Ελένη Πέτρου Γ11, Ειρήνη Πετρετιέ Γ21, Κατερίνα Σωτηρίου Γ31, Ερασμία Αghαγιάνου Γ32, Σοφία Νικολάου Γ32, Στεφανία Αγαθαγγέλου Γ33, Γεωργία Σαββίδου Γ33, Λήδα Τσιούρτου Γ34, Σταυριάννα Χαραλάμπος Γ34, Χλόη Φιλιππα Μπατουδάκη Γ61

Η ομάδα της Μικροφωνικής του Σχολείου μας:

Υπεύθυνοι καθηγητές: Κυριάκος Κυριάκου, καθηγητής Βιολογίας,
Πέτρος Πετράκης, καθηγητής Φυσικής

Μαθητές: Ονσιφόρος Γεωργίου Γ51,
Αντρέας Ηροδότου Γ51, Ηλίας Μπαλατσός Γ51

Απαραίτητοι οι φίλοι στη ζωή μας

🎵 **Γράφουν:** Στέφανη Αγαθαγγέλου Γ33, Γωγώ Σαββίδου Γ33

Η φιλία ανήκει στις πανανθρώπινες αξίες που συναντιούνται σε όλα τα μήκη και πλάτη της Γης και αφορά σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Η φιλία αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους ποιητές και τους λογοτέχνες, από τον Όμηρο μέχρι τις μέρες μας. Ποιος δεν θυμάται το πιο γνωστό ίσως παράδειγμα ομηρικής φιλίας, αυτό του Πατρόκλη και του Αχιλλέα;

Η λέξη «φιλία» προέρχεται από το αρχαιοελληνικό ρήμα «φιλώ», που σημαίνει «αγαπώ». Ο πραγματικός φίλος βρίσκεται πάντοτε εκεί κοντά, χωρίς να περιμένει κάποιο ανταλλάγμα, δέχεται τον φίλο του όπως είναι, τον αντιμετωπίζει με ειλικρίνεια και ευθύτητα, μοιράζεται μαζί του τις χαρές και τις λύπες και κυρίως δεν τον κρίνει, παρά μόνο τον συμβουλεύει

διακριτικά, με αγάπη και κατανόηση. Με τον φίλο του μπορεί κανείς να μοιραστεί πράγματα που δεν μπορεί να συζητήσει με την οικογένειά του.

Οι περισσότεροι νέοι και ιδιαίτερα εμείς οι έφηβοι δίνουμε μεγάλη αξία στους φίλους μας, με τους οποίους συχνά μοιάζουμε όχι μόνο αξιακά και ηθικά, αλλά και στην εξωτερική μας εμφάνιση. Η ύπαρξη πραγματικών φίλων στη ζωή μας βοηθά να απομακρύνουμε την απομόνωση και την εσωστρέφεια, χαρακτηριστικά που συχνά παρατηρούνται στους εφήβους. Η παρουσία φίλων στη ζωή μας μάς ενδυναμώνει, ολοκληρώνει την προσωπικότητά μας, μας κάνει χαρούμενους και μας βοηθά να πετυχαίνουμε πιο εύκολα τους στόχους μας.

Η «διαφορετικότητα» είναι δικαίωμα

🎵 **Γράφει:** Αίμιλη Γεωργίου, Α11

Τα τελευταία χρόνια, η στάση των συμμαθητών μου απέναντι στο «διαφορετικό» με έχει προβληματίσει αρκετές φορές και γι' αυτό αποφάσισα να γράψω τις σκέψεις μου... Εμείς, η νέα γενιά και το μέλλον αυτής της «καμμένης» χώρας, οφείλουμε να δείχνουμε ο ένας στον άλλον (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ) σεβασμό. Δυστυχώς, όμως, τα καθημερινά περιστατικά ρητορικής μίσους και έλλειψης σεβασμού, μέσα και έξω από τα όρια του σχολείου, αποδεικνύουν το αντίθετο και οφείλονται κυρίως στην άγνοια που υπάρχει.

Το εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ θα έπρεπε, δεν παρέχει μια σωστή και ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Όσο και αν φαίνεται περιέργο, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση θα έπρεπε να ξεκινά από το νηπιαγωγείο και να αναπτύσσεται σταδιακά, ώστε να προετοιμαζόμαστε για το «διαφορετικό», που είναι μέρος της ζωής όλων μας, ανεξαρτήτως θρησκείας, καταγωγής, ιδεολογίας κ.λπ. Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, καθ'

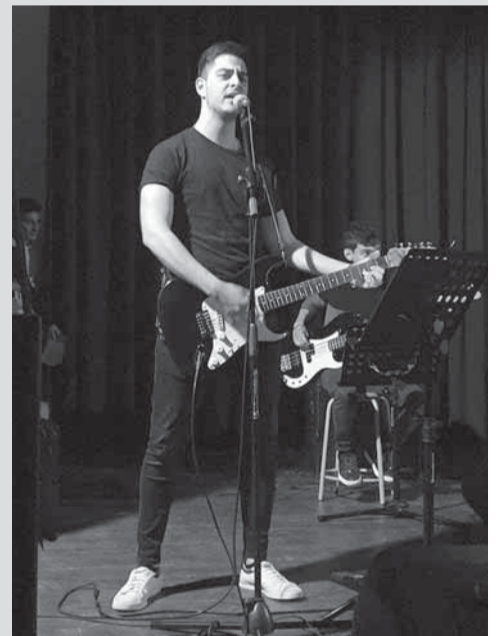
όλη τη διάρκεια της φοίτησής μας στο σχολείο, θα έπρεπε να καλύπτει τα θέματα: κατάρριψη στερεοτύπων, «The underwear rule», εφηβεία, ορμές, πώς να ήμε «όχι», ταυτότητα, σεξουαλικότητα, βιολογικό και κοινωνικό φύλο (sex and gender), σεξουαλικός προσανατολισμός, αναπαραγωγή, προστασία, εφηβικές εγκυμοσύνες και άλλα.

Δυστυχώς, η πολιτεία αδιαφορεί. Τρανό παράδειγμα είναι ο μικρός αριθμός βουλευτών που παρευρέθηκε στην εκδήλωση της Ομάδας Εφήβων Συμβούλων της Επιτροπής των Δικαιωμάτων του Παιδιού, το 2017, ενώ είχε προηγηθεί συνεδρία της Βουλής και πολλοί βουλευτές βρίσκονταν στο κτήριο. Τι είναι τελικά πιο σημαντικό; Ένα απλό χαρακτηριστικό ενός ατόμου, όπως είναι το φύλο ή ο σεξουαλικός του προσανατολισμός, ή το ποιος είναι ως άνθρωπος και πώς φέρεται; Στα αυτιά μου πάντα θα ηχούν τα λόγια του Μαχάτμα Γκάντι, τα οποία έχω στη ζωή μου σαν πυξίδα: «Γίνε η αλλαγή που θες να δεις στον κόσμο».

Μουσική για μια ζωή!

🎵 **Γράφει:** Νεκτάριος Νικολάου, Γ33

Μουσική... Κλείνεις τα μάτια και βρίσκεσαι σ' έναν άλλο κόσμο. Χάνεσαι στο άκουσμά της σχηματίζοντας εκατοντάδες εικόνες. Είναι τρόπος ζωής και το φάρμακο στις περισσότερες στιγμές άγχους και πίεσης. Κάθε φορά που παίρνω στα χέρια μου την κιθάρα, ξεχνώ ό,τι άσχημο έχω περάσει και αφήνομαι στον ρυθμό. Μουσική είναι η ανατριχίλα που διαπερνά σαν ηλεκτρικό ρεύμα το σώμα σου, κάθε φορά που ακούς κάτι όμορφο. Πολλές φορές προσπάθησα να φανταστώ πώς θα ήταν η ζωή χωρίς μουσική και πάντα καταλήγω στο συμπέρασμα πως θα ήταν σαν εφιάλτης. Η μουσική είναι ένας τρόπος έκφρασης και εκτόνωσης, ένας έρωτας που δεν εξασθενεί ποτέ στο πέρασμα του χρόνου.

Ο χορός, το πάθος μου!

🎵 **Γράφει:** Στυλιάνα Αποστόλου, Γ51

Κάνοντας με πάθος κάτι που μας καρέσει, μας γεμίζει και μας ενθουσιάζει μάς κάνει αυτόματα ζωντανούς. Αυτό είναι για μένα ο χορός. Το πάθος μου για τον χορό είναι κάτι φυσικό και συνάμα ανεξίτηλο. Έχοντας ένα χόμπι, έναν τρόπο να περνάς τον ελεύθερό σου χρόνο, ένα έντονο ενδιαφέρον για κάτι, θυμάσαι ότι ως άνθρωπος έχεις ανάγκη να διασκεδάσεις, να ψυχαγωγείσαι, να περνάς ευχάριστα τον χρόνο σου, να ικανοποιείσαι ψυχικά, να ζεις στιγμές αξέχαστες, μοναδικές. Έχεις την ανάγκη να ζεις! Όλα αυτά περιγράφουν αυτά που νιώθω όταν χορεύω. Με τον χορό ξεφεύγω από τη ρουτίνα, ξεχνιέμαι και ταυτόχρονα αφήνω πίσω μου το μουντό σκηνικό της καθημερινότητας.

Υλισμός και πνευματική καλλιέργεια

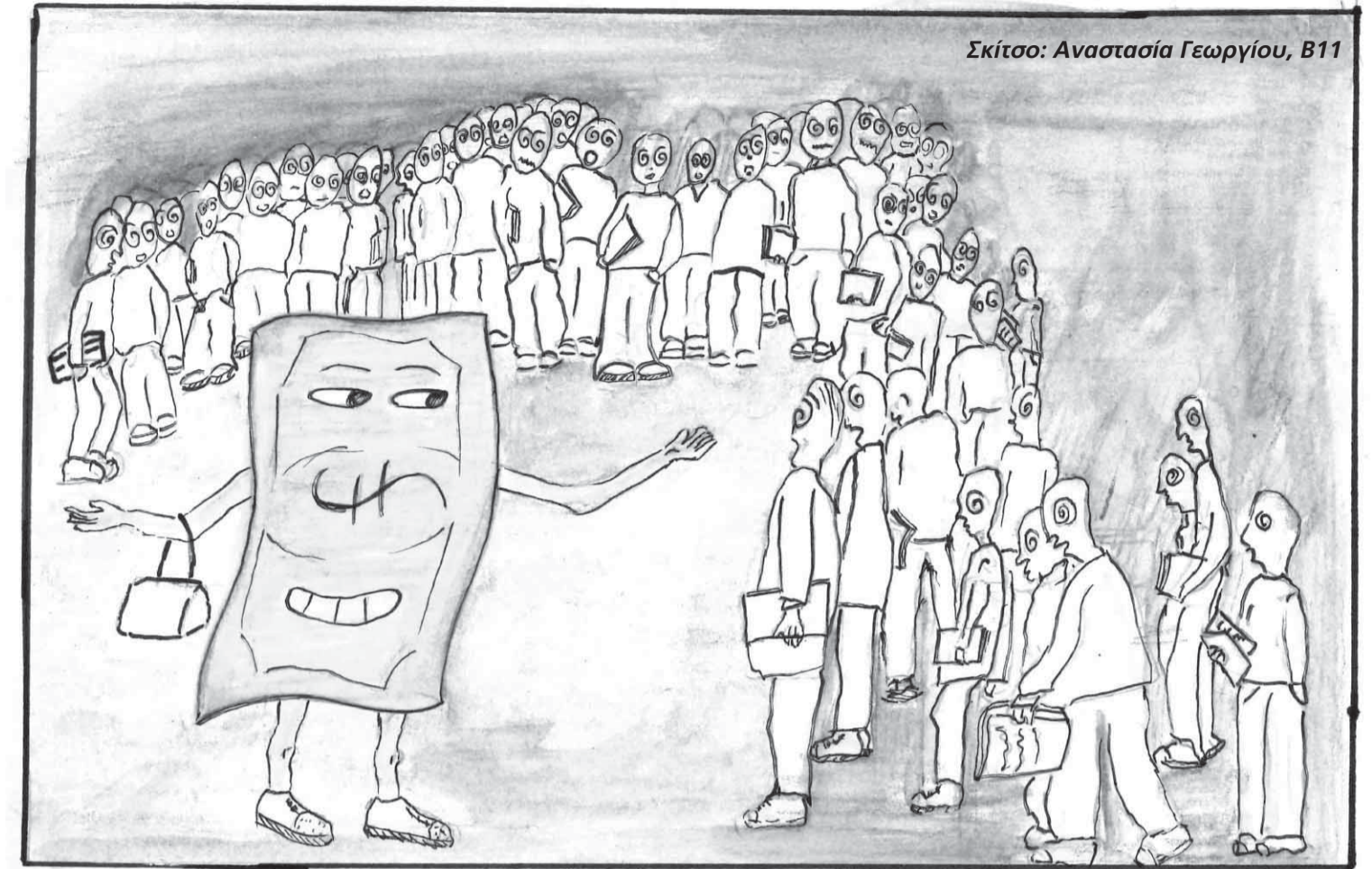
Γράφει: Άρης Πομπηροίδης, Γ34

Είναι γεγονός πως στην εποχή μας το να βρει κανείς πνευματικούς ανθρώπους είναι αρκετά δύσκολο. Η καλλιέργεια του πνεύματος στις μέρες μας παραμελείται και συχνά αντικαθίσταται από τον υλισμό, το συμφέρον και το κέρδος. Ποιες είναι, όμως, οι συνέπειες για την κοινωνία και ειδικότερα για τη νεολαία;

Η παραμονή μας στο μονοπάτι, το οποίο μας υποδεικνύεται από παιδιά, είναι πραγματικά ένας άθλος. Όταν γύρω σου όλα βουλιάζουν στο σκοτάδι, εξαιτίας της έλλειψης πνευματικής παιδείας, έρχεσαι, θέλοντας και μη, αντιμέτωπος με το μεγάλο ερώτημα: «Αξίζει τελικά; Τι έχω πλέον να κερδίσω;». Παγιδευμένοι σ' ένα σύστημα παιδείας, το οποίο προωθεί ολόένα και περισσότερο τη βαθμολογία και συνεπώς την παραπαιδεία που οργιάζει, πώς είναι δυνατό να παραμείνεις ανεπηρέαστος;

Έχουμε πλέον φτάσει στο σημείο να αμφισβητούμε την ύπαρξη της πνευματικής παιδείας. Με όλο το βάρος που έχουμε, ως νέα γενιά, για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, ψάχνουμε απεγνωσμένα κάποιον ή κάποιους να μας κρατήσουν πιστούς στην προσπάθειά μας για τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος.

Η αλήθεια είναι πως τελικά ο πλέον καταλληλότερος να μας τραβήξει από το σκοτάδι δεν είναι άλλος παρά ο ίδιος ο

Σκίτσο: Αναστασία Γεωργίου, Β11

εαυτός μας. Αν οι πνευματικοί άνθρωποι είναι δυσεύρετοι, είμαστε υπεύθυνοι, ο καθένας ξεχωριστά, για τη δημιουργία άλλων. Εμείς θα είμαστε αυτοί που θα σπάσουν τα δεσμά του υλισμού, απελευθερώνοντας πρώτα τους εαυτούς μας

και μετά τους άλλους. Εμείς θα αποτελούμε το φωτεινό παράδειγμα για τις επόμενες γενιές, εμείς θα έχουμε χαράξει τον δρόμο προς την πραγματική γνώση, την πραγματική αξία της ζωής.

Όταν, λοιπόν, έρθει η ώρα να διαχωρί-

σετε το σωστό από το λάθος, να διαλέξετε σε ποιο στρατόπεδο θα βρεθείτε, ρωτήστε πρώτα τον εαυτό σας: «Σε τι είδους κόσμο ονειρεύομαι να ζω;» και θα έχετε τη λύση του προβλήματος στα χέρια σας!

Κρίση αξιών και νέοι

Γράφει: Στυλιανός Κωνσταντίνου, Β11

Πολύς λόγος γίνεται για την οικονομική κρίση, που μαστίζει τον ελληνικό χώρο και που, τα τελευταία χρόνια, ακούμπησε και την Κύπρο μας. Λίγοι, όμως, αντιλαμβάνονται πως η κρίση αυτή δεν είναι μόνο οικονομική. Πρωτίστως θα λέγαμε πως είναι κρίση αξιών, η οποία επέφερε και την οικονομική κρίση. Και αυτό γιατί ο σύγχρονος άνθρωπος νομίζει ότι έχει ανάγκη την οικονομική του άνεση, την οποία τελικά αναδεικνύει σε ύψιστη αξία.

Η μανιώς αναζήτηση του χρήματος και η ψευδαίσθηση πως η ευτυχία βρίσκεται στα υλικά αγαθά αποτέλεσαν αυτοσκοπό όλων των «πολιτισμένων» ανθρώπων, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, και μας έχουν οδηγήσει σε έναν πρωτόγνωρο υλικό ευδαιμονισμό. Τίποτε πλέον δεν θεωρείται ιδανικό, αν δεν ντύνεται με τον χρυσοποικίλο μανδύα του χρήματος. Ακόμη και η γνώση μοιάζει άχρηστη, όταν δεν μπορεί κανείς να την εξαργυρώσει έστω και με λίγα ευρώ.

Με αυτόν τον τρόπο σκέψης καταφέραμε να χάσουμε κάθε ποιότητα από τη ζωή μας και κάθε ίχνος σεβασμού προς τον συνάνθρωπο και συμπολίτη μας.

Κατά κάποιον τρόπο έχει χαθεί η πίστη μας, όχι μόνο με τη θρησκευτική έννοια, αλλά περισσότερο με την αρχαιοελληνική. Έχει εξαφανισθεί, δηλαδή, κάθε έννοια εμπιστοσύνης προς οτιδήποτε άλλο, με συνέπεια την απαξίωση των θεσμών, που για χρόνια αποτελούσαν συνεκτικό κρίκο της ελληνικής κοινωνίας.

Το πιο ανησυχητικό βέβαια είναι πως η κρίση των αξιών δεν αφορά μόνο στους μεγάλους, αλλά και στους, θεωρητικά τουλάχιστον, ιδεαλιστές νέους ανθρώπους. Από μικρή ήδη ηλικία οι μαθητές συνηθίζουν στη νοοτροπία της βαθμολογίας. Έχουν ως μόνο μέτρο για την επιτυχία τον βαθμό που θα πάρουν στις εξετάσεις, χωρίς να δίνουν καμιά σημασία σε αρχές και παραδείγματα προς μίμηση. Η γνώση λειτουργεί, στις περισσότερες περιπτώσεις, ως διαβατήριο για την επαγγελματική αποκατάσταση. Ασφαλώς, μια νεολαία που έχει αυτές τις αντιλήψεις και έχει μεγαλώσει με αυτόν τον τρόπο, πολύ εύκολα μπορεί να καταργήσει κάθε ηθική αρχή. Σίγουρα τότε θα έχουμε κρίση και ανατροπή αξιών που μέχρι τώρα είχαν βασική θέση στη ζωή και την κοινωνία μας. Ο νέος του σήμερα βρίσκεται σε πολύ δύ-

σκοπη θέση. Έχει κρίσιμα διλήμματα και επιλογές. Διάφοροι επιτήδειοι, με κούφια και ψεύτικα υποσχέσεις, υποσχονται επίγειους παραδείσους χωρίς προβλήματα και δυσκολίες, αλλά μόνο χαρές, ηδονές και απολαύσεις, που τελικά, ίσως όμως αργά, αποδεικνύονται δολώματα που τον πιάνουν όπως το ψάρι στο αγκίστρι, αφαιρώντας του τη βούληση και τη νόηση, την κρίση και την αξιοπρέπεια και όχι λίγες φορές αυτήν ακόμη την ίδια του τη ζωή.

Τα μεγαλύτερα προβλήματα των νέων σήμερα είναι ψυχικά και πνευματικά. Αυτή η ψυχική κατάσταση, η αδυναμία και το απύθμενο κενό που βιώνει ο μακράν του Θεού άνθρωπος -και συγκεκριμένα ο νέος- είναι η βασικότερη αιτία που τον οδηγεί σε άλλου είδους διεξόδους και λύσεις, που τελικά αποδεικνύονται πλοκάμια περίπλοκα. Δυστυχώς σήμερα αρκετοί νέοι χαρακτηρίζονται από έλλειψη προγράμματος στη ζωή τους, σωστής αγάπης για τη ζωή, τον άνθρωπο και την κτίση ολόκληρη, δεν ξέρουν τι θέλουν και, με απλά λόγια, μαστιζονται από μίαν αδιαφορία, η οποία εκφράζει το ψυχικό τους κενό, την εσωτερική τους ακαταστασία.

Τα ναρκωτικά, η μαστίγα αυτής της εποχής μας όπως χαρακτηρίζεται, είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα σε ολόκληρο τον κόσμο, δυστυχώς τα τελευταία χρόνια και στο ίδιο το νησί μας. Η κοινωνία, πέραν των τυπικών και πρακτικών προλήψεων και της, χωρίς αποτέλεσμα, αντιμετώπισης της κατάστασης, όχι μόνο ψηλώνει τα χέρια, αλλά, με τη στάση και τον τρόπο που λειτουργεί, δυστυχώς την επιδεινώνει.

«Η αδιαφορία για τον Θεό», κατά τον άγιο Παΐσιο, «φέρνει και την αδιαφορία για όλα τα άλλα, φέρνει την αποσύνθεση. Λατρεύει ο άνθρωπος τον Θεό και ύστερα αγαπά και τους γονείς του, το σπίτι, τους συγγενείς του, τη δουλειά του, το χωριό του, το κράτος του, την πατρίδα του». Νομίζω πως, αν θέλουμε να συγκρατηθούμε από τον κατήφορο της καταστροφής, αυτά τα σοφά λόγια του αγίου πρέπει να μας προβληματίσουν. Για να ολοκληρωθούμε ως προσωπικότητες πρέπει αυτές οι «Αγάπες» να ιεραρχήσουν στις καρδιές μας. Μόνο τότε θα ζήσουμε με σεβασμό και με αξίες, που είναι το γνώρισμα των ΑΝΘΡΩΠΩΝ.

Κακοποίηση ζώων

✍ **Γράφουν:** Άνθια Τρακκούδη Γ32, Σοφία Νικολάου Γ32

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται πολλές φρικώδεις κακοποιήσεις ζώων σε αρκετές περιοχές της χώρας. Είναι απολύτως κατανοητό και θεμιτό να μην αγαπά κάποιος τα ζώα. Ωστόσο, ένα τεράστιο χάσμα χωρίζει όσους δεν βρίσκουν νόημα στη συντροφιά των ζώων, αλλά δεν τα κακοποιούν, και σε εκείνους που ασκούν βία σε αυτά. Υπάρχουν και οι «φιλόζωοι», που φροντίζουν ιδιαίτερα το ζώο που αγόρασαν ακριβώς από κάποιο pet shop, αλλά, αν τύχει και κάποιο αδέσποτο τολμήσει να το πλησιάσει, είναι έτοιμοι να του δώσουν... να καταλάβει!

Όλο και πιο συχνά ακούμε ότι ανυπεράσπιστα σκυλάκια βρέθηκαν βαμμένα με καρκινογόνες μπογιές ή κακοποιημένα στους δρόμους. Κακοποίηση, βέβαια, δεν είναι μόνο ο βασανισμός ή η θανά-

τωση ενός ζώου. Πολλοί αποκτούν κατοικίδια και τα έχουν συνεχώς δεμένα κάτω από αντίξοες συνθήκες, δίνοντάς τους ελάχιστο φαγητό και νερό. Τα αφήνουν φυλακισμένα σε μια φυλακή που οι ίδιοι δημιούργησαν γι' αυτά, στερώντας τους τη δυνατότητα να τρέξουν ελεύθερα στο φυσικό τους περιβάλλον. Υπάρχουν και αυτοί που φεύγουν για διακοπές και δεν σκέφτονται τι θα απογίνουν τα κατοικίδιά τους τις μέρες που θα απουσιάζουν.

Προτού αποκτήσει κάποιος ένα κατοικίδιο, ας σκεφτεί υπεύθυνα αν μπορεί να του παρέχει την απαραίτητη φροντίδα. Αλλά και το κράτος πρέπει να τιμωρεί με αυστηρότητα τους ασυνείδητους ιδιοκτήτες ζώων, μέχρι να γίνει σε όλους μας βίωμα ότι τα ζώα δικαιούνται την προσοχή και τη φροντίδα μας.

Μια βόλτα στην Αθήνα

✍ **Γράφει:** Στυλιάννα Κυριάκου, Β51

Εκατομμύρια άνθρωποι απ' όλο τον κόσμο επισκέπτονται κάθε χρόνο την Αθήνα, για να απολαύσουν τις ομορφιές της και, περπατώντας στα στενά δρομάκια στην Πλάκα και το Μοναστηράκι, κάτω από την Ακρόπολη, να βιώσουν τα συναισθήματα που προκαλεί η επαφής γνωριμία με τον σπουδαίο πολιτισμό που γεννήθηκε, κατά την αρχαιότητα, στην πόλη αυτή.

Δυστυχώς, όμως, σήμερα, μια σύντομη βόλτα στην Αθήνα, μπορεί να σε φέρει αντιμέτωπο με τη σημερινή κατάσταση της πόλης, αφού τα σημάδια, μετά από δέκα χρόνια οικονομικής ύφεσης, είναι πλέον ορατά. Στις σημαντικότερες πλατείες της πόλης, την Πλατεία της Ομονοίας, την Πλατεία Συντάγματος αλλά και στους κεντρικούς δρόμους γύρω από την Ερμού θα συναντήσεις ανθρώπους εθισμένους σε ναρκωτικές ουσίες ή άστεγους. Κιβώτια που κουνιούνται ή στοίβες από κουβέρτες, δεξιά και αριστερά των δρόμων, δεν είναι σκουπίδια που κάποιος έριξε στους δρόμους. Είναι άνθρωποι που δεν έχουν κάπου να μείνουν για να ζεσταθούν εξαιτίας δικών τους λαθών, αλλά και λόγω του ότι κάποιος δεν φρόντισαν

γι' αυτό. Επιπλέον, τα δεκάδες αδέσποτα που κυκλοφορούν στο κέντρο της πόλης, πιθανόν, να σε κάνουν να αναρωτιέσαι αν υπάρχουν καταφύγια για τα αδέσποτα ζώα ή και φιλοζωικές οργανώσεις.

Και αν έρθεις αντιμέτωπος με κόσμο που φωνάζει, δεν είναι περαστικοί... Είναι άνθρωποι που διαδηλώνουν για πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά θέματα, μιας και η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με πολλή από αυτά. Ποια εικόνα θα σχηματίσει, άραγε, κάποιος που επισκέπτεται σήμερα για πρώτη φορά την ελληνική πρωτεύουσα; Η απάντηση, νομίζω, θα είναι απογοητευτική, γιατί, δυστυχώς, μια από τις ωραιότερες και αρχαιότερες πόλεις του κόσμου, σήμερα δεν έχει τη θέση που της αξίζει.

Κρυμμένα πρόσωπα για διπρόσωπες μάσκες

✍ **Γράφουν:** Γεωργία Προδρόμου, Β11
Βασιλική Χατζηγαβριήλ, Β21

Γύρω μου υπάρχουν μάσκες που κρύβονται καλά ψάχνοντας για αγάπη σε άδεια κουτιά

Γύρω μου υπάρχουν μάσκες, μάσκες χαρούμενες που ψάχνουν την αλήθεια σε ψυχρά πρόσωπα

Ψυχρά πρόσωπα που τους λείπουν οι μάσκες και αδιαφορούν για αυτές

Ταξίδι Ι

✍ **Γράφει:** Αίμιλη Γεωργίου, Α11

Πήρα την μπλούζα από την ντουλάπα τους πήρα το διαβατήριό της και ανέβηκα πάνω στο λεωφορείο. Ήμουν μόνο εγώ, εγώ, εγώ.

Η αντανάκλασή μου στο μεγάλο παράθυρο φάνταζε θολή. ΓΙΑΤΙ ξεχνάω πάντα;

Παίρνω μια βαθιά ανάσα και ξεκινάω να περπατάω προς τον βορρά.

Ανεβαίνω· είμαι ψηλά. Συνεχίζω να ανεβαίνω, μα κατά λάθος στραβοπατάω... και βρίσκομαι ξαφνικά στο πάτωμα ΞΑΝΑ.

Ανεβαίνω και περπατάω αυτήν την φορά πιο σταθερά. Τα πατάω, ξεδέρονται, πέφτω.

ΞΑΝΑ.

Ανεβαίνω και συνεχίζω σταθερά· να ακολουθώ τον δρόμο

που χαραχτηκε από κάθε πλευρά και σαν τη βαλίτσα που είχαν αυτοί που όμως δεν έχουν ανοίξει ακόμη τα ρούχα, το ξέρω, δεν τσαλακώθηκαν.

Όπως τα πέταξαν έμειναν άθικτα, ίδια από κάθε όψη σαν το κλειδί του παππού, σε εκείνο το χωριό που κανείς δεν θυμάται.

Βρήκα και εγώ μία εκεί στο πεζοδρόμιο και την πήρα και τη σήκωσα. Και συνέχισα να περπατώ, σταθερά.

Μα πού βαδίζουμε κύριοι;

Φτάνω στο τέλος του δρόμου που θα ήταν εκεί αν δεν έφτανε το «τέλος», του τέλους της αρχής.

Θυμάμαι εκείνο το άγαλμα που όποτε το έβλεπα ανησυχούσα μη λιώσει και χαθεί.

Τα κέρνα αγάλματα της Λευκωσίας.

Κυπριακό ποδόσφαιρο: Ποιο είναι το μέλλον του;

Γράφουν: Αλίκη Ευσταθίου Β11, Στυλιανή Κλεάνθους Β11

Στο παρελθόν, τα περισσότερα αγόρια μεγάλωναν με το όνειρο ότι κάποτε θα γίνονταν σπουδαίοι ποδοσφαιριστές. Σήμερα παρατηρούμε ότι όχι απλώς ονειρεύονται, αλλά είναι πεπεισμένα ότι το παιδικό τους απωθημένο θα γίνει πραγματικότητα. Δίνουν τα πάντα για την επίτευξη του στόχου τους, αλλά δυστυχώς βλέπουν την προσπάθειά τους να γκρεμίζεται, αφού οι ομάδες παραμερίζουν τους νέους των ακαδημιών, προτιμώντας ταλέντα από άλλες χώρες.

Και ποιος νέος δεν ονειρεύεται να έχει τη ζωή του David Beckham; Ή τελιοσπάντων την «ιδανική» ζωή; Οικογένεια, χρήματα, δόξα είναι οι στόχοι των νέων που φλέγονται για το ποδόσφαιρο. Στερούνται φίλους, σχέσεις, μελέτη, διακοπές, ύπνο, σπουδές, για να βρεθούν στο τέλος μπρο-

στά σε μια κλειστή πόρτα, που δεν λείει να ανοίξει. Και τελικά ανακαλύπτουν ότι βρίσκονται μπροστά από πολλούς κλειστές πόρτες, αφού δεν προνόησαν να αποκτήσουν άλλα προσόντα...

Οι ομάδες που δίνουν ευκαιρίες σε ποδοσφαιριστές από τις ακαδημίες είναι ελάχιστες σήμερα στην Κύπρο. Σύμφωνα με τα στατιστικά, από τους ποδοσφαιριστές που συμμετείχαν στο πρωτάθλημα Cyta 2017-2018 το 76,3% ήταν ξένοι! Από την άλλη, οι ίδιες οι ακαδημίες δεν αντιμετωπίζουν πάντοτε με σοβαρότητα τους ποδοσφαιριστές τους αλλά ούτε και το άθλημα. Συχνά, οι προπονητές δεν είναι ειδικευμένοι στο ποδόσφαιρο, δεν υπάρχουν

τα κατάλληλα ιατρικά επιτελεία, ενώ τα προπονητικά κέντρα παρουσιάζουν ελλείψεις.

Πώς θα μπορούσαν να επιλυθούν τα προβλήματα αυτά; Κάθε ομάδα θα έπρεπε να επιβαρυνόταν με ένα σημαντικό μεγάλο πρόβλημα, ώστε η βασική εντεκάδα κάθε αγώνα να περιλαμβάνει τουλάχιστον πέντε Κύπριους ποδοσφαιριστές. Με τον τρόπο αυτό, όχι μόνο θα δίνονταν ευκαιρίες σε Κύπριους αθλητές, αλλά θα προωθούνταν και σε ξένες ομάδες πολλά ταλέντα από τις κυπριακές ακαδημίες.

Επωφελές θα είναι επίσης η κατηγορία των U16 και πάνω να τυχάνει περισσό-

τερης προσοχής. Σε κάθε προπονητικό κέντρο να υπάρχουν οι απαραίτητες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, όπως γυμναστήρια, μπάνια, κέντρα αποκατάστασης κ.ά. Έτσι οι νέοι θα αντιμετωπίζονται από μικρό ως ποδοσφαιριστές, ενώ θα δημιουργούνται μεταξύ τους δυνατές φιλίες, που θα βοηθούν στην καλύτερη συνεργασία και ομαδικότητα.

Πρέπει να δίνονται τα κατάλληλα κίνητρα στους νέους να δουλεύουν σκληρά και να πετυχαίνουν τις φιλοδοξίες τους, γνωρίζοντας, όμως, τις πραγματικές προοπτικές που υπάρχουν. Με αυτόν τον τρόπο περισσότερα παιδιά θα γράφονται σε ακαδημίες, αφού θα γνωρίζουν ότι μπορούν να προωθηθούν με σοβαρότητα, αν το αξίζουν, και η Κύπρος θα μπορέσει να αναδείξει τα ταλέντα της και στην Ευρώπη.

Κάρτα φιλάθλου... σε άδεια γήπεδα

Γράφει: Ανδρέας Χρυσάνθου, Β11

Από την 1η Αυγούστου 2018 όλα άλλαξαν στα κυπριακά γήπεδα. Εφαρμόστηκε η κάρτα φιλάθλου και οι οργανωμένοι οπαδοί των μεγάλων ομάδων

αρνούνται πεισματικά να τη δεχτούν, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εισέλθουν στο γήπεδο και να στηρίξουν την αγαπημένη τους ομάδα.

Η κάρτα φιλάθλου εφαρμόστηκε ως μέτρο κυρίως για την εξάλειψη της βίας και του χουλιγκανισμού που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στα γήπεδα, την εξάλειψη των ζημιών που γίνονταν σε ιδιωτικές και δημόσιες περιουσίες, αλλά και για επιστροφή των οικογενειών στους αθλητικούς χώρους. Έτσι, στο εξής, όποιος επιθυμεί να αγοράσει εισιτήριο για να παρακολουθήσει κάποιον αγώνα θα πρέπει πρώτα να εγγραφεί στο μητρώο φιλάθλου και να καταχωρίσει προσωπικά του στοιχεία.

Η απόφαση αυτή δίχασε εξ αρχής τον φίλαθλο κόσμο. Πολλοί θεώρησαν ότι μόνο θετικά αποτελέσματα θα έχει το νέο αυτό μέτρο, ενώ ακόμη περισσότεροι φωνάζουν ακόμα ότι πρόκειται για «φακέλωμα» των φιλάθλων. Οι οργανωμένοι ζητούν να καταργηθεί η κάρτα, αφού, όπως υποστηρίζουν, σε κανέναν δεν συμφέρει. Οι ομάδες χάνουν χρήματα λόγω της μη προσέλευσης κόσμου στα γήπεδα, αλλά και οι ποδοσφαιριστές στερούνται της εμπύχωσης και του παλμού που οι φίλαθλοι τους πρόσφεραν.

Τελικά, ο ΚΟΑ, στην προσπάθειά του να καταστήσει προσβάσιμα τα γήπεδα στις οικογένειες, τα μετέτρεψε σε «εκκλη-

σίες». Κι έτσι τα γήπεδα ερήμωσαν... Κανένα σύνθημα δεν ακούγεται, κανένα συναίσθημα δεν εκφράζεται. Υπήρχαν άλλοι τρόποι για την εξάλειψη της βίας. Μέσα από συζητήσεις της αστυνομίας με τους οργανωμένους και τις ομάδες θα μπορούσαν να συμφωνηθούν άλλα μέτρα. Και αν ήθελαν πραγματικά τα γήπεδα να είναι γεμάτα με οικογένειες, θα έβαζαν δωρεάν τα εισιτήρια σε όλα τα αθλήματα. Αντί αυτού οι τιμές των εισιτηρίων είναι υψηλές. Σε καμία άλλη χώρα δεν υπάρχει αυτό το μέτρο. Μονο στην Ιταλία δοκίμασαν να το εφαρμόσουν, αλλά σύντομα κατάλαβαν πως δεν συμφέρει σε κανέναν και το κατάργησαν.

Γιάννης Αντετοκούμπο, «The Greek freak»

Θέληση-Πείσμα-Ψυχή

Γράφει: Στυλιανή Κλεάνθους, Β11

Ο Γιάννης Αντετοκούμπο γεννήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1994. Οι γονείς του κατάγονται από τη Νιγηρία, όπου και κατοικούσαν μέχρι το 1992, οπότε μετανάστευσαν στην Ελλάδα. Όπως πολλοί μετανάστες έτσι και η οικογένεια Αντετοκούμπο βίωσε την απόρριψη, ενώ ο μικρός Γιάννης και τα αδέρφια του ρίχτηκαν από μικρό στη βιοπάλη εργαζόμενοι ως μικροπωλητές.

Ο Γιάννης ήρθε σε επαφή με τον αθλητισμό στα 15 του χρόνια, όταν, λόγω του ύψους του, του πρότειναν να ασχοληθεί με την καλαθοσφαίρα. Αν και ο διεθνής πλέον μπασκετμπολίστας είχε να αντιμετωπίσει πολλές δυσκολίες, με σύμμαχο το πείσμα του κατάφερε να είναι μέλος της ομάδας των Bucks στο NBA. Σήμερα και τα πέντε αδέρφια Αντετοκούμπο ασχολούνται με τον αθλητισμό· ο μεγαλύτερος, ο Φράνσις, ως ποδοσφαιριστής,

ενώ οι υπόλοιποι, ο Θανάσης, ο Γιάννης, ο Κώστας και ο Αλέξης ως μπασκετμπολίστες.

Ο Γιάννης εκπροσωπεί τα χρώματα της Ελλάδας στην Αμερική και παρόλη τη νιγηριανή του καταγωγή, τον φωνάζουν «The Greek freak», δηλαδή «Το ελληνικό θαύμα». Ο Αντετοκούμπο έγινε το ίνδαλμα πολλών Ελλήνων μέσα από τις επιτυχίες του και όμως είναι ένας κοινός άνθρωπος όπως όλοι μας. Αν δεν είχε αυτές τις επιτυχίες, πολλοί θα συνέχιζαν να τον χλευάζουν αποκαλώντας τον «ο μαύρος» ή «ο μετανάστης». Το γεγονός πως ο Γιάννης θεωρείται Έλληνας, ενώ άλλοι μετανάστες, που ζουν μεν τίμια αλλά δεν είναι «διάσημοι», θεωρούνται ξένοι και λίγο πολύ υπαίτιοι όλων των αρνητικών της κοινωνίας μας θα πρέπει να μας προβληματίσει.

Ο Γιάννης Αντετοκούμπο μέσα από το πείσμα, την πίστη του, τη σκληρή δουλειά και τη θέλησή του κατάφερε να κάνει το όνειρό του πραγματικότητα. Το μή-

νυμα που παίρνουμε μέσα από την πορεία του είναι πως, για να πετύχει τους στόχους σου, πρέπει να το θέλεις και να πιστεύεις πως ΜΠΟΡΕΙΣ!!!

Ο Ανδρέας Ναπολέων κατάγεται από τη Λευκωσία και είναι απόφοιτος της Τεχνικής Σχολής Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Λευκωσίας. Του άρεσε ανέκαθεν η μουσική και γι' αυτό η απόφασή του να γίνει τραγουδιστής ήταν, κατά κάποιο τρόπο, μονόδρομος. Πριν από λίγο καιρό τον συνάντησα ...διαδικτυακά και του υπέβαλα κάποιες ερωτήσεις.

«Η μουσική είναι τρόπος ζωής»

Συνέντευξη

με τον **Ανδρέα Ναπολέοντα**

Γράφει: Χριστίνα Χριστοφή, Γ11

Ερ.: Με ποιους καλλιτέχνες θα θέλατε να συνεργαστείτε;

Απ.: Με τον Χρήστο Δάντη, που είναι από τους αγαπημένους μου, αλλά και με άλλους πολλούς!

Ερ.: Θα θέλατε να κάνετε καριέρα στο εξωτερικό;

Απ.: Και βέβαια θα ήθελα να πάω στο εξωτερικό. Έχω πολλά πράγματα στο μυαλό μου. Τα χρόνια περνούν γρήγορα και δυστυχώς στον κόσμο της μουσι-

κής πρέπει να κάνεις από μικρά βήματα, για να καταφέρεις να εξελιχθείς.

Ερ.: Ποιο είδος μουσικής σας αρέσει;

Απ.: Κυρίως μου αρέσουν οι μπαλάντες και η pop μουσική.

Ερ.: Τι θα συμβουλεύατε τους νέους που θέλουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με τη μουσική;

Απ.: Να κάνουν πάντα αυτό που αγαπούν. Η ενασχόληση με τη μουσική δεν

είναι επάγγελμα, είναι τρόπος ζωής. Η μουσική είναι παντού και γι' αυτό τους παροτρύνω να την ακολουθήσουν, αν την αγαπούν, και θα είμαι εκεί να τους βοηθήσω στα πρώτα τους βήματα.

Ερ.: Είναι ασφαλές να δουλεύει κάποιος τη νύχτα;

Απ.: Δυστυχώς ο κόσμος της νύχτας δεν είναι τόσο ασφαλής. Χρειάζεται προσοχή να μην αφήσεις τη νύχτα να καθορίσει τη ζωή σου, γιατί κρύβει κινδύνους.

91η Απονομή Όσκαρ

Χωρίς εκπλήξεις και με άρωμα Ελλάδας η φετινή απονομή

Γράφει: Χριστίνα Σταυρινίδου, Α11

Ο Τα βραβεία της Αμερικανικής Ακαδημίας Κινηματογράφου (Όσκαρ) θεωρούνται τα σημαντικότερα κινηματογραφικά βραβεία. Η 91^η απονομή διεξήχθη στις 24 Φεβρουαρίου του 2019, στο θέατρο Dolby στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνιας. Διάσημες προσωπικότητες, όπως η Melissa McCarthy, ο Taylor Rogers, η Lady Gaga και ο Bryan May, παρευρέθηκαν στη μεγάλη γιορτή του κινηματογράφου. Τους περισσότερους τίτλους της χρονιάς πήρε η

ταινία *Bohemian Rhapsody*, αποσπώντας τέσσερα βραβεία, ενώ η ταινία *Green Book* απέσπασε τρία, μεταξύ των οποίων και αυτό της καλύτερης ταινίας. Τρία βραβεία απέσπασαν και οι ταινίες *Roma* και *Black Panther*.

Αίσθηση έκαναν οι συγκινητικές ομιλίες του Rami Malek, της Regina King και της Lady Gaga, καθώς και η ξεκαρδιστική ομιλία της Olivia Coleman. Η στιγμή που έκλεψε τις εντυπώσεις ήταν η εμφάνιση του Bradley Cooper και της Lady Gaga,

οι οποίοι τραγούδησαν το *Shallow*. Δεν θα μπορούσαμε να μην αναφέρουμε ότι η φετινή απονομή των βραβείων είχε και άρωμα Ελλάδας, αφού η ταινία του Γιώργου Λάνθιμου *The Favourite* ήταν υποψήφια για δέκα βραβεία, αποσπώντας τελικά ένα, αυτό του πρώτου γυναικείου ρόλου, το οποίο κατέκτησε η Olivia Coleman.

Οι νικητές στις σημαντικότερες κατηγορίες

Καλύτερη Ταινία: *Green Book*

Σκηνοθεσία: Alfonso Cuaron, *Roma*

Α' Ανδρικός Ρόλος: Rami Malek, *Bohemian Rhapsody*

Α' Γυναικείος Ρόλος: Olivia Coleman, *The Favourite*

Β' Ανδρικός Ρόλος: Mahershala Ali, *Green Book*

Β' Γυναικείος Ρόλος: Regina King, *If Beale Street Could Talk*

Πρωτότυπο Σενάριο: *Green Book*

Διασκευασμένο Σενάριο: *Black Klansman*

Μουσική: Ludwig Goransson, *Black Panther*

Τραγούδι: *Shallow*, *A Star is Born*

Καλύτερη Ταινία Κινουμένων Σχεδίων: *Spider Man into the Spider-Verse*

Καλύτερο Ντοκιμαντέρ: *Free Solo*

Ξενογλώσση Ταινία: *Roma* – Μεξικό

Γιώργος Λάνθιμος

Γράφει: Χριστίνα Σταυρινίδου, Α11

Ο Γιώργος Λάνθιμος γεννήθηκε τον Μάιο του 1973 στην Ικαρία και σπούδασε στη Σχολή Κινηματογράφου και Τηλεόρασης Λ. Σταυράκου στην Αθήνα. Η καριέρα του ως σκηνοθέτη ξεκίνησε με μικρά φιλμάρια και μουσικά βίντεο, ενώ η πρώτη του ταινία, *Ο καλύτερός μου φίλος*, βγήκε στις κινηματογραφικές αίθουσες το 2001. Το 2009 η ταινία του *Κυνόδοντας*

του έδωσε το εισιτήριο για καριέρα στο εξωτερικό, τρία διεθνή βραβεία και μια υποψηφιότητα για όσκαρ καλύτερης ξενογλώσσης ταινίας. Το 2011 η ταινία του *Alps* τού χάρισε ακόμα τρία διεθνή βραβεία, ενώ, τέσσερα χρόνια μετά, κατέκτησε ακόμα ένα για την ταινία *The Lobster*.

Η ταινία του *The Favourite* (2018) κορύφωσε την καριέρα του, αφού ήταν προ-

τεινόμενη για 52 διεθνή βραβεία, μεταξύ των οποίων και δέκα όσκαρ. Τελικά, απέσπασε τα οκτώ, στα οποία περιλαμβάνεται και το όσκαρ για τον πρώτο γυναικείο ρόλο (Olivia Coleman). Οι επιτυχίες του ταλαντούχου Έλληνα σκηνοθέτη στον χώρο του κινηματογράφου δίνει στους απανταχού Έλληνες μεγάλη χαρά και εθνική περηφάνεια.

Κυπριακή διάλεκτος

Άδικη η υποτίμησή της

✎ **Γράφει: Ιάσωνας Γεωργίου, Β32**

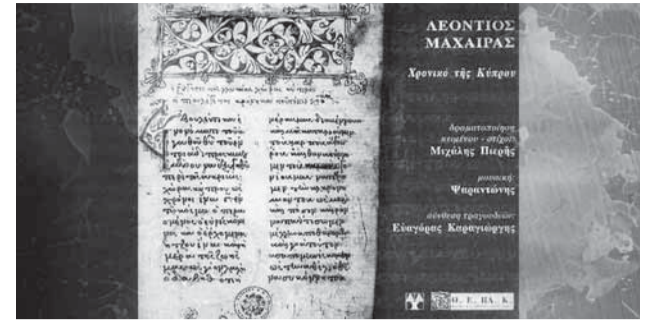
«Είναι θυπηρό να μην ναγνωρίζουμε την αξία της κυπριακής διαλέκτου μας και να την παραγκωνίζουμε συνειδητά»

Η κυπριακή διάλεκτος, όπως άλλα νησιώτικα ιδιώματα της ελληνικής γλώσσας, άρχισε να διαφοροποιείται από την κοινή ελληνική, όταν ο έλεγχος του νησιού πέρασε από το Βυζάντιο στα χέρια άλλων κρατών και συνεπώς τα κοινά στοιχεία της διαλέκτου με την κοινή ελληνική οφείλονται στη γλώσσα της εποχής. Στην Κύπρο, διαλεκτικά στοιχεία κάνουν την εμφάνισή τους για πρώτη φορά κατά τη Φραγκοκρατία (13^{ος} αιώνας), οπότε έχουμε γραπτές αποδείξεις της κυπριακής διαλέκτου στις

Ασίζες της Ιερουσαλήμ, οι οποίες ήταν οι νόμοι του γαλιλικού φεουδαρχικού συστήματος μεταφρασμένοι στην κυπριακή, και αργότερα στο *Χρονικό* του Λεόντιου Μαχαιρά. Από τα γραπτά αυτά κείμενα γνωρίζουμε ότι η βασική δομή της κυπριακής διαλέκτου είχε διαμορφωθεί από τότε.

Η κυπριακή, όμως, ως προφορική διάλεκτος υπήρχε πολύ νωρίτερα, όπως μαρτυρείται από τα δημοτικά τραγούδια της προφορικής παράδοσης. Εξάλλου, για να έχουμε συγγράμματα από μια εν

γένει προφορική διάλεκτο, σημαίνει ότι αυτή είχε ήδη καταστεί κύριο ιδίωμα του τόπου. Επιπλέον επιρροές υπήρξαν από μεταγενέστερους κατακτητές (Βενετούς, Άγγλους, Οθωμανούς), αλλά και από γειτονικούς λαούς (π.χ. Άραβες), όπως συμβαίνει με οποιαδήποτε γλώσσα. Η κυπριακή διάλεκτος, συνεπώς, παρέμεινε ζωντανή ως ένα αναπόσπαστο κομμάτι του ελληνισμού της Κύπρου διαχρονικά, ακολουθώντας παράλληλα την πορεία των κατοίκων του νησιού.

Η υποτίμηση της κυπριακής διαλέκτου

Σήμερα, όμως, υπάρχουν πολλοί πολίτες, ειδικά εκ των έσω. Πολλοί, ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου, φαίνεται ότι δεν εκτιμούν την κυπριακή διάλεκτο, αγνοώντας την ιστορική της αξία, την πολιτιστική της αξία, αλλά και τη σημασία που έχει για τους Ελληνοκυπρίους. Δεν είναι λίγοι αυτοί που θεωρούν ότι η κυπριακή διάλεκτος δεν είναι καθαρόαιμο ελληνική και ότι η προφορά της έχει αλλοιωθεί από ξένα, «βαρβαρικά» φωνήματα και συνεπώς καθήκον μας είναι η εκκαθάρισή της από αυτά. Η άποψη αυτή υπαινίσσεται, εμμέσως πλην σαφώς, μίαν υποτιθέμενη κατωτερότητα των κυπριακών, πράγμα που δεν ισχύει. Ενώ, δηλαδή, η φωνητική της σημερινής κοινής ελληνικής απέχει πολύ από αυτήν της αρχαίας, η κυπριακή έχει διατηρήσει από τα μεσαιωνικά ελληνικά περισσότερα φωνητικά στοιχεία απ' όσα η κοινή ελληνική (π.χ. διπλά σύμφωνα). Άλλωστε, η ίδια η κοινή ελληνική δεν είναι ανεπηρέαστη από ξενόγλωσσα στοιχεία και αυτό είναι πασιφανές και μέσα από τη γλώσσα της λογοτεχνίας αλλά και από την καθομιλουμένη.

Η μόνη διαφορά είναι πως η κυπριακή έχει υιοθετήσει στοιχεία που δεν έχουν αφομοιωθεί στην ελληνική, ενώ δεν έχουν επιβληθεί μεταρρυθμίσεις στην κυπριακή, όπως συνέβη στο παρελθόν

με τη γλώσσα στην Ελλάδα (π.χ. καθαρεύουσα). Συν αυτά, από άποψη συντακτικού και γραμματικής, υπάρχουν στοιχεία που έχουν διατηρηθεί εν αφθονία σε σχέση με την αρχαία ελληνική, όπως είναι το χρονικό έπιπλον, καταλήξεις ρημάτων και ουσιαστικών (-ούσι, τελικό ν), αλλά και λεξιλόγιο (πόθεν, λαλώ, τούτος κ.λπ.).

Ταυτόχρονα, υπάρχουν πολλοί επικριτές της κυπριακής, οι οποίοι τη συνδέουν με την αμορφωσιά, την αγραμματοσύνη, τη γλωσσική ανεπάρκεια και την έλλειψη πολιτισμού. Αυτό οφείλεται σε πολυάριθμους λόγους. Αρχικά, υπάρχει ένα είδος διάκρισης που απορρέει από τον ταξισμό που υπάρχει στην κυπριακή κοινωνία. Στην επαρχία, η οποία είναι -ή τουλάχιστον ήταν μέχρι πρότινος- λιγότερο ανεπτυγμένη τεχνολογικά και έχει λιγότερες υποδομές, το ιδίωμά μας έχει διατηρηθεί περισσότερο και πιο αυτούσιο σε σχέση με τις αστικές περιοχές. Κάτι παρόμοιο ισχύει εν μέρει και στις πιο φτωχές ή παλαιότερες γειτονιές των πόλεων. Αυτό έδωσε την ευκαιρία σε πλουσιότερους αλλοζώνες κατοίκους των πόλεων να συνδέσουν λανθασμένα την κυπριακή λαλιά με τη «χωριατοσύνη» και την έλλειψη μόρφωσης. Την ίδια στιγμή, το εκπαιδευτικό σύστημα -στο οποίο η επίσημη διδασκόμενη γλώσσα είναι η νέα ελληνική- περιθωριοποιεί τα άτομα που εκ-

φράζονται μέσω της κυπριακής και δημιουργεί στους μαθητές μία νοοτροπία περιφρόνησης για την ιδία τους τη διάλεκτο. Τα σχολεία επικεντρώνονται στη διδασκαλία της νέας ελληνικής, αφήνοντας στην άκρη την κυπριακή.

Οι καθηγητές «διορθώνουν» συνεχώς τους μαθητές, όταν αυτοί χρησιμοποιούν την κυπριακή, δηλαδή τη φυσική τους ομιλία, με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσουν σωστά την έκφρασή τους. Μετά έρχονται διάφοροι και καταλογίζουν ευθύνες για τη γλωσσική ανεπάρκεια των μαθητών στην κυπριακή διάλεκτο, επειδή θα έπρεπε δήθεν οι μαθητές της Κύπρου να εκφράζονται προφορικά με την ίδια άνεση όπως εκφράζονται οι ελλαδίτες μαθητές, των οποίων η νέα ελληνική, εκτός από γραπτή, είναι και καθομιλουμένη. Κανείς όμως δεν αναλογίζεται ότι αφού δεν έχει αναπτυχθεί σε πολλούς μαθητές μια εκφραστική βάση μέσω της φυσικής γι' αυτούς γλώσσας, είναι δύσκολο να επεκταθεί και στον γραπτό τους λόγο. Εάν δεν έχει λάβει ο μαθητής τη σκέψη ή τη θέληση για να εκφραστεί, τότε όσο λεξιλόγιο ή συντακτικό και αν διδαχθεί δεν θα μπορεί να τα συνθέσει για να αποδώσει τις σκέψεις του. Ίσα ίσα, η κυπριακή είναι τω όντι τόσο πλούσια, που θα μπορούσαν οι μαθητές, μέσω της εκμάθησής της, να αναπτύξουν περαιτέρω γλωσσικές ικανότητες.

Η αξία της κυπριακής διαλέκτου

Κλείνοντας, είναι πολύ θυπηρή η διαπίστωση ότι εμείς ως Ελληνοκύπριοι δεν αναγνωρίζουμε την αξία της διαλέκτου μας και διαλέγουμε συνειδητά να την παραγκωνίζουμε. Πώς γίνεται εν έτει 2019, όταν υποτίθεται ότι όλοι μας έχουμε πρόσβαση στη μόρφωση, ένα τόσο πολύτιμο ιδίωμα, από όλες τις πτυχές, να περιβάλλεται από προκαταλήψεις και να αποδυναμώνεται συνεχώς; Μήπως τα δημοτικά τραγούδια για τον θρυλικό Διγενή Ακρίτα δεν έχουν ανεκτίμητη ιστορική και ποιητική αξία ή μήπως ο Βασίλης Μιχαηλίδης υποσκέλιζε τον Ελληνισμό, όταν επέλεξε να μη συγγράψει το ποίημα *Η εννάτη Ιουλίου εν Λευκωσία Κύπρου* στην πανελλήνια αλλά στη διάλεκτό μας; Ή μήπως ο Δημήτρης Λιπέρτης είχε πρόβλημα εκφραστικότητας και γι' αυτό επέλεξε να γράφει στα κυπριακά; Προφανώς, τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει, μάλιστα το αντίθετο. Είναι καιρός να αναλογιστούμε την πορεία του εκπαιδευτικού συστήματός μας και να κάνουμε μια αυτοκριτική σχετικά με τις αντιλήψεις μας για τη μιλιτιά του τόπου μας.

Βιβλιοπαρουσίαση

Σας προτείνουμε...

✎ **Γράφουν: Δέσποινα Αθανασοπούλου Α11, Μαρία Σταυρινίδου Α22**

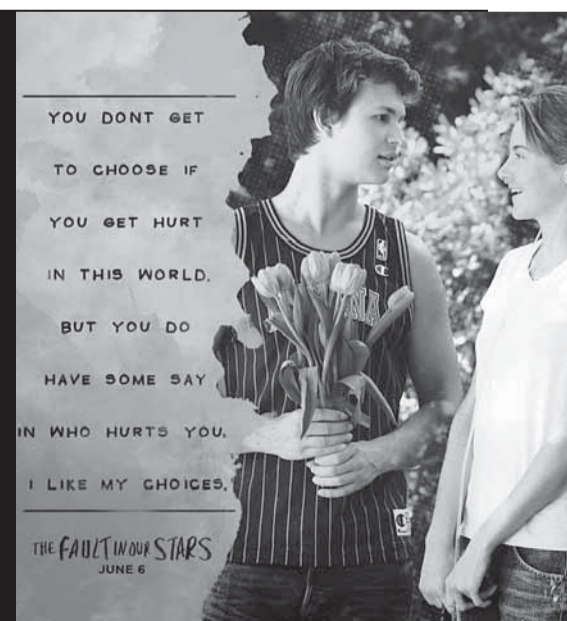
Η εφηβεία είναι μια περίοδος γεμάτη συναισθήματα και διλήμματα. Τα βιβλία είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να περνά ένας έφηβος τον χρόνο του ωφέλιμα, αφού με αυτά ψυχαγωγείται και ενίοτε ταυτίζεται με τους ήρωες. Σας προτείνουμε ένα βιβλίο, που κατάφερε να ενεργοποιήσει τα δικά

μας συναισθήματα και να μας κάνει να δούμε τον κόσμο κάπως διαφορετικά...

The fault in our stars, John Green

Την ιστορία αφηγείται η Hazel Grace, ένα δεκαεξάχρονο κορίτσι που πάσχει από καρκίνο. Η Hazel αναγκάζεται από τους γονείς της να συμμετάσχει σε μια

ομάδα υποστήριξης, όπου συναντά και ερωτεύεται ένα δεκαεπτάχρονο αγόρι, τον Augustus Waters. Μαζί με τη Hazel βιώσαμε κι εμείς το αίσθημα να ξέρεις ότι πεθαίνεις και να χάνεις κάποιον που αγαπάς, αλλά και να αποφασίζεις να αγαπάς, ακόμα και αν ξέρεις ότι αυτό θα προκαλέσει πόνο.

Τα ανείπωτα...

🎵 **Επιμέλεια: Αμαλία Γρηγοριάδου, Γ21**

- ✓ Νομίζω πρέπει να γίνεις μοντέλο!
- ✓ Οι να κάμεις έτσι λάθος τζαι εννά φουρτώ...#Λατινικά#Ευρυδίκη
- ✓ Σας παρακαλώ, σταματάτε να φιλιέστε μέσα στη μέση της αυλής...
- ✓ Γιατί η ύλη της ιστορίας έν ατέλειωτη; #ΤρίτηΛυκείου
- ✓ Γιατί είσαι τόσο όμορφος;
- ✓ Τζείνη η χαλλουμόπιττα της κυρίας Μαρίας... παράδεισος! #FoodIsLife
- ✓ Κάποιοι με εκνευρίζουν απίστευτα.
- ✓ Την πρώτη φορά που σε είδα να χορεύεις ήταν να πεθάνω που το γέλιο!
- ✓ Σε παρακαλώ, σταμάτα να νομίζεις ότι ξέρεις τα ούλλα, εν ισχύει.
- ✓ Τούτον το σχολείο μας έν πάντα οργανωμένο...
- ✓ Σε παρακαλώ, σταμάτα να μιλάς.
- ✓ Κυρία, σε παρακαλώ, φέρε τζαι μια φορά το βιβλίο σου! #μαθηματικάκοινούκορμού
- ✓ Το ποινικό μητρώο μου έν καθαρό, μεν φοάστε να απαντήσετε. #Μιντίκκη
- ✓ Τα νύχια σου θυμίζουν μάγισσα!
- ✓ Εννά πάμε Φινλανδία! #Erasmus #Φινλανδία2019
- ✓ Η τρίτη Λυκείου καταστρέφει με...#Seniors2019
- ✓ Εβαρέθηκα τα πάντα, θέλω να πάω ταξίδι.
- ✓ Κυρία, σε παρακαλώ μίλα πιο δυνατά! #Λάρκου
- ✓ Γιατί υπάρχουν τα μαθηματικά;
- ✓ Γιατί την ώρα που παρακολουθώ στο μάθημα πρέπει να ακούω την άλλη δίπλα να φωνάζει;
- ✓ Θέλω καφέ. #ΤρίτηΛυκείου
- ✓ Πότε χτυπά;
- ✓ Πάψε εννά πατώσουμε! #ΤρίτηΛυκείου #ΜαθηματικάΚατεύθυνσης
- ✓ Έχει κάποιος kleenex;
- ✓ Θυμάσαι ότι εννά πρέπει να μου στείλεις την εργασία σου για την εφημερίδα; Έχεις διορία μέχρι την Κυριακή, διαφορετικά θα με δεις να θυμώνω και δεν το θέλεις... #Ευρυδίκη
- ✓ Εννά πάμεν στον ήλιον. #Ειρήνες
- ✓ Πεινώ.
- ✓ Παιδιά, τι επάθετε σήμερα και είστε τόσο μωρομυρηδες; #Τοφαρή
- ✓ Είναι αδύνατη ανάγκη...
- ✓ Αναστασία, άτε κόρη. #Κατσούρης
- ✓ Εμείς θα είμαστε έτοιμοι για όλα, όπως τα οπλοπολυβόλα. #Μιντίκκη

Ten Years Challenge

🎵 **Επιμέλεια: Αμαλία Γρηγοριάδου, Γ21**

Πόσες φορές δεν έχουμε φυλλομετρήσει τα φωτογραφικά άλμπουμ των παιδικών μας χρόνων και δεν έχουμε γελάσει με την εικόνα τη δική μας, των φίλων ή των συγγενών μας; Τα χρόνια που περνούν δεν αφήνουν μόνο τα σημάδια τους στα πρόσωπά μας, αλλά εξελίσσουν τον χαρακτήρα μας και ενδυναμώνουν -ή ενίοτε διαλύουν- τις σχέσεις μας με κοντινά μας άτομα.

Ακολουθώντας την αγαπημένη συνήθεια πολλών διαδικτυακών μας φίλων, εγκαινιάζουμε στην εφημερίδα μας την ενότητα Ten Years Challenge και παρουσιάζουμε κάποιες φιλίες που αντέχουν στον χρόνο... Πώς ήταν κάποιοι συμμαθητές και καθηγητές μας δέκα χρόνια πριν; Πώς θα είναι, άραγε, δέκα χρόνια μετά;

Ειρήνη Κώσια Γ31, Παναγιώτης Μιχαήλ Γ31

Αποφοίτηση από το... νηπιαγωγείο και τώρα από το Λύκειο!

Νικολέτα Λουκά Γ21, Κατερίνα Σιεπιτάνη Γ33

16 χρόνια φίλιες!

Ευτυχία Αναστασίου, Ευρυδίκη Κωνοιανίνου (Φιλολογοί)

Τώρα με... λίγες ρυτίδες, αλλά πάντα με χαμόγελο!

Οι καθηγητές μας... αλλιώς!

Γράφουν: Ανδρεανή Κυριάκου Γ11
Αλεξάνδρα Χριστοδούλου Γ21
Δαμιανός Αντωνίου Γ33
Ντάνιελ Κασιόγλας Γ33

Έχετε ποτέ σκεφτεί ποιο άλλο επάγγελμα οι καθηγητές μας θα μπορούσαν να κάνουν; Εμείς παρατηρήσαμε τη συμπεριφορά τους, βρήκαμε τα αδύνατά τους σημεία, ενεργοποιήσαμε τη φαντασία μας και μεταμορφώσαμε κάποιους από αυτούς σε...

Άννα Παπανδρέου Γάβρη, ΒΔΑ', Φιλολόγος - Δικαστής

Ποιος δεν θα μπορούσε να φανταστεί την κ. Γάβρη ως δικαστή, δικάζοντας τους μεγαλύτερους κακοποιούς; Είναι φανερό πως είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη με την απονομή της δικαιοσύνης και κάνει ό,τι μπορεί για να τη διασφαλίσει. Έχει ισχυρή άποψη που την τεκμηριώνει, πείθοντας γρήγορα και εύκολα τους πάντες! Εξάλλου, όποιος δεν υπακούει... υπάρχουν και συνέπειες. Αλλά, προσοχή, οι πόρτες και τα παράθυρα του δικαστηρίου θα πρέπει να είναι μονίμως ανοικτά, αφού στην αίθουσα πρέπει να μπαίνει ελεύθερα ο καθαρός αέρας!

Γιώργος Κούκος, ΒΔ, Θεολόγος - Φούρναρης

Ο κ. Κούκος, αν δεν ήταν καθηγητής, θα μπορούσε να ασχοληθεί με την αρτοποιία. Φανταστείτε τον με ένα καρβέλι ψωμί παραμάσχαλα και ανάμεσα σε ακνιστά κρουασάν. Με το ζεστό του χαμόγελο και ...το χιούμορ του δεν θα προλαβαίνει να εξυπηρετεί την πολυάριθμη πελατεία του! Και ποιος δεν θυμάται τον φούρναρη Λευτέρη, στο Καφέ της Χαράς, να φουρνίζει ψωμιά τραγουδώντας διάφορα χαρούμενα τραγούδια; Έτσι και ο κ. Κούκος θα φουρνίζει τις φρατζόλες τραγουδώντας ή καλύτερα ψέλλοντας.

Κυριάκος Κυριάκου, καθηγητής Βιολογίας - Κλειδαράς

Αν χάσετε τα κλειδιά σας, είναι προφανές ότι θα τηλεφωνήσετε σε κλειδαρά. Πώς θα σας φαινόταν αν παρουσιαζόταν μπροστά σας ο κ. Κυριάκου, για να σας βγάλει από τη δύσκολη θέση; Οι πελάτες του, όμως, θα πρέπει να είναι υπομονετικοί, γιατί έχει και άλλες ασχολίες... Ενδιαφέρεται, βλέπετε, για την εξέλιξη της επιστήμης και γι' αυτό, εδώ και λίγο καιρό, μελετά θέματα σχετικά με την κλιματοποίηση... Όταν, όμως, φτάσει, μην ανησυχείτε, γιατί το πρόβλημα λύνεται στη στιγμή και οι πόρτες ...ανοίγουν!

Μάρω Μιντίκκη, ΒΔ, Φιλολόγος - Νηπιαγωγός

Εύκολα θα φανταζόμασταν την κ. Μιντίκκη να βρίσκεται καθήμενη οκλαδόν ανάμεσα σε πολύχρωμα lego και ruzzles ή να διαβάζει παραμυθάκια σε παιδάκια, που θα την ακούνε με προσοχή. Κάθε φορά, βέβαια, που θα τους διάβαζε την Κοκκινόσκουφίτσα, στο σημείο που την τρώει ο κακός λύκος, θα ξεσπούσε σε κλάματα, γι' αυτό μάλλον θα προτιμούσε να τους διαβάζει πιο διδακτικές ιστορίες ή όσες έχουν happy end. Από τα αγαπημένα της θα ήταν σίγουρα η Σταχτοπούτα και τα Τρία Γουρουνάκια! Όχι, πείτε μας, ποιος δεν θα την ήθελε για δασκάλα του;

Γιάγκος Κολιός, καθηγητής Φυσικής - Αστυνομικός

Θα φανταζόσασταν ποτέ τον κ. Κολιό ως αστυνομικό; Όχι, βέβαια, θα απαντήσετε... Σας πληροφορούμε, λοιπόν, ότι, όπως γνωρίζετε τους νόμους της Φυσικής, έτσι μπορεί να ελέγχει τους «απρόσεκτους» οδηγούς και να τους τιμωρεί αν δεν ακολουθούν τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Σας διαβεβαιώνουμε, από προσωπική εμπειρία, πως είναι το καταλληλότερο άτομο γι' αυτήν τη δουλειά, αφού καταφέρνει να συνδυάζει την υπομονή, την πρεμία, την εργατικότητα και ...τις απρόοπτες εκπλήξεις του...! Τελικά, η Φυσική, παρά τα όσα λέμε, είναι χρήσιμη, ειδικά για το καινούργιο επάγγελμα του κ. Κολιού, δηλαδή στο να υπολογίζει ταχύτητες!

Δώρα Γεωργίου, Φιλολόγος - Προπονήτρια Στίβου

Με τα πολλά χιλιόμετρα που καλύπτει καθημερινά, τρέχοντας πάνω κάτω, σίγουρα θα μπορούσε να είναι προπονήτρια στίβου και μάλιστα της Εθνικής μας Ομάδας! Ειδικεύσής της θα ήταν οι δρόμοι ταχύτητας και αντοχής. Με τον καλό της τρόπο θα κέρδιζε σίγουρα την αγάπη των αθλητών της, αφού θα τους θύμιζε και λίγο τη ...μαμά τους. Τη φανταζόμαστε να παθιάζεται, να τους ενθαρρύνει από τον πάγκο και να μην τους αφήνει σε ψυχία με τις φωνές και τα συνθήματά της!

Συγγμές...

